

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Діалог

Чому зникає
інтерес
до навчання
у
першокласника?

► СТОР. 10

Ситуація

Рисове
зневоднення

Примусовий розрив
економічних зв'язків
відчувають на собі
дедалі більше господарств півострова

► СТОР. 14

Медицина

Останній шанс
вижити може
перекреслити
суд

► СТОР. 17

№ 87 (5837)

ВІВТОРОК, 6 ТРАВНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Глава парламенту
закликав депутатів
в обов'язковому порядку
взяти участь
у пленарному засіданні

У вівторок, 6 травня, відбудеться закрите засідання Верховної Ради України, на якому буде заслухано звіт керівників силових відомств щодо ситуації в країні та заходів, які вживаються для стабілізації ситуації. Крім того, на пленарному засіданні ухвалюватимуться важливі рішення, пов'язані з безпекою України.

У зв'язку з цим Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов звернувся до всіх депутатів парламенту в обов'язковому порядку бути присутніми на засіданні.

Прес-секретар Голови
Верховної Ради України.

Женева-2 на горизонті?

Міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайер закликав провести другу міжнародну конференцію щодо ситуації в Україні. Він провів телефонні переговори з цього приводу з верховним представником Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки Кетрін Ештон, Держсекретарем США Джоном Керрі, міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим та представниками ОБСЄ, передає «Голос Америки».

Штайнмайер наголосив, що метою цієї зустрічі має бути чітка домовленість, яка поклала б кінець цьому конфлікту і дозволила перевести події в русло політичних рішень. «Будь-яке зволікання в цій ситуації є безвідповідальним, оскільки це призведе до нових жертв», — сказав німецький урядовець.

Ми, військові, давали присягу, буде наказ — виконаємо

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

30 квітня мені довелося на аеродромі спілкуватися з вертольотчиками авіагрупи. Ми говорили про те, що одна гідка людина може поламати долі мільйонів, і що війна — це жахливо. Тоді ніхто не передбачав, що через день, 2 травня, кілька бойових побратимів навечно підуть у небо...

► СТОР. 7

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей під час виборчого процесу з позачергових виборів Президента України 25 травня 2014 року

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів Президента України, що відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-якій формі та будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим, згідно з частиною шостою статті 64 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата на пост Президента України або згадуванням його імені, вважається підкупом виборців.

Забороняється укладення з виборцями за рахунок коштів виборчого фонду оплатних договорів на проведення передвиборної агітації.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори Президента України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

Парад праправнуків фронтовиків

Цікавинкою урочистих заходів до Дня Перемоги у Вінниці стане парад праправнуків ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Дев'ятого травня, у день 69-ї річниці перемоги над фашизмом, центральною вулицею Вінниці — Соборною — пройде парад ветеранів війни, а також усіх тих, хто боровся з ворогом у партизанських загонах чи наближав перемогу в тилу. Слідом за ветеранами вперше пройде колона кращих учнів шкіл Вінниці. Для участі в заході школи рекомендуватимуть учасників олімпіад, активістів у громадській роботі і спорті.

► СТОР. 9

В Україні очікується розширення площ під олійні культури за рахунок збільшення посівів сої — «АПК-Інформ»

Основний пріоритет — не допустити використання адмінресурсу

Голова Верховної Ради України, в. о. Президента Олександр Турчинов зустрівся з делегацією передвиборної місії Спеціального комітету Парламентської асамблеї Ради Європи зі спостереження за позачерговими виборами Президента України. Під час зустрічі сторони обговорили питання підготовки та проведення президентських виборів 25 травня.

За словами Олександра Турчинова, проведення виборів для України є надзвичайно важливим, «тому що саме з обранням Президента буде завершено

ЦИТАТА

Голова Верховної Ради Олександр Турчинов: «Для нас принципово, щоб ні на центральному рівні, ні на рівні міністерств та відомств не було спроб втручатися у волевиявлення наших громадян».

процес легалізації влади в країні». «Ми запросили спостерігачів не лише від ПАРЕ, а й від ОБСЄ, країн ЄС та інших цивілізованих країн», — сказав він. Керівник парламенту наголосив, що основним пріо-

ритетом для нової влади є «недопущення використання адмінресурсу в ході проведення президентських перегонів та невтручання адміністрацій у волевиявлення громадян».

Крім того, Олександр Турчинов підкреслив, що влада розробила механізм, який дозволить громадянам України, які проживають на території Криму, взяти участь у волевиявленні. «Ми відпрацювали

технологію, коли громадяни, які проживають на окупованій території у Криму, зможуть брати участь у виборах у Херсонській та Одеській областях», — сказав він.

Своєю чергою, Голова делегації Андреас Гросс (на знімку праворуч) наголосив, що європейські країни вітають зусилля України щодо проведення чесних і незалежних виборів, розуміють складнощі політичної ситуації в нашій державі. «Ви робите важливу справу», — підкреслив він, наголошуючи, що дуже правильними є також кроки щодо надання можливості проголосувати усім громадянам України на цих виборах.

Він пообіцяв «надати всю необхідну допомогу та зробити все, що залежить від Парламентської асамблеї Ради Європи», зокрема, направити спостерігачів у всі регіони країни, щоб відбулися чесні, прозорі та демократичні вибори.

Прес-служба апарату Верховної Ради України. Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Німеччина повністю підтримує Україну і готова всіляко допомагати для врегулювання проблем

Відбулася телефонна розмова в. о. Президента України, Голови Верховної Ради Олександра Турчинова з Федеральним Канцлером Федеративної Республіки Німеччина Ангелою Меркель. Під час розмови сторони обговорили ситуацію, що склалася в Україні, майбутні президентські вибори 25 травня та питання активізації двосторонньої співпраці.

За словами Олександра Турчинова, влада робить усе, щоб стабілізувати ситуацію на Сході України.

«Ми готові спілкуватися з тими людьми на Сході, які готові обговорювати свою позицію, але дискусії з тими, хто піднімає та застосовує зброю проти громадян України — неможливі», — сказав він.

Керівник парламенту наголосив, що нині відбуваються зміни до Конституції, які передбачають кроки щодо децентралізації влади, «щоб регіони отримали більшу самостійність».

Окрім того, Олександр Турчинов повідомив, що антитерористична операція проводиться виключно проти терористів та диверсантів, які зі зброєю в руках захоплюють заручників, вбивають та тероризують цивільне населення на Сході.

«Повільний хід антитерористичної операції пов'язаний із тим, що ми прагнемо забезпечити безпеку громадян та не допустити жертв серед цивільного населення», — зазначив він. Обговорюючи питання

проведення виборів 25 травня, Олександр Турчинов наголосив, що мета влади — провести чесні та прозорі вибори.

«Реальні складнощі можуть бути лише в Автономній Республіці Крим, де вибори блокує окупаційний контингент російських збройних сил», — сказав він, пояснивши, що на кордоні із Кримом будуть створені додаткові дільниці, «аби громадяни України мали можливість проголосувати».

У свою чергу А. Меркель наголосила, що Німеччина повністю підтримує Україну і готова всіляко допомагати для врегулювання проблем.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

Дестабілізувати ситуацію в Одесі не вдалося

На цьому наголосив в. о. Президента України, Голова Верховної Ради Олександр Турчинов в інтерв'ю програмі «Час. Підсумки тижня» («5-й канал»).

Олександр Турчинов зауважив, що в Одесі «працює влада, є дуже багато справжніх патріотів, які готові захищати своє місто і країну», і сепаратисти в Одесі «відчули реальний опір з боку патріотично налаштованих мешканців міста».

Водночас Голова Верховної Ради зазначив: на превеликий жаль, спроби захопити адміністративні будівлі, посягти паніку і зневіру призвели до загибелі людей.

Він заявив, що ініціатори масових заворушень в Одесі та східних регіонах України, у тому числі, і місцеві сепаратисти, координуються «з центру з-за меж країни, який знаходиться в Російській Федерації» — «організатори провокацій, терористичних дій знаходяться у Росії». Також, сказав він, серед провокаторів багато людей мають російські паспорти або «гастролюють із Придністров'я».

У східних регіонах, зауважив Олександр Турчинов, проведення антитеро-

ристичної операції ускладнюється з огляду на те, що мешканці цих областей підтримують сепаратистів, «симпатизують їм і деякі працівники міліції». Тому, наголосив він, у цих областях потрібно фактично повністю оновлювати правоохоронні структури, а там, де міліція підтримує протизаконні дії, будуть відкриті відповідні кримінальні справи.

При цьому Олександр Турчинов зазначив, що дуже багато працівників правоохоронних органів виконували свій конституційний обов'язок щодо захисту правопорядку. Інше питання, сказав він, — силовики не вистачало сил, тому що головним завданням правоохоронців була локалізація сепаратистів.

Відповідаючи на запитання, глава парламенту зазначив, що Служба безпеки України нині займається локалізацією можливості фінансування сепаратистських рухів і диверсантів, у тому числі, з боку найближчого оточення В. Януковича.

Голова Верховної Ради заявив, що міліція у південно-східних регіонах країни посилюватиметься «за рахунок патріотів, які готові захищати свою країну».

дослівно

Голова Верховної Ради, в. о. Президента України Олександр Турчинов:

«Національна гвардія сьогодні наш головний підрозділ, який в антитерористичній операції йде попереду. Національна гвардія сьогодні відбулася, і вона — приклад для багатьох».

Водночас в. о. Президента наголосив, що антитерористична операція на Сході України продовжуватиметься і даватиме свої результати. За його словами, для підтримки східних регіонів та з метою унеможливлення сепаратистських дій в інших регіонах при МВС створюються спеціальні підрозділи, і на сьогодні діють вже сім таких батальйонів.

При цьому Олександр Турчинов високо оцінив професійні дії Національної гвардії під час антитерористичної операції.

Прес-служба Верховної Ради України.

ОФІЦІЙНО

Звернення в. о. Президента України, Голови Верховної Ради Олександра Турчинова до співвітчизників від 29 квітня

Шановні співвітчизники! Події на Сході нашої країни засвідчили бездіяльність, безпорадність, а іноді й злочинну зраду працівників правоохоронних структур у Донецькій та Луганській областях.

Це одна з головних причин низької ефективності та мало-результативності дій українських силових структур по боротьбі з тероризмом.

Це важко визнавати, але це дійсно так. Переважна більшість силовиків на Сході не здатна виконувати свої обов'язки щодо захисту наших громадян.

У Донецьку та Луганську вже призначені нові керівники СБУ. Проведена повна заміна керівництва спецпідрозділу «Альфа».

Я також вимагаю від міністра внутрішніх справ звільнити керівників обласних управлінь внутрішніх справ Луганської та Донецької областей. Будуть

звільнені всі представники силових структур на місцях, які не здатні виконувати свої професійні обов'язки. Ті, так звані «правоохоронці», які зрадили Україну та почали співпрацювати з терористами, відповідатимуть перед законом.

Ситуація в Донецькій та Луганській областях показала, що в нас немає іншого виходу, як провести повне оновлення міліції та СБУ на Сході країни. Ті підрозділи, які без опору здали свої управління терористам, які неспроможні захистити життя та безпеку людей та вжити дієвих заходів, аби зупинити терористичну загрозу, мають бути повністю оновлені.

Щоб сформувати оновлений та дієвий склад підрозділів МВС та СБУ, нам потрібна допомога українських патріотів, особливо тих, хто проживає на Сході України. У першу чергу це стосується Донецької та Луганської областей.

Звернення в. о. Президента України, Голови Верховної Ради України Олександра Турчинова до Українського народу з нагоди Міжнародного дня солідарності трудящих 1 Травня

Шановні співвітчизники! Вітаю вас із Міжнародним днем солідарності трудящих — святом тих людей, які знають, що означає працювати та приносити користь своїм близьким та країні.

Звичайно, сьогодні наша держава переживає не найлегші часи, але вірю, що разом, спільними зусиллями, ми зможемо побудувати дійсно правову європейську державу, в

якій хочеться жити та рости дітей. Державу, де зарплатні та пенсії забезпечують гідне, повноцінне та щасливе життя. Державу, де буде викоренене таке поняття, як «хабар», а держслужбовці з армії бюрократів перетворяться на функціональних працівників, які люблять свою роботу та отримують достойну зарплатню. Правоохоронці дійсно захищатимуть, а

лікарі кваліфіковано лікуватимуть.

Але ідеальна країна не створиться сама по собі. Для цього потрібна ваша допомога та наполеглива праця.

Вірю, що разом ми зробимо Україну квітучою та щасливою! Зі святом!

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України Олександр ТУРЧИНОВ.

Звернення в. о. Президента України, Голови Верховної Ради України Олександра Турчинова до співвітчизників від 2 травня

Шановні співвітчизники! Сьогодні зранку ми розпочали активну фазу Антитерористичної операції, спрямованої проти головної бази бойовиків, які тероризують весь Донецький регіон, розташованої в місті Слов'янську.

Наша основна мета — захистити людей і не допустити жертв серед населення.

Наші силові структури ведуть боротьбу з найманцями іноземної держави, з терористами та злочинцями, які захоплюють заручників, вбивають і катують людей, які зі зброєю в руках погрожують територіальній цілісності та стабільності в Україні.

Хочу підкреслити: операція розгортається не так швидко, як хотілося би, та значно ускладнюється тим, що бази терористів розташовані в багато-населених містах, а вони самі ховаються за спинами цивільних громадян, прикриваються заручникам, ведуть вогонь із багатоквартирних житлових будинків.

У ході сьогоднішнього етапу операції вдалося захопити всі укріплені вогневі опорні пункти

та блокпости терористів навколо міста Слов'янськ, повністю замкнувши його оточення. Наступ на терористів продовжується.

Під час операції злочинці зазнали значних втрат: багато загинуло, поранених та заарештованих. На превеликий жаль, ми маємо інформацію про двох загиблих і семеро поранених наших військових.

Дякую всім героям, які мужньо захищають нашу країну. Вічна пам'ять тим, хто загинув, захищаючи свою Батьківщину.

Конституція значно обмежує мої повноваження, але новообраний Президент представить до вищих державних нагород всіх героїв, які відзначились, захищаючи свою країну, мир та спокій наших громадян.

Ми вимагаємо від терористів, диверсантів, всіх тих, хто підняв зброю на нашу країну, скласти зброю, здатись, звільнивши заручників та адміністративні будівлі. Ті, хто здасть зброю та непричетні до важких злочинів, будуть амністовані, хто винен у вбивствах та катуваннях — будуть покарані.

Хочу також сказати, що сьогодні вночі були спроби прориву державного кордону групою озброєних російських диверсантів, які були зупинені нашими прикордонниками.

Окремо хочу звернутись до керівництва Російської Федерації: припиніть істерію навколо подій, що відбуваються в Україні. Припиніть погрози і залякування.

Коли вас турбують порушення прав громадян, то займіться їх захистом у своїй країні, де порушення прав набуло системного характеру.

Ми вимагаємо від Росії припинити провокації проти нашої країни та не використовувати тероризм, диверсії та військову загрозу як форму тиску на нашу державу.

Незважаючи на всі проблеми та протидію, ми забезпечимо мир та спокій в нашій державі та зупинимо терористичну загрозу на Сході України. Нехай Господь береже Україну та кожного з вас.

Прес-служба Верховної Ради України.

Не допустити розповзання терористичної загрози на інші регіони

Це завдання для всієї владної вертикалі

Виконуючий обов’язки Президента, Голова Верховної Ради Олександр Турчинов 30 квітня провів нараду з головами обласних державних адміністрацій. Участь у ній також взяло керівництво Служби безпеки, міністерств внутрішніх справ та оборони, Генерального штабу, Служби зовнішньої та військової розвідки, Генеральної прокуратури та Центральної виборчої комісії. Мета зустрічі — визначити головні завдання, розв’язання яких дасть змогу стабілізувати ситуацію в країні.

Олександр Турчинов, зокрема, наголосив, що нині силові структури не здатні оперативно взяти

під контроль ситуацію в Донецькій і Луганській областях, виконувати покладені на них обов’язки

щодо захисту громадян. А деякі з них навіть сприяють або співпрацюють з терористичними угрупованнями. Тому без відновлення нормальної, професійної роботи підрозділів МВС і СБУ в цих регіонах, зазначив він, неможливо взяти ситуацію під контроль. «Це завдання, в якому я просив би, щоб відбулась співпраця як керівництва міністерств, так

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

На передньому плані: голова Донецької ОДА Сергій Тарута, голова Запорізької ОДА Валерій Баранов, голова Дніпропетровської ОДА Ігор Коломойський.

і, безумовно, керівництва адміністрацій», — сказав глава парламенту.

Повний текст виступу в. о. Президента, Голови Верховної Ради на нара-

ді з головами облдержадміністрацій читайте нижче.

Виступ виконуючого обов’язки Президента України, Голови Верховної Ради України Олександра Турчинова під час наради з головами обласних державних адміністрацій

Ми сьогодні зібрались на нараду, в якій беруть участь глави обласних державних адміністрацій, керівництво Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, керівництво Міністерства оборони, Генерального штабу, Служби зовнішньої і військової розвідки, Генеральної прокуратури та Центральної виборчої комісії.

Ми повинні з вами не тільки проаналізувати ситуацію, але й головне — визначити головні задачі і завдання, розв’язання і вирішення яких дозволить стабілізувати ситуацію в нашій країні. Особливо це важливо напередодні травневих свят, тому що саме на ці свята ті, хто працює проти країни, намітили активні дії щодо дестабілізації ситуації.

Ми з вами працюємо під час не тільки дуже складної, небезпечної економічної ситуації, кризи, яка охоплює практично всі галузі і напрямки економіки. Ми з вами працюємо в час, коли відбувається жорстка і цинічна агресія Російської Федерації проти нашої країни: продовжується окупація Автономної Республіки Крим, за рахунок терористичних і диверсійних угруповань, які, на превеликий жаль, підтримує частина сепаратистськи налаштованого населення, дестабілізована ситуація в Донецькій і Луганській областях. І не є таємницею, що на північному, східному і південному кордоні України продовжується концентрація збройних сил Російської Федерації, які готові до вторгнення на нашу територію.

Особливо небезпечна ситуація склалась саме на сході України — в Донецькій і Луганській областях. У Луганську захоплено будівлі СБУ, прокуратури, ОДА. Вночі сьогодні відбиті всі спроби захоплення Управління внутрішніх справ за рахунок чітких дій підрозділів Національної гвардії. Також блоковані спроби захоплення будівель в інших містах і містечках цієї області.

Особливо складна ситуація в Донецькій області. У місті Слов’янськ сконцентровані угруповання, які повністю координуються Російською Федерацією. Це терористичні і диверсійні групи. Вони вбивають людей,

захоплюють заручників, використовують не тільки автоматичну зброю, але й важке озброєння — кулемети, гранатомети тощо.

Окрім того, захоплені адмінбудівлі в багатьох містах Донецької області й у самому Донецьку. Довгий час контролюється ОДА, і сьогодні в цьому місті влада не контролює ситуацію, так само, як і на частині території Донецької області.

Я хочу сказати чесно, що сьогодні силові структури не здатні оперативно взяти під контроль ситуацію в Донецькій і Луганській областях. Які причини цього?

Головна причина, безумовно, те, що самі силові структури — підрозділи МВС, СБУ — в цих регіонах, у першу чергу мається на увазі в Донецькій, Луганській областях, не здатні виконувати покладені на них обов’язки щодо захисту громадян. Вони безпорадні в цих питаннях. Більше того, деякі з цих підрозділів або сприяють, або співпрацюють з терористичними угрупованнями.

Наступна проблема — це достатньо велика кількість місцевого населення, обдуреного російською пропагандою, яка підтримує терористів і сприяє як захопленню адміністративних будівель, так і дестабілізації ситуації в регіоні.

Ми знаємо, що при наявності достатньо великої кількості людей силові заходи неефективні. Саме з такою ситуацією стикнулись наші силові структури. Я не виправдовую їх неефективну діяльність, але ті проблеми, які ми маємо в цих регіонах, впливають на те, що поставлені мною задачі щодо повної локалізації терористичних угруповань, щодо знищення терористів досі не виконані.

Безумовно, складна економічна ситуація, яка особливо погіршується в цих регіонах завдяки дестабілізації ситуації, також призводить до того, що безробіття виводить на вулицю багато незадоволених людей.

В той же час ми можемо довго перелічувати причини, але ми повинні ставити перед собою задачі — як ці проблеми розв’язати. Більше того, я хочу сказати, що в нас немає багато часу для розв’язання цих проблем.

Тому перша задача, яка стоїть перед нами, перед главами адміністрацій, перед всією вертикаллю нашої влади, безумовно, в першу чергу, перед силовими структурами — не допустити розповзання терористичної загрози на інші регіони України.

Сьогодні відбуваються спроби дестабілізувати ситуацію в Харківській, Одеській, Дніпропетровській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській областях. І я дякую главам адміністрацій, я дякую всім патріотам України, працівникам силових структур, які тримають ситуацію і блокують розповзання небезпеки по території нашої країни. Але задача саме атакувати ці регіони поставлена перед найманцями-диверсантами, перед спецпідрозділами, які працюють на території України. І тому, я підкреслюю, наше завдання — не допустити розповзання терористичної загрози в ці регіони. У першу чергу, Харківську і Одеську області. Це задача, яка буде контролюватись особисто мною.

Я звертаю увагу глав адміністрацій цих регіонів, я звертаю увагу керівників силових структур на ефективну роботу особливо під час травневих свят. Ми повинні забезпечити, щоб наші громадяни могли спокійно відпочити на ці свята. Ми повинні забезпечити їх спокій і їх захист.

Ми прогнозуємо спроби диверсій, за інформацією нашої розвідки, за інформацією Служби безпеки, які можуть бути. Але наша задача — не сіяти паніку, а локалізувати ці загрози, знати цю небезпеку. І ця задача сьогодні — номер один.

Наступна проблема, про яку я вже казав: ми не зможемо говорити про стабілізацію ситуації в Донецькій і Луганській областях, поки не буде повністю оновлена силова вертикаль у цих регіонах. У першу чергу, структури Міністерства внутрішніх справ та Служби безпеки України.

Ми вже замінили керівників СБУ в Луганській та Донецькій областях. До речі, проведена повна заміна керівництва спецпідрозділу «Альфа», який не спрацював на виконання поставлених задач. Але цього замало. Я ще раз

підкреслюю — ми повинні оновити, фактично повністю оновити всі структури і підрозділи МВС і СБУ в цих регіонах.

І знову вчора у своєму зверненні, і сьогодні я хочу повторити: ми звертаємось до справжніх патріотів, які не сіють паніку в Інтернеті, не проявляють героїзм в засобах масової інформації чи на мітингах, а реально готові захищати свою країну. Ми запрошуємо, в першу чергу, мешканців цих регіонів, особливо тих, хто пройшов службу в підрозділах МВС, СБУ, тих, хто пройшов службу в Збройних Силах, йти і працювати в органи міліції і СБУ. Йти і захищати громадян, які сьогодні залишилися беззахисними перед терористичною загрозою, так само, як ми мобілізували добровольців до Національної гвардії та Збройних Сил України.

Без відновлення нормальної, професійної роботи підрозділів МВС і СБУ в цих регіонах ми не зможемо взяти ситуацію під контроль. Це завдання, в якому я просив би, щоб відбулась співпраця як керівництва міністерств, так і, безумовно, керівництва адміністрацій.

У нас немає іншої альтернативи, як захищати свою країну. І я ще раз звертаюсь до справжніх патріотів, які не волають, не кричать, не панікують, а готові реально діяти.

Більше того, ми розуміємо, що цього не достатньо, і саме тому сьогодні ми формуємо спеціальні підрозділи Міністерства внутрішніх справ та Національної гвардії, які вже дислоковані в регіонах, де є реальна небезпека дестабілізації. Це саме ті області, які я називав, — Донецька, Луганська, Харківська, Одеська, Дніпропетровська, Запорізька, Херсонська, Миколаївська. Саме ці підрозділи МВС мають разом, у взаємодії з Національною гвардією, забезпечити підтримку дій силових структур у боротьбі з терористами, диверсантами, організованими злочинними угрупованнями, захистити від них наших громадян.

У той же час я ще раз повертаюсь до реальної небезпеки розв’язання Російською Федерацією континентальної війни проти України. Наші Збройні Сили приведені в

повний бойовий порядок, в повну бойову готовність.

Але для того, щоб ми з вами мали можливість не тільки говорити гаслами, не тільки закликати до протидії, а й реально протидіяти, в цей процес повинні включитися фактично всі регіони України.

Ми віддали наказ щодо формування в кожній області батальйону територіальної оборони. Я ще раз підкреслюю — батальйони територіальної оборони повинні бути сформовані в кожній області! Кожен глава адміністрації повинен детально знати плани територіальної оборони свого регіону. Ми повинні мати можливість мобільно перекидати ці підрозділи для підтримки інших регіонів у випадку виникнення такої небезпеки.

Так, сьогодні ми будемо спиратися не скільки на тих, кого вчили воювати, хто за це отримує високу зарплатню, ми будемо спиратися на патріотів, на справжніх громадян України. Які сьогодні зі зброєю в руках готові захищати Україну. Не співчувати, не кричати, а діяти і захищати. Тому в цих питаннях повинна бути чітка взаємодія між Міністерством оборони, Генеральним штабом, нашими обласними і місцевими адміністраціями.

Наступна проблема, яка повинна бути розв’язана, і це наш обов’язок перед українським народом — ми повинні стабілізувати українську владу. Це може відбутись тільки після проведення чесних, прозорих президентських виборів і всенародного обрання Президента України.

Власне, розуміючи, що це дуже сильний чинник стабілізації України, Російська Федерація і її політичне керівництво, ті, хто працює проти нашої держави, пробують зробити все, щоб ці вибори зірвати. Але президентські вибори в Україні відбудуться, як і вимагає чинне законодавство, 25 травня поточного року. Залишилось зовсім небагато часу, і, безумовно, робота з організації цих виборів повністю лягає на відповідальність керівництва обласних адміністрацій.

Силові структури і керівники повинні забезпечити безпеку проведення цих виборів, зірвати пла-

ни по зриву виборчого процесу, захистити право наших громадян на вибір. Вони повинні обрати того Президента, якому довіряють.

Ми повинні з вами забезпечити всі технологічні моменти виборчого процесу. Це питання підготовки приміщень, де будуть відбуватися вибори, це допомога в організації роботи виборчих комісій. Тут багато питань, але, незважаючи на проблеми, ці питання мають бути розв’язані і вирішені.

Безумовно, ми розуміємо ті складнощі з проведенням виборчого процесу в Автономній Республіці Крим, і саме пропозиції щодо цього також будуть внесені до ЦВК.

Я також звертаюсь до керівників силових структур, до глав адміністрацій — ми хочемо, щоб ці вибори відбулись чесно, прозоро, демократично, і в цих виборах мають брати участь всі. Можна поїздити по місту Києву, по інших регіонах — там бігбордів і сітілайтів представників або кандидатів від опозиції значно більше від тих, хто підтримує коаліцію більшості в парламенті. Це нормально.

Наше завдання — дати можливість кандидатам вести виборчу агітацію, а громадянам — спокійно і виважено зробити свій вибір. Без тиску.

Я звертаю увагу керівників силових структур на недопущення провокацій — терористичних і бойових — під час проведення агітації, і, особливо, під час проведення самих виборів. На це орієнтують диверсійні терористичні групи, але ваше завдання — цього не допустити.

Ми повинні мати в кожній області робочу групу в складі керівництва обласної адміністрації, керівника СБУ, управління МВС, на відповідальність яких ми повністю покладемо реалізацію виборчого процесу. Я підкреслюю — організацію! Не вплив, не тиск, а організацію виборчого процесу і недопущення його зриву.

Я переконаний, що Україна обере гідного Президента, і без паніки, без істерії ми з вами стабілізуємо ситуацію, в тому числі, і в Донецькій, і Луганській областях.

Прес-секретар
Голови Верховної Ради
України.

Децентралізація, федералізація, сепаратизм: парадокси політичного дискурсу

Стрімкість і глибина трансформаційних змін на світовій арені, в епіцентрі яких несподівано опинилася Україна, приголомшує і лякає. Біполярний світ, в якому ми ще недавно жили з гострим відчуттям імовірного ядерного апокаліпсису, сьогодні сприймається мало не як простір геополітичної рівноваги. Нині людство перебуває у слабо прогнозованому вирі геополітичних домагань, немотивованих пристрастей, протилежно спрямованих тенденцій, гострого протиборства політичних амбіцій і взаємних звинувачень. Україні у цьому протистоянні відведена сумна роль об'єкта політичних експериментів, шахівниці, на якій провідні гравці на ниві геополітики випробовують власні моделі світового переустрою. Ані футурологи, ані астрологи не беруться передбачити, який результат матимемо у підсумку.

Люди в Україні відчували себе ошуканими. Одні поволи звільняються від нав'язаної Майданом революційної екзальтації, замислюючись над ціною, яку доводиться платити за ілюзії. Інші всерйоз налякані розгулом правого радикалізму і невизначеністю перспектив. Градус поляризації суспільних настроїв у країні, здається, сягнув апогею. Але стан такого «взаємонерозуміння» не може тривати довго. Про найгірший сценарій розвитку подій — громадянську війну — думати не хочеться. Але відвернути її сьогодні здатні лише політики — за умови, що виявляться врешті здатними відшукати якщо не консенсус, то бодай компроміс.

Від зваженості вчинків і тональності політичних дискурсів сьогодні залежить надзвичайно багато. Адже давно доведено, що мова політики — не просто потужний важіль впливу на суспільні настрої, але й творець політичних смислів, дійовий чинник формування моделей поведінки. Рівень цивілізаційної зрілості будь-якого соціуму залежить від його діалогічної компетенції, тобто від вміння всіх учасників політичного процесу співвідносити систему власних аргументів із логікою опонентів, чути носіїв протилежних політичних поглядів, не захищатися на власній беззаперечній правоті. Налаштованість на толерантність — запорука залагодження будь-яких конфліктів, навіть системних і цивілізаційних. І тут надзвичайно багато важить точність і співставність оціночних критеріїв, вираженість і чіткість термінів, уникнення подвійних стандартів.

У цьому контексті хотілося б укотре наголосити на важливості наукового забезпечення політики, принаймні у сфері понятійного інструментарію. Ні для кого не є секретом той факт, що теорія понять і методологія їхнього використання в Україні ніколи не були в числі наукових пріоритетів. Політичний науці особливо бракує точності й виваженості у терміновотворенні; що ж до ситуаційної гнучкості глосарію, розрахованого на масовий попит, то вона давно увійшла у звичку і вже нікого не дивує. У спокійні часи з цим ще можна було миритися, посилаючись на молодість вітчизняної політології. Але випробування, перед лицем яких опинилася Україна нині, змушують подивитися на проблему іншими очима. Чи здатна наука запропонувати політикам надійні критерії понятійних розмежувань бодай у сферах, які стосуються повсякденного життя і майбутнього мільйонів людей? І чи спроможні політики керуватися науковими критеріями?

Мені вже доводилося писати про аберації, які стосуються вітчизняних

з-поміж національно-державних бюрократій, вибудовуваних за принципом піраміди. Сьогодні регіон — не просто провінція чи периферія, це в ідеалі самоорганізований соціум, який прагне насамперед економічної автономії від центру. А там, де реальна ситуація далека від цього ідеалу, регіон здатен перетворитися на вогнище нестабільності і навіть, як це сталося у нас на Сході, на киплячий казан.

Наукові категорії, як і люди, живуть у наш час власним бурхливим життям. Досить згадати про кардинальні трансформації, що їх зазнало протягом останніх років словесне наповнення поняття «регіоналізм», з яким нині пов'язують привнесення нового виміру у світову політику, з одного боку, і в теорію трансформаційної динаміки — з другого. Донедавна це поняття асоціювалося переважно з сепаратистськими та іншими відцентровими проявами і використовувалося політиками як залякуючий жуфел. Нині це хоч і розмите й полісемантичне, але сповнене життєствердного смислу поняття, що відбиває прагнення регіонів до самодостатності й самореалізації.

Вихід регіонів у простір активної політичної діяльності й міжнародної співпраці змусив науковців до радикального перегляду тезаурусу територіальних взаємодій, наслідком чого стало концептуальне оформлення регіоналістики як наукової й навчальної дисципліни. В Україні рух у цьому напрямі дав змогу розгорнути дослідження регіональної специфічності відразу в кількох сферах: економічній, екологічній, конфліктологічній. З'явилася нова галузь історичного пізнання — історична регіоналістика, у рамках якої було створено нові можливості для осмислення регіональних проблем в часі і в просторі, в усьому безмежжі контактів, конфліктів, історичних драм.

Усе це так, але чи вдалося нам істотно просунутися в упорядкуванні термінологічного інструментарію політичного дискурсу? Гадаю, однозначну відповідь на це запитання дати навряд чи хтось наважиться. У багатьох країнах, насамперед у Німеччині й Франції, теорія і історія понять — самостійна й шанована площина наукового пошуку і політичних дискусій. У нас же зроблено лише перші кроки у напрямі концептуалізації наукової мови як ефективного знаряддя управління політичними процесами. Зрештою, «маємо те, що маємо» — термінами й по-

няттями кожен оперує на власний розсуд, не надто переймаючись точністю визначень і глибиною смислів. І, що значно гірше, тут відкрився майже безмежний простір для політичних спекуляцій і відвертих маніпуляцій.

Останнім часом, приміром, рекомендації щодо запровадження в Україні федеративного устрою настирливо звучать з боку російської влади. Здавалося б, політики високого рангу

мають розуміти, що проблеми адміністративного устрою — прерогатива громадян кожної конкретної країни, і не личить сусідам втручатися у цей процес. Тим більше що власний досвід росіян на ниві федералізму сьогодні дружно критикують навіть «свої» політологи. Однак підґрунтя таких порад, висловлюваних мало не в ультимативному тоні, загалом зрозумілі. Оскільки шанси втягнути всю Україну на свою орбіту російськи можновладці безповоротно втратили, вони сподіваються зберегти політичний вплив бодай на якусь її частину. Очевидно, що масовані перехід кордону в їх плани сьогодні і справді не входить. А розрахунок робиться на форс-мажорні обставини: адже ситуацію в ослаблений і позбавлений твердої виконавчої влади країні можна розбалансувати до такої міри, що не виключеними виявляться масштабні соціальні збурення чи, приміром, техногенні катастрофи. Тоді «допомога» прийде з півночі, і навряд чи світова спільнота відреагує на неї так само жорстко, як на анексію Криму.

Громадяни України, і тільки вони самі, повинні сьогодні шукати відповідь на запитання: чи можна вважати федералізацію виходом із того глухого кута, в якому опинилася Україна? Адже федералізм як теорія і практика має як незаперечні переваги, так і відчутні вади, і баланс тих і інших кожен соціум відшукує самостійно, здебільшого методом проб і помилок.

Щоб дістати аргументовану відповідь на питання про застосовність федералістської ідеї в Україні, корисно бодай схематично охарактеризувати світовий досвід федералізму як політичної стратегії й федерації як одного з можливих способів організації взаємодії між центром і регіонами. Досвід надзвичайно багатий і повчальний: із 199 держав, які є членами ООН, 28 іменують себе федеративними або вважаються такими. Ці держави дуже різні за способами налагодження діалогу влади і громадян «по

вертикалі». Але їх об'єднують принципи партнерства і добровільно взяті на себе зобов'язання. Десь вони «працюють» краще, десь гірше, десь зовсім погано. Але непорушним принципом вважається верховенство конституції чи установчої процедури розв'язання спорів; змінюватися вони можуть лише за згодою всіх суб'єктів федерації.

Ключовими характеристиками федералізму є існування в державі двох чи кількох рівнів влади і формально закріплений вертикальний і горизонтальний поділ законодавчої й виконавчої влади різних рівнів, а також гарантоване представництво інтересів регіонів при прийнятті державних рішень. На відміну від унітарної держави, якій притаманна єдина структура державного апарату, єдине громадянство, система права тощо, у федеративних державах допускається доволі високий ступінь автономності суб'єктів — вони можуть мати власні Конституції, двокавальну систему податків, двопалатний парламент, самостійну судову систему. Суверенітет суб'єктів федерації ними самими обмежений, бо його частину вони добровільно передають федеральним органам. Попри це саме федералізм пропонує спільнотам з відмінними ідентичностями й нормами політичної поведінки філософію співіснування, базовану на принципах взаєморозуміння й толерантності.

Неспростовною аксіомою є, однак, переконаність у тому, що федералізм може бути ефективною формою правління лише у стабільних, добре функціонуючих демократіях. А там, де демократія слабка чи імітаційна, спроби запровадження федералізму або є формальністю (як це було, приміром, в СРСР), або перетворюють ідею на свою протилежність і призводять до територіальної дезінтеграції. І це зрозуміло: адже наявність кількох рівнів управління ускладнює відносини по лінії «центр—регіон». А за умов різноспрямованості інтересів регіональних еліт рух у напрямі федерації майже неминуче стимулює сепаратистські прояви.

І все-таки ідея переходу від унітаризму до федералізму лишається популярною у багатьох країнах. Якоюсь мірою підживлюють її активізація міграційних процесів та поширення ідей комплексної європейської інтеграції. Показово, однак, що прийняття федералістської за формою Конституції Європейського Союзу було заблоковане референдумами у Франції й Нідерландах. Рішуче не сприймаються федералістські ідеї у Ірландії й Норвегії.

Більш-менш популярними лишаються моделі етнічного федералізму; за умов етнічного розмаїття, помноженого на соціальні негаразди, доволі часто в них вбачається єдиний дійовий засіб запобігання етноконфліктності і навіть громадянській війні. Однак відносна самостійність суб'єктів етнофедерації здатна живити й прагнення до сепаратизму. Федералізм у таких випадках пропонує вибір між поганим і ще гіршим. Теоретики федералізму у державах з високим рівнем конфліктності застерігають: не варто пов'язувати з ним

потрапляння у рай; досить і того, щоб за його допомогою зупинитися за крок перед входом до пекла.

Коли у сьогоднішній Україні, що перебуває у вирі суспільних збурень, репетиції федералізації представляються як своєрідна панацея, варто відразу замислитися: кому це вигідно і що можемо отримати у підсумку? Не торкатимемося тут реальної здійсненності таких рекомендацій: ані потрібного часу, ані чималих фінансових ресурсів для такої масштабної реформи країна не має. Як відомо, коней на переправі не міняють; для радикальних змін форм державного устрою як мінімум потрібен спокій. Та й фахівці постійно застерігають: від зміни форми мало що залежить. Можна надійно забезпечити інтереси регіонів в унітарній державі, можна й дискредитувати федерацію невмінням чи небажанням зрозуміти інтереси й потреби регіонів і територіальних громад.

На моє глибоке переконання, про будь-які кроки у напрямі практичної реалізації ідей федералізму сьогодні мови бути не може. Легалізувати самопроголошені «республіки» чи проводити на карті нові демаркаційні лінії — значить відкрити ящик Пандори, спровокувавши «війни ідентичностей» за югославським зразком. Спокиси розвинутих федерацій не повинні затьмарювати нам бачення перспектив: адже більшість країн, які хизуються нині своїми досягненнями на ниві федералізму, ішли до нього десятиліттями тривалої еволюції, причому в її ході превалювали об'єднувальні, а не роз'єднувальні процеси. В Україні й так достатньо різних «осей конфліктності», і немає ніякого сенсу вибудовувати нові.

Подивимось нарешті правді у вічі. Країна з надзвичайно високим рівнем соціальної нерівності й політичного відчуження давно живе у борг і не може дати собі ради з чітким визначенням цивілізаційних пріоритетів. До краю поляризований протилежними ціннісними орієнтаціями соціум перебуває у стані постійного психологічного збудження, значна частина громадян вже на межі нервового зриву. Влада, по суті, втратила контроль над діями самочинно об'єднаних у сотні озброєних молодиків, які тероризують незгодних з їхнім стилем життя. Перелік таких сумних істин можна продовжувати. Але й сказаного досить, щоб зрозуміти: до глибокого реформування основ суспільного устрою Україна сьогодні явно не готова.

Мені можуть заперечити: Михайло Грушевський розробляв федералістські проекти у не менш складних умовах, і цим немало сприяв закоріненню федералістської ідеї у суспільній свідомості. Але справа тому й зупинилася на рівні проєктів, що для практичної реалізації федералістських програм умов не було ні тоді, ні тепер. Більше того, відмінності у ментальності й соціонормативній культурі громадян різних частин України сьогодні значно глибші, ніж століття тому. Можливо, настане час, коли федералізація країни стане практичною потребою. Але щоб справа знову не зависла на рівні балака-

ПОВІДОМЛЕННЯ

нини, ми вже сьогодні маємо подбати про наукову базу для дослідження неоднозначного феномена і особливо — про інформаційні канали для дискусій. Бо сподіватися, що проблема незбігу ціннісних пріоритетів і політичних орієнтацій зникне сама собою, меншою мірою навівно.

До речі, проблеми децентралізації, щодо якої влада й соціум нібито вже досягли взаєморозуміння, сказане стосується не менше, ніж проблеми федералізації. В теорії все більш-менш зрозуміло, а що буде на практиці — побачимо. Досвід невадло розпочатої 2005 року і дуже швидко зупиненої адміністративно-територіальної реформи мав би навчити нас обачності й звуженості, але, ніде правди діти, ми його навіть не проаналізували належним чином. Але ж ніяка децентралізація неможлива без упорядкування територіальної організації, і, хочемо ми цього чи ні, ліквідація наявного безладу у цій сфері має бути передумовою будь-яких територіальних реформ.

Поки що уявляється, що проблему децентралізації наші урядовці розуміють спрощено, розраховуючи обмежитися певною деконцентрацією влади й ресурсів. Тим часом проблема розмежування понять децентралізації й деконцентрації не така вже й проста; у світовій практиці відмінності між ними уявляються принциповими. Бо одна річ — зменшення ступеня підпорядкування й компетенцій у випадку деконцентрації і зовсім інша — відчуження повноважень держави на користь самоуправління місцевих громад, яке становить сутність децентралізації. У цілому ряді держав, приміром, в Італії, десятиріччями не вдавалося знайти прийнятний баланс між інтересами територій, і хоч зрештою величезна робота по передачі значної частини повноважень держави областям і муніципальним утворенням на основі принципів субсидіарності була завершена, для ряду областей довелося передбачити спеціальний статус. Можна навіть говорити у даному випадку про рух у напрямі федералізму. Хоч порогу федерації Італія й не досягла, автономія окремих її регіонів вийшла за рамки суто адміністративної. З'явилася оригінальна

модель регіональної держави, проміжна між унітаризмом і федералізмом. Те, що ніде в світі сьогодні не існують «у чистому вигляді» централізовані й децентралізовані держави, свідчить само за себе. У Великобританії говорять про співіснування деконцентрації й автономного локального управління, у Німеччині — про «кооперативний федералізм», у Франції — про «функціональний регіоналізм», у США — про «послідовну децентралізацію». Скрізь, утім, ідеться не про незаперечні переваги децентралізації, а про пошук такого оптимального балансу між централізацією й децентралізацією (чи деволюцією), який найкраще відповідав би потребам і інтересам даної країни.

Що ж до місцевого самоврядування, то його недарма називають лакмусовим папірцем демократії. У державах, які відносять себе до розряду цивілізованих, воно розглядається не стільки як самоодстаття цінність, скільки як базис для функціонування розвинутого громадянського суспільства. Без застережень ратифікувавши прийняту Радою Європи у 1985 році Хартію місцевого самоврядування, Україна взяла на себе ряд важливих зобов'язань і відповідно до них неодноразово намагалася реформувати систему влади в руслі децентралізації. Великих успіхів, проте, на цьому шляху досягти не вдалося, хоч ідея відмови від посад голів державних адміністрацій в областях і запровадження посади префектів, а також виборності керівників виконавчих органів рад лунала на численних дискусійних майданчиках. Те, що сьогодні подається як щось нове, незмінно наражалося на чийсь спротив і, зрештою, «не проходило». «Не проходило», зазначимо, у значно більш сприятливих для дискусій умовах, ніж ті, які Україна має сьогодні. І можна сказати напевно: поки громада як територіальний колектив не стане джерелом самостійної, незалежної від держави, муніципальної влади (зрозуміло, у межах компетенції щодо питань місцевого значення), будь-яка реформа місцевого самоврядування залишиться «фасадною». Отже, і тут неможливо обійтися без серйозних дискусій на теми «муніципалізації». І без

внесення змін до Конституції, бо проблема громад у містах там взагалі відсутня.

Не може у цьому зв'язку не застерегти наших посадовців від такого спрощеного бачення проблем децентралізації, яке вже було предметом обговорення у 90-х роках і не дістало схвалення суспільства. Легко «рапортувати» про початок виконання Женевських рекомендацій шляхом активізації конституційного процесу. Складніше зрозуміти проблеми, зумовлені звуженням простору діалогу за умов цілковитої політичної невизначеності й «антитеористичних операцій». Коли розпочинається серйозна розмова про владні повноваження на різних управлінських рівнях, без постійного діалогу з неоднозначно налаштованою громадськістю і носіями протилежних політичних поглядів вже ніяк не можна обійтися. У кожного регіону — свої інтереси і свої потреби, і далеко не завжди вони піддаються узгодженню на взаємоприйнятній основі. Якщо ж реформу, як у 2005 році, намагатимемося робити в тиші владних кабінетів, ризикуємо не вгамувати, а ще більше розпалити сепаратистські настрої, які усіх справедливо лякають і з якими майже неможливо боротися без контактного спілкування з протестувальниками.

Демонізована на масовому рівні проблема сепаратизму має дещо інший вигляд у наукових дискурсах. Спільним є те, що кожна держава вважає територіальну цілісність однією з пріоритетних цінностей, і зовсім не випадково у світовій суспільній думці поняття «сепаратизм» асоціюється з негативними конотаціями. Хоча, зазначимо у дужках, без реалізації сепаратистських і сепесіоністських ідей не відбулося б те «друге національне відродження» у центрі і на сході Європи, якому присвятили масштабний тритомний проект понад 50 авторитетних науковців з різних країн світу (під загальною редакцією Е. Яна). Дослідивши феномен націоналізму кінця ХХ століття в різних іпостасях, вони шукали і знаходили нестандартні відповіді на безліч дразливих запитань. Де пролягає грань між націоналізмом, федералізмом, сепаратиз-

мом? Чому незмінно застербувалися невдачею спроби реформ, метою яких оголошувалася справжня федералізація? Зміцнюватиметься чи, навпаки, слабшатиме зв'язок національності з територією і які шанси на успіх у сучасному світі мають сепесіоністські рухи? Провівши справді титанічну роботу, автори зрештою визнали, що відтворили лише невелику частину проблем на певному історичному етапі і що немає ясності, у якому напрямі розвиватимуться події надалі. Отже, поле для дискусій на ці теми лишається справді безмежним.

У нашому контексті розмірковувати, однак, доводиться не стільки про проблеми сепаратизму як такі, скільки про коректність застосування цього поняття в умовах до краю поляризованої й розбурханої України. Зазнавши болісної поразки в Криму, соціум не шкодує полемічного запалу у розвиненні сепаратизму як ідеології і політики, спрямованої на руйнування державної територіальної цілісності. З такою постановкою питання можна було б однозначно солідаризуватися, якби не настійливе ототожнення сепаратизму з тероризмом, яке існує вже й на рівні масової свідомості. Певний парадокс вбачається у тому, що в міру того, як справжній сепаратизм з надією на російське втручання втрачає свої позиції на Сході і особливо на Півдні України, з сепаратизмом доволі гучніше ототожнюють прагнення до федералізму і навіть цілком зрозуміле в сучасних умовах певне дистанціювання громадян цих регіонів від Центру.

Переконалий, що в ім'я суспільної злагоди до сепаратизму на українському Сході має бути виважений і диференційований підхід. Бо є екстремісти, провокатори, диверсанти і є розгублені люди, яких лякає збройний за них цивілізаційний вибір і тривога за долі дітей та онуків. Один підхід має бути до лідерів новопроголошуваних «республік», які закликають зі зброєю в руках штурмувати військові частини чи переслідують громадян за вживання української мови, а інший — до дезорієнтованої молоді, яка у пошуку втрачених орієнтирів виходить з вимогами рефе-

рендуму й коригування мовної політики. Переважна більшість людей на Сході вже зрозуміли, що ідея приєднання Донбасу до Росії мертвонароджена і не має перспектив. Але саме тоді, коли справжній сепаратизм пішов на спад, політики й особливо ЗМІ підживлюють відповідний симулякр. Бездумно ототожнювати вимоги референдуму з сепаратизмом, не кажучи вже про тероризм — значить поглиблювати потенціал протистояння.

Загальна нестабільність повинна додатково стимулювати пошук надійних ідентитетів, і лише наука у тісній співпраці з політиками й ЗМІ здатна запропонувати їх поляризованому суспільству. Проблеми ідентичності й самоідентифікації стають смисложиттєвими й політично навантаженими, і тут дуже легко перейти грань між точними термінами й довільними метафорами. І хоч хвиля «взаєморозуміння» істотно зачепила й академічну науку, її науковий потенціал лишається високим. Немає сумніву, що за умов державної підтримки наші академічні інститути на основі широкої міждисциплінарної співпраці спроможні реалізувати масштабний науковий проект про виклики й ризики, які виникають на ґрунті недостатньої розробленості теоретичних засад політики і системи їхньої репрезентації на масовому рівні.

Насамкінець зазначу: у сьогоднішній ситуації найперше завдання усіх небайдужих до долі країни людей — не розбурхувати пристрасті й не навішувати ярлики, а наполегливо шукати шляхи до порозуміння. І хоч у суспільстві, яке відчуло дихання війни, існує певна відраза до патетики, не втомлюватимусь повторювати: наше майбутнє стовідсотково залежить від культури суспільного діалогу й оволодіння методами діалогічної етики. Інакше рух у напрямі Європи остаточно перетвориться на недосяжний фантом.

Сьогодні політики переважно переймаються тим, як зберегти себе у цій надзвичайно складній і драматичній мент. А треба перейнятися тим, як зберегти Україну.

Це сьогодні головне!

Володимир ЛИТВИН, академік НАН України.

Прикордонники готові дати відсіч порушникам

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони, народний депутат України Володимир Литвин під час робочої поїздки в Одеську область відвідав міжнародний пункт пропуску на державному кордоні України «Кучурган-авто». Політика в поїзді супроводжував народний депутат України Сергій Гриневецький.

У ході поїздки В. Литвин ознайомився з роботою прикордонного поста Південного регіонального управління Державної прикордонної служби України, відвідав пункт розміщення мобілізованих військовослужбовців, а також провів закриту нараду із представниками ДПСУ.

Співробітники пункту пропуску доповіли, що через загострення криміногенної обстановки охорона Державного кордону посилена. У пункті пропуску «Кучурган-авто» і «Кучурган-за-

лізнична станція» здійснюється посилений прикордонний контроль. Особлива увага приділяється громадянам Російської Федерації, які можуть пересуватися групами для дестабілізації обстановки на держкордоні, а також в Україні й зокрема в Одеській області. Для запобігання прориву військових формувань з інших держав встановлено вогневі позиції на в'їзді. Для допомоги прикордонникам на пункті пропуску несуть службу співробітники СБУ.

Під час зустрічі з військами-прикордонниками Володимир Литвин заявив, що 6 травня на закритому засіданні Верховна Рада планує прийняти низку рішень, що стосуються соціального забезпечення військовослужбовців.

— Орієнтиром для визначення мінімального рівня зарплати для прикордонників могли б служити зарплати народних депутатів і міністрів. З урахуванням того, що в нас динамічно дорожчає життя, якусь нижню межу назвати складно, але проблема в тому, що сьогодні великий різниці у зарплаті в секторі безпеки та оборони. Наприклад, якщо брати Міністерство оборони та інші структури, то ця різниця становить десь півтора рази. Тому основне зав-

дання, яке ми бачимо, — це вивірнити заробітну плату, а потім її підняти, — заявив Володимир Литвин.

В. Литвин також зазначив, що за результатами поїздки комітетом буде запропоновано Верховній Раді 6 травня на закритому засіданні прийняти зміни й доповнення в законодавство в частині пенсійного забезпечення й заробітної плати, посилення соціального забезпечення та охорони здоров'я військовослужбовців.

Голова комітету зауважив, що сьогодні якщо військовослужбовець збирається на пенсію, то він отримує не 80 відсотків грошового забезпечення, а 70. Також раніше пенсія нараховувалася з урахуванням зарплати за 24 місяці, а сьогодні — за 60

місяців. Від цього офіцер втрачає тисячу гривень, контрактник — від 500 гривень і більше. «Позиція комітету: потрібно відповідне рішення скасувати, враховуючи особливий період, коли держава каже «бери зброю й захищай країну від можливої агресії» і водночас забиратиме мізерне грошове забезпечення, яке є на сьогодні, — Є й ціла низка інших пропозицій, які комітет запропонує Верховній Раді. Нам потрібні не розмови, а конкретні рішення в частині посилення обороноздатності, у частині посилення можливостей для перекриття наших кордонів і в частині соціального забезпечення наших військовослужбовців».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України **Бондарчук Олег Володимирович** подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2013 рік.

Згідно з декларацією, загальна сума сукупного доходу народного депутата за 2013 рік становила 90 846 грн. Із них заробітна плата — 90 846 грн. Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї народного депутата становила 78 000 грн. Із них дохід від підприємницької діяльності — 78 000 грн.

У власності, оренді чи іншому праві користування Бондарчука Олега Володимировича перебувають житловий будинок загальною площею 630 кв. м, а також дві квартири загальною площею 69,66 кв. м та 131,8 кв. м. Крім того, у його власності перебуває автомобіль легкого Mercedes ML 350, 3498 куб. см (2007 року випуску).

Водночас у власності, оренді чи іншому праві користування членів сім'ї декларанта перебувають земельна ділянка загальною площею 2 000 кв. м та два легкові автомобілі: Porsche Cayenne, 3598 куб. см (2008 року випуску) та Mercedes C, 1998 куб. см (2004 року випуску).

Сума коштів, на рахунках у банках та інших фінансових установах, що перебувають у власності декларанта, становить 164 000 грн. Розмір внесків декларанта до статутного (складеного) капіталу товариства, підприємства у 2013 році становив 179 000 грн.

На утримання зазначеного вище майна народний депутат витратив 40 000 грн.

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України **Лопачак Маркіян Романович** подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2013 рік.

Згідно з декларацією, загальна сума сукупного доходу народного депутата за 2013 рік становила 165 359,69 грн. Із них заробітна плата — 60 500 грн., дохід від провадження підприємницької діяльності — 104 859,69 грн.

Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї народного депутата становила 51 107,3 грн. Із них заробітна плата — 50 225 грн., дохід від провадження підприємницької діяльності — 882,30 грн.

У власності, оренді чи іншому праві користування декларанта перебуває автомобіль легковий Toyota RAV 4 Long, 2362 куб. см (2008 року випуску).

У власності, оренді чи іншому праві користування членів сім'ї декларанта перебувають: земельна ділянка загальною площею 1 700 кв. м, житловий будинок — 37 кв. м та квартира — 108,4 кв. м.

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України **Кривецький Ігор Ігорович** подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2013 рік. Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата за 2013 рік становила 52 595 416 грн. З них заробітна плата — 198 186 грн., матеріальна допомога — 35 094 грн., дохід від відчуження рухомого та нерухомого майна — 52 362 136 грн.

Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї народного депутата становила 20 338 046 грн. З них дохід від відчуження рухомого та нерухомого майна — 19 875 864 грн., дохід від підприємницької діяльності — 462 182 грн.

Кривецький Ігор Ігорович володіє земельними ділянками загальною площею: 1 034 кв. м, 1 250 кв. м, 1 250 кв. м.

Номинальна вартість цінних паперів, що перебувають у власності декларанта, становить 41 400 грн. Розмір його внесків до статутного (складеного) капіталу товариства, підприємства у 2013 році становив 15 529 239 грн.

Водночас розмір внесків членів сім'ї декларанта до статутного (складеного) капіталу товариства, підприємства у 2013 році становив 27 681 000 грн.

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України **Ревенко Анатолій Дмитрович** подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2013 рік. Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата за 2013 рік становила 163 164 грн. З них дивіденди, відсотки — 87 804 грн., пенсія — 75 360 грн.

У власності, оренді чи іншому праві користування Ревенка Анатолія Дмитровича перебувають 1/2 квартири загальною площею 85,2 кв. м та легковий автомобіль Toyota Prado, об'єм циліндрів двигуна — 4 л (2008 року випуску).

Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах, що перебувають у власності декларанта, становить 400 000 грн.

У Луцьку на запрошення газети «Хроніка Любарта» перебували журналісти зі Сходу і Півдня України. Захід проводився в рамках всеукраїнської ініціативи «Єдина країна», інформує наш власкор Микола ЯКИМЕНКО

У Рівному відбулися громадські слухання, на яких городяни (188 із 190 присутніх) висловилися проти розміщення заводу з утилізації ртутьмістких ламп, елементів живлення та інших небезпечних відходів. Загалом жителі мікрорайонів, поблизу яких мали розмістити «шкідливе» виробництво, зібрали 2171 підпис проти такого сусідства. Представники ТОВ «Всеукраїнська екологічна компанія», які збирались організувати утилізаційне виробництво, так і не змогли переконати мешканців у безпечності своїх намірів, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА

Першотравень на Донбасі пройшов під постріли і пожежі

На жаль, День міжнародної солідарності трудящих ознаменувався не тільки проведеними мітингами, демонстраціями та ходами, а й захопленнями адмінбудівель і майже бойовими діями.

1 травня, за даними департаменту з питань внутрішньої політики Донецької ОДА, з ініціативи КПУ в містах і районах області відбулися мітинги й демонстрації, що зібрали близько 10 тисяч громадян. У цей само час проводилися акції самопроголошеної Донецької народної республіки, націлені на збільшення контролю за місцевою владою.

У Авдіївці 30 квітня на пост міліції і ДАІ було вчинено напад озброєних людей, які відібрали у правоохоронців зброю і бронехилети.

А міського голову Амвросіївки І. Склярова 30 квітня представники ДНР змусили написати заяву про звільнення з обійманої посади.

Водночас місцева влада в складних умовах проводила роботу з нормалізації обстановки та попередження провокацій. Напередодні свят усім бюджетникам були виплачені заробітні плати.

1 травня після мітингу прихильники ДНР штурмували будівлю прокуратури Донецької області, зірвали прапор України, замінивши його прапором республіки. Потерпілі були з обох боків. Цього дня було захоплено й будівлю Горлівської міської прокуратури, озброєні люди в масках винесли комп'ютери і спалили прокурорську документацію.

2 травня на півночі області відновилася антитерористична операція. Вона почалася о 4.30 ранку в Слов'янську з атаки на кілька блокпостів і телецентр на горі Карачун — пануючої висоти над містом. Наступ сил української армії проходив за підтримки авіації і бронетехніки. За повідомленнями місцевих ЗМІ, було використано близько 20 вертольотів і до 100 одиниць різної бронетехніки.

Слов'янськ, який перебуває під контролем сепаратистів, було взято у щільне кільце. Під контроль українських військових перейшла телевежа на горі Карачун. Проросійські активісти проти українських спецпідрозділів відкрили вогонь із застосуванням важкого озброєння. Збито три вертольоти українських ВПС, є дані про вбитих і поранених. Операцію ускладнювало те, що на околицях міста ополченці деревами перекривали дороги, перешкоджаючи просуванню техніки українських військ. Коли в Слов'янському районі, в Андріївці, висадився український десант, місцеві жителі стали живим щитом, не пропускаячи військових.

Нагнано ситуації в області сприяє поширення чуток про отруєння питної води. Реагуючи на численні звернення громадян, Державна санітарно-епідеміологічна служба в Донецькій області повідомила, що на 2 травня 2014 року жодних відхилень у хімічних і бактеріологічних показників у воді не встановлено.

3 травня центр протистояння перемістився зі Слов'янська до Краматорська.

Активісти ДНР у містах області проводили мітинги, інформуючи громадян про цілі проведення референдуму 11 травня. Заявлено, що референдум відбудеться, навіть якщо місцева влада не надасть приміщення для голосування, — виборчі комісії працюватимуть у наметах.

3 травня вдалося звільнити 12 іноземних заручників, які прибули в регіон раніше фахівців місії ОБСЄ. Про звільнення представників ОБСЄ, котрих останнім часом утримували в Слов'янську, разом із Сергієм Тарутою журналістам розповіли Генеральний секретар Ради Європи Турб'єрн Ягланд і

представник президента РФ Володимир Лужкин, що прибули в Донецьку область для ведення переговорів із захопниками.

Департамент охорони здоров'я Донецької ОДА повідомив, що станом на 19.00 3 травня, у ході антитерористичної операції в Краматорську від вогнепальних поранень померло шестеро людей. Ще 15 осіб з вогнепальними пораненнями доставлено до лікувально-профілактичних закладів міста.

4 травня активісти ДНР значно активізували свою діяльність. Вони організували по області мітинги із закликами взяти участь у референдумі, блокувати просування українських військ, брати в руки зброю. Такі заходи пройшли в Єнакієвому і Дзержинську. На мітингу в Єнакієвому, що зібрав близько 500 проросійських активістів біля Єнакіївського металургійного заводу, лунали заклики шахтарів до початку безстрокового страйку до повного виведення українських військ з території регіону.

За повідомленням ГУМВС України в Донецькій області, на травневі свята загострилася криміногенна ситуація. В Донецьку 30 квітня озброєна банда (близько 30 осіб) пограбувала одне з відділень «Райффайзен Банк Аваль». 3 травня в Горлівці невідомі чоловіки в камуфляжній формі й масках з одного автосалону, погрожуючи зброєю, вивезли 17 нових автомобілів «Опель», «Кіа», «Шевроле» без номерів і зникли в невідомому напрямку.

ОФІЦІЙНО

Міністерство оборони України на своєму офіційному сайті інформує: за повідомленням Харківської прокуратури з нагляду за дотриманням законів у військовій сфері, збройний напад на військовослужбовців під час проведення антитерористичної операції 2 травня в Слов'янському районі Донецької області, у результаті якого загинули два пілоти і два десантники, а також сім військовослужбовців дістали поранення, кваліфіковано як терористичний акт і об'єднано в одне кримінальне провадження.

Установлено, що два вертольоти Збройних Сил України, які здійснювали патрулювання, було збито за допомогою сучасних переносних зенітно-ракетних комплексів. При цьому використовувалася тактика одночасного пуску двох ракет по повітряній цілі, що свідчить про професійний вишкіл сепаратистів. Ще один вертоліт був обстріляний з автоматичної зброї.

* * *

Учора під Слов'янськом точився бій між силами, які проводять АТО, та майже 800 терористами. **За повідомленням Управління зв'язків з громадськістю МВС України**, з боку правоохоронців — близько 40 поранених, четверо загинули. Один із них загинув унаслідок обстрілу мікроавтобуса, що перевозив поранених у бою під Слов'янськом українських силовиків на ділянці між блокпостами «Слов'янськ» і «Долина». Обстріл здійснювався з кулемета російського виробництва. «Тактика бою нападників — прикриватися живим щитом із числа місцевого населення. Крім того, місцеві жителі повідомляють, що нападники масово обстрілюють і підпалюють житлові будинки. Є жертви серед місцевого населення», — йдеться у повідомленні МВС.

Коли вертався номер, бій під Слов'янськом тривав.

Інна П'ЯТОВА.

Донецька область.

Рівняння на підполковника Наталію!

У колективі оперативного командування «Північ» розпочала військову службу підполковник Наталія Кацук (**на знімку**), яка переїхала до Рівного з Автономної Республіки Крим. Наталія Вікторівна стала старшим офіцером відділення соціального забезпечення фінансово-економічного управління. За словами жінки, після подій у Криму вирішила переїхати до Рівного і не шкодує про це, бо новий колектив зустрів її тепло. Спілкуючись з військовими та цивільними протягом декількох днів, вона вже переконалася, що на Рівненщині живуть хороші й привітні люди, з якими їй легко знаходити спільну мову.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото Віктора ШУБЦЯ.

ФОТОФАКТ

Львів, учасники студентського форуму «Схід і Захід разом» розгорнули на площі перед ЛНУ імені Івана Франка величезний український прапор. Мабуть, йдеться навіть про найбільший у світі Державний прапор України. Як розповіли організатори акції, розмір прапора становить 60 на 40 м, або ж 2400 кв. м. В акції взяло участь близько тисячі людей.

Фото Євгенія КРАВСА.

Місцева влада ситуацію не контролює

Після деякого затишшя Луганськ «вистрілює» і точно влучив у намічену ціль, не зустрічаючи на своєму шляху навіть слабкої перешкоди. Буквально за кілька годин 29 квітня радикальні проросійські сили захопили декілька важливих адміністративних об'єктів області — ОДА, прокуратуру, Апеляційний суд, установили контроль за обласним телебаченням і міською радою.

Міліція цьому ніяк не перешкождала, але за свої стіни боролася запекло. Протистояння з протестувальниками тривало кілька годин, однак далі першого поверку обласного управління міліції бойовиків не пустили. На вимогу проросійських активістів начальни обласного УМВС у Луганській області Володимир Гуславський написав заяву про складання своїх повноважень, щоб уникнути кровопролиття. Ближче до ночі штурм будівлі було припинено.

У дні першотравневих свят бойовики «Армії Південного Сходу» постаралися закріпити свій реванш. 3 травня озброєні автоматичною зброєю бойовики напали на військовослужбовців відділу прикордонної служби «Станиця Луганська», а увечері штурмували будинок військкомату на вул. Краснодонській, пустивши в хід автомати Калашникова, «коктейлі Молотова» і гранати. У цей час у будівлі військкомату перебували 18—19-річні солдати-строковики. Їх удалося вивести, постраждала одна людина. У цей же час біля воріт військової частини № 3035 понад двадцять людей із місцевих почали палити сміттєві баки й шини, у такий спосіб блокуючи можливе пересування військовослужбовців військової частини.

Російські телеканали поширили інформацію про те, що разом з бойовиками «Армії Південного Сходу» військкомат штурмував і луганський «Беркут». Захоплену зброю передано під відповідальність його бій-

ців, які брали участь у штурмі будівлі. Однак в обласному управлінні УМВС спростували цю інформацію. «Співробітники підрозділу «Беркут» вірні присязі, й ніколи не зрадять своїх товаришів по службі та зброї. Завдяки мужності й мудрості саме співробітників «Беркута», вдалося обійтися «малою кров'ю». Саме вони вели переговори з бойовиками і не дали можливості розгортання бойових дій біля стін військкомату», — **повідомили у прес-службі відомства.**

Схоже, влада області вже не контролює ситуацію. Впродовж останніх днів на основних підходах до Луганська зникли деякі пости правоохоронців, натомість з'явилися барикади з проросійськими прапорами. На трасі з боку Станично-Луганського району, зокрема, споруджено великий блокпост. Група озброєних людей блокує дорогу і перевіряє геть усі машини. Водіям пояснюють, що «з боку Росії чекають «Правий сектор». Бандерівці й «Правий сектор» — головна ідеологічна зброя бойовиків, і вона знову-таки влучає в ціль. Луганськ боїться цієї сили. «Правому сектору», наприклад, приписуються вчинки, які зовсім не відповідають здоровій логіці. Наприклад, гуляють чутки, що бійці організації «захопили пенсійний фонд, і тепер люди залишаються без пенсії». А тим часом у Станично-Луганському районі озброєні бойовики викрали інкасаторську машину з 1 млн. грн.

3 травня «народний губернатор» Валерій Болотов

оголосив про запровадження в Луганську надзвичайного стану, комендантської години та про повну мобілізацію чоловічого населення області. Всім співробітникам силових структур, які не є мешканцями Луганщини, дали час покинути територію регіону, а командиром міліції, СБУ й армії в обов'язковому порядку наказано з'явитися в штаб «Армії Південного Сходу» для присяги на вірність Луганщині. В кожному місті почали організовувати міські штаби. «Київська злочинна влада оголошується кривим ворогом народу Луганщини», — повідомив «народний губернатор» і наказав відключити «профашистські канали». Діяльність політичних партій і громадських організацій також тимчасово припинено.

Складна ситуація створюється й загалом по області. Після першотравневих демонстрацій українські прапори знято з будинків місцевої влади Северодонецька, Антрацита, Свердловська та ін. Оприлюднено заява Валерія Болотова про те, що «ми нікого не змушуємо брати зброю в руки», однак не підтверджується на практиці. **Як підтвердила прес-служба Незалежної профспілки гірників України**, «в Антрациті прихильники федералізації сформували загін чисельністю до 100 людей, переважно із безробітних громадян. Кожному з них одразу видали по автомату». Голова профспілки Михайло Волинець, посилаючись на власні джерела, стверджує, що сформований озброєний загін повезли в напрямку Слов'янська. «При цьому 90% з них, напевне, раніше не тримали в руках цю зброю», — допускає профспілковий лідер.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Ми, військові, давали присягу, буде наказ — виконаємо

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Отже, короткі інтерв'ю з тими, хто зараз на передньому краї

Іван Прим'як, командир відділення автовзводу, водій-механік, молодший сержант (на знімку вгорі праворуч). Мобілізований, як і кількасот інших, до армійської авіації. 22 березня був у військкоматі, а 24 — вже у частині. На «гражданці» працював приватним підприємцем, займався вантажними перевезеннями. Каже, що тут, у війську, трохи зарплати платити держава, а інше сам собі плачу. На Майдан, де Іван провів багато днів, мобілізував теж сам себе.

Строкову служив у Росії, у 1990—1992 роках у 106-й повітрянодесантній Тульській дивізії, зробив 21 стрибок з парашутом. «От через 22 роки, можливо,

ці — невизначений. Іван з 15 років — мисливець, влучно стріляє, до служби готовий.

«Нині треба захистити мою Україну, — каже військовик. — Дружина й діти почекають удома. Якщо доведеться стріляти — рука не здригнеться. Ми захищаємо свою землю, сво-

(на знімку вгорі ліворуч), в армії 24 роки. У 2012—2013 роках вісім місяців служив у миротворчому вертолітному загоні в Демократичній Республіці Конго. Бачив там усяке, саме була гостра фаза тамтешньої війни. 1994-го закінчив Кам'янець-Подільське військово-інженерно-технічне училище. Пройшов від комвзводу до комбата. Має у Росії багато друзів. Нещодавно телефонував однокурсник, нині він заступник командира частини. Каже: «Что вы там делаете, вы бандеровцы». Я йому відповідаю: «Игорь, ты учился с «бандеровцами» в «бандеровском» городе и даже женился на «бандерове». Как ты можешь такое говорить?». «Мені шкода, — продовжує підполковник, — що одна людина змогла так роз'єднати наші народи. І ще — чому Україну так довго ділили на Схід і Захід?». Також Ігор не розуміє кримчан, які порушили присягу, переконаний, що не можна за 100 доларів продавати честь.

Іван Данільченко, бортовий авіаційний технік, родом з Донецької області, 15 років у армії. Прой-

шов Ліберію, ДР Конго. Бував там під обстрілами. Звичайно, спілкується з однокласниками. Розповідає, що їх там налякав Майдан. Вони справді думають, що у нас тут «бандерівці вбивають за російську мову». Так працює пропаганда. Іван каже їм, що спілкується російською і поки що цілий. А друзі відповідають, що вони хочуть жити в Україні, але федеративній. Хоча, можливо, й не розуміють, що воно таке. Капітан вважає, що нинішню ситуацію безглузлого протистояння в Україні необхідно нейтралізувати.

Військовий льотчик, командир екіпажу, майор Григорій Ситник (на знімку внизу) уже 15 років у небі. Бував у Ліберії, у ДР Конго. Бачив чужу війну, не раз доводилось ризикувати. Григорій розповідає, що там війна і тут війна. Там чужа країна, і ти знаєш, що рано чи пізно повернешся звідти додому, в спокійну Україну. А нині, коли Україна неспокійна, то морально почуваєшся тяжко, адже це твій дім. «Ми розуміємо, що ця війна не потрібна народам. Але якщо надійде наказ, то ми його виконаємо. У нас є військовий обов'язок і присяга», — говорить льотчик. Батько Григорія, теж військовий, родом з Тульської області, мати — сибірячка. До речі, брат-близнюк Григорія — Дмитро — також літає на вертольоті.

Для військових, звичайно, дуже важливе місце — їдальня. Її і кухню розгорнули в наметі. Керує тут сержант Оксана Скаун. Розповідає, що місцеві жителі нанесли багато продуктів: картоплю, овочі, сало, консервацію. Всього вистачає. Хлопці-кухари, всі мобілізовані, тому що під час строкової служби теж були у війську кухарями. Це Михайло

Мацишин, Олександр Гавриленко, Ігор Скрицький, Андрій Лехновський. Дехто з них у цивільному житті працює шеф-кухарем у солідних закладах. Кажуть

хлопці, що різні думки їх навідують, але всі сподіваються на краще, дома чекають сім'ї.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

P. S. Я знаю і глибоко поважаю багато військових вертольотчиків, бо довелося як журналісту з ними літати в Україні, в екс-Югославії, в Африці. Це мудрі, спокійні люди. Вони всі люблять небо і свою роботу. Небо — це їх життя. Але, на жаль, часом воно стає смертю. Мені гірко усвідомлювати, що загинули мої товариші. Хай земля буде їм пухом, а небеса безмежними. Хай живе пам'ять про героїв. Вони загинули за нашу Вітчизну.

Льотчики, які загинули 2 травня 2014 року біля Слов'янська

Сергій Руденко, (знімок зроблено 30 вересня 2011 року на аеродромі Озерний в Україні)

Руслан Плохотько, (знімок зроблено 15 жовтня 2012 року на аеродромі Бені в Демократичній Республіці Конго)

ТИМ ЧАСОМ

Льотчика вертольоту Мі-24 Збройних Сил України капітана Євгена Краснокутського, який у ніч на 2 травня здійснював повітряне патрулювання в районі Слов'янська та був збитий сепаратистами, звільнено з полону.

На даний час офіцер перебуває у Військово-медичному клінічному центрі Північного регіону. Стан його здоров'я лікарі характеризують як задовільний.

Донецьк, Луганськ і Дніпропетровськ в очікуванні свого референдуму

11 травня в Донецькій і Луганській областях планується проведення опитування-референдуму про входження регіонів до складу Дніпропетровської області. Про це повідомили в міжобласній раді територіальних громад Південного Сходу України.

Рада приступила до розгляду численних звернень голів органів місцевого самоврядування в Луганській і Донецькій областях до керівництва Дніпропетровської ОДА про включення конкретних районів і населених пунктів Донецької і Луганської областей до складу Дніпропетровської області.

Ці заклики співвітчизників не залишилися без відповіді, — зазначено в повідомленні ради. — Донеччани і луганці розробили типовий проект такого звернення і почали роботу над їх прийняттям місцевими громадами.

У раді стверджують, що місцева влада не може виконувати свої обов'язки, тому що бандити й диверсанти тероризують і шантажують керівників органів місцевого самовря-

дування і територіальних громад. Вихід бачать у передачі управління всіма системами життєзабезпечення в руки адміністративних органів того регіону, де зберігається мирна стабільна обстановка.

Визначитися між федералізацією і соборністю

— Дніпропетровськ готовий простягнути руку допомоги, — підкреслюють в облдержадміністрації. — І держустанови області готові прийти на допомогу, взявши на себе відповідальність за ситуацію в Луганській та Донецькій областях, які зазнали терористичних атак.

У Штабі національного захисту зазначають, що до них надходять безліч свідчень незаконного відібрання майнових прав, квартир, машин, пограбувань банків, убивств підприємців, які скоюються бойовиками під прапорами «Донецької народної республіки».

У міжобласній раді додають, що в день проведення референдуму будуть організовані ексит-поли, які покажуть, який із двох референдумів набере

найбільшу підтримку громадян.

На думку організаторів референдуму «Разом із Дніпром», у ході опитування громади зможуть визначитися, чи хочуть вони підкоритися волі ставників держави-агресора, що нав'язує Україні так звану федералізацію, яка веде до розколу й подальшого знищення нашої держави. Чи бажають змінити територіально-адміністративні устрій та увійти до складу Дніпропетровської області, що демонструє прагнення і має достатній потенціал для того, щоб надати допомогу територіальним громадам, які хочуть бачити себе у складі соборної, єдиної України.

ДОВІДКОВО

Центральна виборча комісія з проведення референдуму «Разом із Дніпром» не є державною структурою — це громадське об'єднання. Незважаючи на співробітництво із Центрвиборчкомом України, державні гроші на проведення референдуму витратитися не будуть. За кошти підприємців Дніпропетровської, Донецької та Луганської областей друкуються 3,2 мільйона бюлетенів, у яких голосуючих попросять відповісти на запитання: «Чи підтримуєте ви входження вашої території до складу Дніпропетровської області?».

Говоримо «Дніпро», маємо на увазі — життя

— Ми переконані в тому, що переважна більшість територіальних громад Донбасу підтримають курс Дніпропетровщини на мир, порядок і єдність, — заявив голова Центральної виборчої комісії референдуму «Разом із Дніпром» Михайло Лисенко. — Бо від цього залежать безперерйна робота органів соціального забезпечення, своєчасна виплата зарплат, пенсій, бюджетних трансфертів усіх видів, належне утримання і керування об'єктами соціальної інфраструктури й системами життєзабезпечення міст і районів.

Ініціатори заявляють, що діють винятково в рамках українського законодавства — на відміну від людей, які зазіхають на незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Звертається до ЦВК референдуму можуть як територіальні громади після ухвалення відповідного рішення місцевою радою, так і пересічні громадяни.

Результати опитування матимуть консультативний характер, але організатори обіцяють зробити їх репрезентативними. Адже, згідно із соціологічними опитуваннями, понад 70% жителів Донецької області бажають жити в Україні.

За словами члена ЦВК референдуму «Разом із Дніпром» з Луганщини Сергія Іванова, в його області існують депресивні регіони, де люди працюють у копанках і відчувають ностальгію за часами СРСР, але сільське населення Луганської області не бачить себе в Росії.

— Наскільки мені відомо, не більш як 30 відсотків луганців вибирають приєднання до Росії, — заявив він. — Ми вибираємо не між тим, буде столицею регіону Луганськ або Дніпропетровськ, а між життям і смертю.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

ОФІЦІЙНО

Прес-служба МВС України:

«Озброєні бойовики «Південно-східної армії» напали на Слов'янськ сербський райвідділ міліції. Начальника райвідділу полковника міліції Геннадія Вікторовича Бахтізіна, який виїшов до них на переговори, збили з ніг і побили. Як стало відомо, люди зі зброєю стояли біля райвідділу, люди без зброї зайшли разом з начальником райвідділу в його кабінет і ведуть переговори, щоб не допустити штурму будівлі, стрільби, кровопролиття і жертв».

«42 підозрюваних в організації та участі в масових заворушеннях в Одесі 2 травня етаповані в слідчий ізолятор однієї із центральних областей України».

За інформацією офіційного сайту МВС України.

Прес-служба СБУ:

«Вночі 3 травня внаслідок спецоперації була знешкоджена вогнева снайперська точка бойовиків у Костянтинівці, яка була розташована на телевежі. В ході операції зав'язався бій, бійцям спецпідрозділу «А» протистояла вдвічі більша кількість бойовиків. Однак «Альфа» виконала завдання у повному обсязі — вогнева точка супротивника ліквідована. У східних областях спостерігається тенденція захоплення сепаратистами інкасаторських машин і банківських установ для фінансової підтримки своєї злочинної діяльності. Новим видом підривної діяльності агентів диверсійних груп РФ та сепаратистів є роздача отруєних продуктів харчування та напоїв українським військовослужбовцям та місцевому населенню, а також використання у загонах «самооборони» жінок для застосування у якості «живого» щита».

За інформацією офіційного сайту СБУ.

«Чорна п'ятниця» Одеси

2 травня в Одесі був сонячний, яскравий день — цвіла магнолія, у скверах червоними крапельками на зеленій траві полум'яніли тюльпани, каштани білили викинутими квітами-свічками. У центрі міста — на Соборній площі — збиралися футбольні вболівальники: цього дня відбувався матч місцевого «Чорноморця» і харківського «Металіста». З Харкова приїхало понад 500 вболівальників, які за попередньою домовленістю разом з одеситами готувалися пройти маршем «За єдність України» центральними вулицями міста.

Уболівальники обох команд виконали Державний гімн України і готувалися до маршу. Але в цей час (близько 15:30) з боку торгового центру «Афіна» убік колони молодих людей, що формувалася, з гиканням і погрозами помчався натовп з георгіївськими стрічками, російськими триколорами, у повній амуніції й із червоними розпізнавальними пов'язками на руках. Крім касок, кийків, бронежилетів, у деяких у руках були пістолети та карабіни.

Міліція, що з'явилася зі щитами, вибудувала два оточення, якими спробувала роз'єднати сепаратистів, що приготувалися до бійки, і футбольних уболівальників. Але молоді люди, які перебували за міліцейським огородженням, почали озброюватися камінням і розібраних бруківок і закидали ними один одного.

Через півгодини з'ясування стосунків за допомогою каміння із-за спин міліціонерів, а практично під їх захистом, проросійські бойовики почали стріляти по одеситам і харківчанам з пістолетів і карабінів. З'явилися перші поранені. Молодому хлопцю прострелили артерію на нозі, і червона кров просто цебеніла з неї, як із фонтана. При цьому він був у шоковому стані і запевняв, що з ним усе добре. Його винесли з поля бою. На вулиці Жуковського намертво впав, убитий кудею молоденький хлопець. Його накрили державним прапором, а перехожий витяг з кишені вбитого мобільний телефон, зателефонував батьку і сказав: «Вашого сина застрелили. Приїжджайте на Дерибасівську, заберіть його».

Через півгодини сутичок центральна частина Одеси — вулиці Дерибасівська та Грецька, провулок Жукова, Преображенська — перетворилася на поле запеклого бою — озброєні вогнепальною зброєю сепаратисти з дахів і балконів вели ураганний вогонь по молодих одеситах. Поранених ледве встигали витягати з-під вогню й відправляти до найближчих лікарень.

В епіцентрі бойових дій опинилася пожежна машина без водія. Прихильники Євромайдану, а вони при-

були на допомогу вболівальникам, захопили техніку і рушили на ній зносити барикади, які почали з'являтися в центральній частині міста. У ці хвилини активізувалася міліція, яка виглянула через щити, правоохоронці знову вибудувалися в ланцюг, за яким заховалися проросійські активісти. Останні розбіглися по місту, немов таргани, відстрілюючись від Євромайданівців, які їх переслідували.

Незабаром епіцентр протистояння змістився до залізничного вокзалу, на площу Куликове поле, де розташовувалося наметове містечко сепаратистів, установлене, як то кажуть, зухвало, без дозвільних документів три місяці тому, але ретельно охоронялося міліцією. Та проросійські активісти, готуючись до можливої атаки на наметове містечко, за дві години покинули його і заховалися у масивній п'ятиповерховій будівлі Федерації профспілок Одеської області, де розмістилися в службових кабінетах профспілкових працівників. У будівлі були складовані у великій кількості пляшки із запальною сумішшю, боеприпаси та продовольство.

Євромайданівці підпалили порожні намети. Але ще до початку вогневої атаки сепаратисти, що зачинилися у будівлі, підпалили один із кабінетів на другому поверсі — це добре видно на кадрах відеозйомки. У момент штурму та підпаду будівлі обрядпрофу міліції на площі не було, були відсутні і фахівці Держслужби з надзвичайних ситуацій. Вони з'явилися через годину, коли будівля вже палахкотіла. Мешканці наметового містечка вибралися на дах будівлі і звідти вели прицільний вогонь по людях, що зібралися на площі. З даху на голови також летіли пляшки із запальною сумішшю.

Коли вогонь посилювався, Євромайданівці розібрали конструкцію сцени, з якої раніше виступали промовці, і за допомогою металевих колон побудували рятувальний маршрут, по якому евакуювали частину людей, що опинилися у палаючій будівлі. Ті вилазили на підвіконня і стрибали із треть-

ого та четвертого поверхів, намагаючись врятуватися.

Урятуватися вдалося далеко не всім. З 46 осіб, які загинули під час масових безладів в Одесі, більша частина померла від опіків і отруєння невідомим газом під час пожежі в Будинку профспілок. Уже після трагічних подій було опізнано 14 загиблих у Будинку профспілок

одеситів. Серед них депутат Одеської облради В'ячеслав Маркін і поет Вадим Негатуров. Інший депутат облради, керівник обласної організації партії «Боротьба» Олексій Албу був жорстоко побитий під час виходу з палаючої будівлі обрядпрофу.

Через годину нарешті з'явилися пожежні машини і почала підходити міліція. За допомогою пожежної драбини евакуювали людей з будівлі, а сепаратисти, що засіли на даху, просиділи на ній майже всю ніч, відмовляючись спускатися і вимагаючи гарантій безпеки. Останній з них спустився на землю на світанні.

Прокурор Одеської області Ігор Боршуляк під час брифінгу повідомив, що під час заворушень і пожежі в Будинку профспілок 2 травня загинуло 46 людей, 226 звернулися по допомогу в медичні установи, 20 з яких — співробітники міліції, вісім осіб померли від падіння з висоти. На сьогодні на лікування в лікарнях міста перебуває 84 людини, 26 з яких у тяжкому стані.

Чому міліція «не помічала» терористів?

В Одесі працює державна комісія з розслідування причин трагедії, що сталася. Голова комісії, перший віце-прем'єр міністр України Віталій Ярема розповів, що серед затриманих і загиблих є громадяни інших держав.

Зіславшись на таємницю слідства, він не назвав ні кількох іноземців, затриманих правоохоронцями, ні числа загиблих іноземних громадян. Також не були озвучені дані, звідки вони приїхали до Одеси.

«Після того як була погашена пожежа на даху

Будинку профспілок, було зосереджено 161 людей. Ці люди завдяки міліції були виведені з території, не дали зчинитися бійці. Сьогодні цих людей допитують, ведеться слідство, встановлюються всі очевидці та причетні до підпалу цієї споруди», — розповів Віталій Ярема. Також, за словами чиновника, поки що не зрозуміло,

чому так швидко загорілася будівля, і що горіло всередині — люди дуже швидко непритомніли.

«Люди загинули раптово, дуже швидко, тобто горіла якась речовина, виділяла газ, і він дуже швидко вплинув на людей, вони швидко непритомніли і помирали на місці. На ці питання відповідь пожежно-технічна експертиза», — зазначив В. Ярема, підкресливши, що, можливо, в Одесі вчора діяли терористи, і справу буде перекваліфіковано.

Перший віце-прем'єр-міністр припустив, що у подіях в Одесі брала участь третя сила. Чиновник зазначив, що, простеживши перебіг подій, можна припустити, що акція була проплачена і підготовлена з боку сепаратистськи налаштованих груп людей.

Також політик відзначив, що з'явилася інформація про причетність колишніх керівників правоохоронних органів нашої країни — так звана «сім'я Януковича» — які заплатили за безпорядки в Одесі, наслідком яких стала загибель десятків людей.

Біля одеських храмів збирається багато одеситів, а в самому місті дуже мало транспорту та людей. До Будинку профспілок продовжують нести квіти. На площі чергують правоохоронці. Саму будівлю відгородили стрічкою. На вулиці Грецькій та площі Грецькій, де сталися основні сутички, територія прибрали, але подекуди на тротуарах залишилися сліди боїв: розібрана брукатка, бите скло. А сепаратисти, попри жалобу, влаштували 4 травня на Куликовому полі спалення Державного прапора України, а потім провели штурм управління МВС України в місті Одесі, вимагаючи вилучити затриманих. Під їхнім тиском міліція впустила на волю 67 затри-

Олександр Турчинов підписав Указ про дводенний траур в Україні за загиблими

Голова Верховної Ради України, в. о. Президента Олександр Турчинов підписав Указ щодо оголошення дводенного трауру в Україні за героями, які загинули в ході антитерористичної операції, та за загиблими в ході трагічних подій в Одесі.

«Друге травня стало для України трагічним днем, — наголосив Олександр Турчинов. — Я підписав указ про дводенний траур в Україні і хочу висловити щире співчуття їхнім рідним та близьким». «Ми маємо зробити правильні висновки з цієї трагедії, яка відбулася насамперед через зовнішню провокацію. Винні в організації та провокуванні цих подій будуть покарані», — підкреслив він.

Керівник парламенту зазначив, що «нас, українців, сьогодні постійно штовхають на протистояння, на громадянські конфлікти, на знищення країни зсередини». «Ми не можемо цього допустити і маємо бути єдиними у боротьбі з зовнішнім ворогом, з тими, хто хоче знищити Україну», — заявив він.

За його словами, наші військові та правоохоронці будуть продовжувати боротьбу проти тероризму та бандитизму, за мир та спокій у нашій державі.

Олександр Турчинов закликав «припинити будь-які громадянські протистояння всередині країни, бути єдиними у боротьбі із зовнішнім агресором». «Маємо об'єднатися і спільно будувати нову країну, де життя, здоров'я та добробут кожного українця будуть найвищими цінностями. Сьогодні ми молимося за загиблими. Хай Господь береже Україну та кожного з Вас», — сказав він.

Прес-служба апарату Верховної Ради України.

маних учасників заворушень і стрілянини, серед яких троє громадян Російської Федерації, які брали участь у кривавій бойні.

Одеса трималася, поки туди не спрямували більше екстремістів

В Одесі побував і Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. За його словами, у подіях, що відбуваються на сході України, він розрізняє дві категорії населення. З одного боку, це проплачені російськими спецслужбами люди, що взяли в руки автомати, стріляють і вбивають своїх співгромадян. «З ними вже розбираються спецпідрозділи та СБУ», — запевнив

на місця передадуть і відповідні фінансові ресурси. Що стосується мовного питання, прем'єр вкотре запевнив, що закон Ківалова-Колесніченка діє. «І якщо людям потрібні якісь гарантії, то вони можуть бути враховані через внесення змін до Конституції України», — підкреслив політик.

За словами прем'єра, Одеса трималася два місяці, поки сюди не відправили ще більше людей, щоб «підігріти» настрій, оскільки «дуже вже важлива Одеса для Росії». «Але вона набагато цінніша для нас — адже це наша Одеса, це наші люди», — сказав він.

І найостанніша новина: Генпрокуратура України передала Міністерству внутрішніх справ кримінальне провадження за

ДОСЛІВНО

Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк: «Кривава п'ятниця в Одесі — жаклива людська трагедія, що сталася за підтримки Росії, яка розпалює ворожнечу між людьми, які мають різні погляди. Ці люди мають право на це, але ніхто не має права з автоматом, з російськими диверсантами і терористами розколювати країну. Те, що сталося в Одесі, є частиною плану Російської Федерації зі знищення української держави».

він. Водночас глава уряду переконаний, що є й інша частина громадян, яких «тривалий час розгойдували по мові, по території, по ідеології». «І тепер уся ця суміш вибухнула. Тут необхідні політичні рішення. Я певен, що об'єднати країну можна тільки через діалог, через єдність і через урахування думки кожного», — сказав А. Яценюк. Він також відзначив, що думка про те, що Схід ніхто не чує, не відповідає дійсності. «12 років представники Сходу були при владі, проте питання про передачу влади в регіони вони навіть не порушували, хоча партія називалася Партією регіонів. Тепер же уряд пропонує шляхом внесення змін до Конституції передати більшу частину повноважень на місця. Зокрема, замість обласних адміністрацій мають бути створені виконкоми, а обирати керівників люди будуть на місцях. В Одесі - одесити, в Донецьку — донеччани, у Тернополі — тернопольці», — розповів А. Яценюк.

Крім того, відзначив він,

фактом масових безпорядків 2 травня в Одесі «Для всестороннього, об'єктивного та неупередженого розслідування мною прийнято рішення про передачу цього кримінального провадження центральному апарату МВС України, а саме в Головне слідче управління. Процесуальне керівництво буде здійснюватися Генеральною прокуратурою України», — підкреслив заступник Генпрокурора, член Міжвідомчої координаційної комісії Антитерористичного центру Микола Банчук. Також він акцентував увагу, що слідчими прокуратури Одеської області й надалі розслідуватиметься кримінальна справа за ч.2 ст.367 КК України за фактами неналежного виконання співробітниками органів внутрішніх справ своїх службових обов'язків, що призвело до тяжких наслідків.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Фото Вячеслава

ТЕНЯКОВА.

Екстремізм — складова економічної агресії

БАЛАНС МІСЯЦЯ

- * **Падіння промислового виробництва в першому кварталі зумовить скорочення ВВП за цей період щонайменше на 1—1,5 відсотка — про рецесію і економічну агресію.**
- * **Уряд збирається влітку розпочати системні зміни в податковому і регуляторному законодавстві — про «робимо, що можемо».**
- * **«Укртрансгаз» підписав меморандум про реверсні поставки газу зі словацькою компанією Eusteam — про сонце, що зігріє.**

Ділова дезактивація

У квітні стало відомо, що згасання економічної активності в першому кварталі цього року спричинило падіння промисловості на 5 відсотків. За силового політичного протистояння в індустріальних регіонах і глибокої фінансової кризи іншого очікувати було б навільно. У квітні силове протистояння було ще безглуздішого вигляду, оскільки, дякуючи зовнішньому втручання, ділова активність вже і не віталася, і блокувалася. Шахтарів на Луганщині буквально тримали «за поли», щоб вони не йшли у забій, а то й просто поширювали байки про «міністерські ініціативи» за здорово живеш зняти з посади шанованого робітниками керівника, аби настроїти людей проти влади.

Скажу про тенденцію, яка народилася не у квітні, але цього місяця стала очевидно усім. Нашим «добропорядним» сусідам дуже кортить, щоб українська економіка не оговталася від кризи, яка накриває її так само. Сусідів лякає, що в нас може вийти з реформами те, чого в них не виходить. Для того треба досягти консолідованого розуміння того, що відбувалося з нами недавно і відбувається зараз. Треба припинити спекулювати на труднощах, бо вони скрізь однакові — і на сході, і на заході, і в центрі. Вони були 2011-го, коли Львівщина пасла задніх, і мали місце в першому кварталі цього року, коли Донецьчина «просіла» глибше за інші регіони. Й тоді, й зараз реальний сектор економіки відчував на собі податковий і регулятивний тиск з боку влади. І проблеми були ті самі: корупційні схеми, тіньові оборудки, борги за енергоспоживанням тощо. Тільки сліпий не бачить того, що майбутні вимоги на зламі 2013—2014 років у Києві переважною мірою здебільшого перегукуються з вимогами, які лунають у східних регіонах країни.

Але такого, щоб у західних регіонах переживали за металургів, ще не було. «Як там справи?» — перепитав мене наприкінці місяця мій приятель зі Львова. — Чи правда, що половину української сталі металурги дотепер виплавляють у доменних печах?»

Подумалося, вже менше половини, але неефективні технології виробництва сталевого прокату переважають. Проти першого кварталу минулого року металурги скоротили випуск прокату на 8 відсотків, сталі — на 9 відсотків і чавуну виплавили на 3 відсотки менше. Аби збагнути, як усе кепсько, сьогодні не треба зазирати в статистику — досить помітити неусмінені обличчя людей на вулиці, як важко Нацбанку стабілізувати валютний курс гривні за мізерних резервів, як стрімко зростають ціни в супермаркетах, як за обсягами виробництва стрімко падає споживання продукції і послуг.

Падіння промислового виробництва в першому кварталі, як на мене, підкосить ВВП країни на 1,5 відсотка. На думку експертів, цього року економіка України впаде на 3—5 відсотків, а на відновлення зростання варто очікувати вже наступного року. Важливо інше: агресія східного сусіда має консолідувати всі регіони на справді системні реформи, координацію дій на урядовому, міжгалузевому, корпоративному, міжрегіональному рівнях.

Ефект стримування

Поки що цього не спостерігається. Уряду доводиться зважати на старий кістяк орієнтованого «на інше» чиновництва, на взаємозв'язок податкової реформи з адміністративною і пенсійною. Зрештою, системні зміни в Податковому кодексі, які б зупинили корупцію, небезпечно запроваджувати «з колес», бо за скороченням ставок податків стоїть втрата сотень мільярдів гарантованого доходу, потрібного для фінансування соціально спрямованих видатків. Перший заступник міністра доходів і зборів Ігор Білоус каже, що вони поки роблять те, що можуть: спрощуючи систему оподаткування наказами і розпорядженнями (у квітні набув чинності закон, який скасовує 113 дозвільних документів для бізнесу), напрацьовуючи системні зміни, про які піде мова вже в другому кварталі року.

За накручування соціально-політичної напруги на сході країни це можна назвати політикою стримування. Причому в широкому сенсі слова. У цьому переконуєся, ознайомившись з рекомендаціями Антимонопольного комітету щодо недопущення необґрунтованого підвищення цін на продовольчі товари. Комітет визнає суттєве подорожчання деяких товарів. Від початку року, скажімо, за зростання гуртових цін на 19,6 відсотка, роздрібні ціни на цукор підвищилися на понад 29. За зростання гуртових цін на цибулю на 18,4 відсотка роздрібні підвищилися на 37,4. За зростання гуртових цін на картоплю на 25,5 відсотка роздрібні підстрибнули до 40,1.

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

Старший аналітик з економічних питань Міжнародного центру перспективних досліджень Олександр Жолудь:

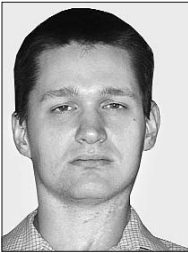
«Стан економіки вже позначився на споживчих цінах, спровокувавши їх зростання. Це не остаточний рівень, буде подорожчання і в подальшому, ми отримаємо зростання цін грудень до грудня на рівні 15,8 відсотка».

До цього варто додати, що інфляційне прискорення навесні забезпечили девальвація гривні, яка активізувалася в останні дні місяця, і пов'язане з ним подорожчання імпортованих товарів (передусім — пального, хоча в собівартості хліба паливна складова не менша, ніж зернова).

Промовиста деталь: усі прогнози експертів базуються на тому, що агресія Російської Федерації має вщухнути.

Загазованість квітня

Власне, таку думку я розділяю також, попри нагнітання силового протистояння у східних містах країни, яке має,

окрім політичного, на мій погляд, очевидний економічний підтекст — зірвати попередні домовленості української влади з іноземними інвесторами щодо розробки і видобутку сланцевого газу на Юзівській площі. Загазованість інформаційного простору у квітні була вражаючою. Нагадаю, місяць розпочався із заяви Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка про відмову від імпорту російського газу за 485 доларів США (тисяча кубометрів), а закінчився — передарбітражною вимогою до «Газпрому». За словами Арсенія Яценюка, якщо російська компанія дасть позитивну відповідь на продовження ціни (у 268 доларів США за тисячу кубометрів. — Авт.), то Україна невідкладно погасить борг у розмірі 2,2 мільярда доларів США від попереднього уряду. А ні — то Україна оскаржить несправедливі ціни від російського монополіста в Стокгольмському арбітражному суді.

З огляду на перспективи виграти цю тяжбу, курс — на інтенсифікацію власного видобутку газу (видобуток природного газу в першому кварталі збільшився на 4,6 відсотка проти січня-березня минулого року) і на відновлення у квітні реверсних поставок газу з Європи через Словаччину, ця пересторога — не порожній звук.

Авжеж, 8 мільярдів кубометрів газу на рік зі Словаччини — це не зовсім те, що хотіли українські переговорники. Але, по-перше, це вже свого роду реверсне «вікно з Європи», де пропонуватимуть газ Польща, Угорщина і вже італійська газова компанія «Ені». По-друге, технологічно сумарні обсяги поставленого газу через Польщу, Угорщину і Словаччину можуть сягнути приблизно 20 мільярдів кубометрів на рік. По-третє, вартість європейського газу буде дешевша за «газпромівський» на 100 і більше доларів США на кожній тисячі кубометрів. По-четверте, ані Єврокомісія, ані Словаччина не відкидали український варіант щодо поставок через незавантажений газогін, отже, в майбутньому він може буди Європі до вподоби.

Треба всього-на-всього — рішуче припинити імпортований до нас «беспредел». Бо в квітні вже почали сприймати як належне псування нафтогону біля Слов'янська або крадіжку п'яти інкасаторських машин у Горлівці.

Сергій ВЛАД.
Мал. Георгія МАЙОРЕНКА.

Посадовці підписували липові акти

Нині наша держава переживає не кращі часи. Тому важливо ефективно використовувати бюджетні кошти. Про це розмовляємо з першим заступником прокурора Рівненської області, старшим радником юстиції Олександром ВАСЮКОМ (на знімку).

— Прокурорські перевірки щодо дотримання законодавства під час закупівлі товарів, робіт і послуг виявили широке поле зловживань посадовцями місцевих органів виконавчої влади та самоврядування, — каже Олександр Григорович. — Наведу лише кілька таких фактів. Тендерним комітетом одного з обласних органів контролю переможцем конкурсу на виконання будівельних робіт на суму понад п'ять мільйонів гривень визнано приватне підприємство, у штаті якого лише чотири працівники, до того ж воно не мало дозвільних документів на залучення підрядників.

Однією із сільських рад Рівненського району при укладенні договору з підприємством на будівництво школи не було враховано, що строк дії ліцензії у підприємства-переможця на проведення робіт на суму майже вісім мільйонів гривень спливає за рік до терміну завершення будівництва, встановленого тендерною документацією.

На ці порушення законодавства органи прокуратури відреагували поданнями, за ініціативою прокурорів питання щодо розірвання укладених договорів вирішується у судовому порядку.

Прокурорською перевіркою також встановлено, що під час будівництва іншої сільської школи, у Здолбунівському районі, посадовці Департаменту з питань будівництва та архітектури Рівненської ОДА і приватного будівельного підприємства розтратили понад чотири мільйони бюджетних гривень.

Тим часом службові особи Служби автомобільних доріг у Рівненській області та Житомирської філії «Укрдорзв'язку», внісши неправдиві відомості до актів про виконані роботи із зовнішнього освітлення автомобільних доріг державного значення, торік привласнили майже один мільйон бюджетних гривень.

А ось у Радивилівському районі посадові особи однієї із сільських рад у грудні минулого року підписали липові акти виконаних робіт щодо капітального ремонту вулиці на суму понад 380 тисяч гривень, яку насправді ніхто не ремонтував і на якій взагалі немає дорожнього покриття.

За цими фактами розслідуються кримінальні провадження за ч. 5 ст. 191 (заволодіння чужим майном в особливо великих розмірах) та ч. 2 ст. 366 (службове підроблення, що спричинило тяжкі наслідки) Кримінального кодексу України.

ЦИФРА

У 2013—2014 роках під час прокурорських перевірок на Рівненщині виявлено 23 кримінальні правопорушення у бюджетній сфері, за документами прокурорського реагування до відповідальності притягнуто 112 посадових осіб органів виконавчої влади і місцевого самоврядування та органів контролю, до бюджету відшкодовано більше 700 тисяч гривень. За втручання прокурорів до судів області на захист інтересів держави у бюджетній сфері пред'явлено позовів на суму понад 16 мільйонів гривень. Суди вже задовольнили позови на 14 мільйонів гривень, 9 мільйонів із яких надійшли до державного бюджету.

Записала
Олександра ЮРКОВА
Рівне.

Парад праправнуків фронтовиків

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Участь молоді символізуватиме єдність поколінь, — каже заступник міського голови Вінниці Андрій Рева. — Тих, хто брав безпосередню участь у боротьбі з ворогом, залишилося дуже мало. Більшість із них хворі-

ють, тому не мають можливості зустрічатися з молоддю. Однією з умов участі у параді праправнуків є знання основних подій Великої Вітчизняної.

У той самий день у Музеї просто неба, розташованому на території штабу Повітряних

сил України, урочисто відкриють Алею Героїв. На ній встановлять погруддя п'яти Героїв Радянського Союзу — всі вони народилися у Вінниці. Мистецькі колективи обласного центру готують акцію «Дякуємо за Перемогу!». На Майдані Небесної Сотні розгорнуть фотовиставку «Вінниця 1945 ро-

ку». Її організатори — відділ у справах молоді та туризму міської ради та Вінницька молодіжна рада — через місцеві ЗМІ звернулися до вінничан, у яких збереглися фотознімки 1945 року, із закликом взяти участь у фотовиставці.

Представники обласної і міської влади просять учасників уро-

чистостей не використовувати під час заходів георгіївські стрічки, аби цей факт не став приводом для протистояння між людьми.

Вечері небо над містом осяють залпи переможного салюту. У Вінниці його традиційно проводять разом із містами-героями тому, що тут знаходиться штаб Повітряних сил Збройних Сил держави. Віктор СКРИПНИК. Вінницька область.

Такого, щоб у західних регіонах переживали за справи металургів, ще не було

«Звичку ніколи не можна визнати добром, навіть звичку до гарних вчинків. Гарне, завдяки їй, перестає бути чеснотою. Добро тільки те, що добувається зусиллям», — Іммануїл КАНТ, німецький філософ, родоначальник німецької класичної філософії, який стоїть на межі епох Просвітництва і Романтизму

Почуття вини: пастки і вихід

*Кожного з нас зачепили кри-
ваві події лютого та прощальні
церемонії з тими, хто в них за-
гинув. І те, що відбувається по-
нині, не залишає нікого байдужим.
Усі ці щоденні події спри-
чиняють масові прояви почут-
тя вини серед населення. Розка-
жіть, як вийти із цього стану
постійної провини?*

Галина КОНДРАТЕНКО.

Ужгород.

Відповідає кандидат психологіч-
них наук Оксана ЗАЗИМКО:

— Моральному суспільству при-
таманно відчувати вину у таких
ситуаціях, але його прояви у різ-
них людей — не однакові.

Гіпертрофоване переживання
вини може підкосити не лише
психіку людини, а й, перемістив-
шись на інші сфери її діяльності,
виявитися в негативних моделях
реагування на різні життєві події
та песимістично-негативній їх
оцінці. Почуття вини змушує від-
чувати зломленість, виявляти за-
хисну пасивність у вирішенні ін-
ших життєвих завдань, не поміча-
ти позитивних зрушень розвитку
тощо.

Напротивагу виконання постав-
лених почуттям вини завдань фор-
мує конструктивну відповідаль-
ність та позитивні моделі сприй-
няття світу, інших людей і себе са-
мого в цьому світі. Вина, яка є до-
сить часто ілюзією дій, може бло-
кувати і не давати проявитись від-
повідальності, яка саме і дає змогу
їх здійснити. Вийти із цього почут-

тя можна лише його
осмисливши і усві-
домивши з метою
визначення подаль-
ших дій.

Не зайвим буде
замислитися, чи є це
почуття власним,
чи, можливо, воно
провокується ки-
мось із оточуючих.
В останньому ви-
падку необхідно
включити захист
від маніпуляцій.

Мені згадується
випадок ще на за-
кіптявілому Май-
дані, саме після
тих жакливих по-
дій. У розмові зі
священником я не-
обережно зачепила
на той час його бо-
люче почуття вини
безневинним за-
питанням: «Ви
прийшли підтри-
мати бійців?» На
що він мені тихо
відповів: «Як я
можу їх підтри-
мати? Що я можу їм
сказати? Мене ж
не було поряд з
ними в тяжкій хви-
лині». І потім на очах
у мене він став будувати
місточок до власних реальних дій.
Це було зцілення Людини в по-
дальшій історії: «У той час я мо-
лився. До церкви стали сходитися
прихожани. Я відчував, що я пот-

рібен тут (на Майдані), можли-
во, можна було б зменшити
кровопролиття... Нічим я за-
раз тут уже не зараджу... У
мене є прихожанка, син
якої був з боку силовиків.
Її дитину майже роззягне-
ну, адже у формі він бо-
явся їхати, відправили
додому. Я зараз більше
потрібен їм».

Ось так, начебто легко,
був перекинутий місточок
від почуття вини до дієвої
відповідальності. А найго-
ловніше, ця мудра людина
не стала шукати справед-
ливості, визначати вин-
них, не принизилась до
помсти. Вона зцілилась і
поставила собі завдання
зцілювати інших!

Ті ж, хто не так яс-
краво пережив вину,
частіше компенсува-
ли її образом за не-
задоволену потребу
в увазі чи побою-
ванням бути не-
дооціненим у со-
ціальному ото-
чєнні. Але побудо-
ва місточка від об-
разливості до відпо-
відальності є більш
складною.

Так, такі події, яким,
здається, не має краю, зачі-
пають усіх нас. Але нашій країні
потрібне майбутнє. Не дамо собі і
оточуючим зав'язнути у некон-
структивному почутті вини.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Цукерка замість решти

*Часто в магазинах просять дати якісь дрібні
гроші (копійки), аргументуючи, що немає решти.
Якщо в мене теж нема дрібняків, то продавець
може дати цукерок або ж взагалі сказати: «12
копійок віддам наступного разу». Нібто я прий-
ду за ними... Поясніть, як чинити в такій ситу-
ації? Мені потрібна решта, а не цукерка.*

Марина КОЗИР.

Сумська область.

Відповідає
президент Укра-
їнської асоціації
споживачів Олег
САМЧИШИН
(на знімку):

— Випадок,
наведений вами,
Марино, нале-
жить до розпов-
сюджених спо-
живчих пору-
шень через неве-
лику суму боргу
продавця перед
покупцем. Але з
другого боку, ці
правопорушення часто
зустрічаються й тому не
повинні залишатися без
уваги.

Згідно з п. 23 Правил
торгівельного обслугову-
вання споживачів (по-
купців), затверджених
постановою КМУ
15.06.2006 р. № 833, ка-
сир зобов'язаний забез-
печити в касі наявність
банкнот і монет для ви-
дачі решти. Якщо решти
немає — продавець пору-
шує правила торгівлі. У

цьому випадку рекомен-
дуємо вам зробити відпо-
відний запис у книзі
скарг і пропозицій тор-
гівельної точки і подати
заяву в місцеву державну
інспекцію зі справ захис-
ту прав споживачів.
Звертаю увагу, що мага-
зин тепер є вашим бор-
жником і зобов'язаний
сплатити борг на підставі
ст. 530 Цивільного ко-
дексу України протягом
7 днів від дня його ви-
никнення...

Чому зникає інтерес до навчання у першокласника?

*Першого вересня наша дитина планує піти в
перший клас. Дуже переживаємо за адаптаційний
період. А також чули від батьків, чий діти вже
ходять до школи, що через тиждень-два після по-
чатку занять інтерес дитини до навчання зникає.
Чому так відбувається, та як цього уникнути?*

Олена ПЕТРІВ

(запитання надійшло електронною поштою).

Відповідають «Відмінник
освіти України», вчитель-
методист школи І—ІІІ сту-
пенів № 286 Києва Ірина
ПОГРЕБНЯК і «Відмінник
освіти України», вчитель-
методист Олександрійської
гімназії Києва Неллі ГОР-
БУНОВА:

— З яким нетерпінням
чекають на перше верес-
ня майбутні першоклас-
ники! Для них це велика
загадкова подія. Діти зна-

ють, зі слів батьків, що
цього дня стануть учня-
ми! Не розуміючи, що таке
навчання, вони сприй-
мають цей етап свого
життя як нову рольову гру:
красиві портфелі, різно-
манітні зошити, кольорові
ручки, новенька форма,
велика школа, клас, учи-
тель... Але діти вважають,
що в будь-який момент,
за їх бажанням, цю гру
можна припинити. Навіть

ті малюки, які мотивують
прихід до школи бажан-
ням вчитися, не усвідом-
люють глибинність, дов-
готривалість цього проце-
су.

Звичайно, вчителі
адаптують навчання з
урахуванням вікових
особливостей дітей, вво-
дять багато ігрових мо-
ментів, залучаючи різно-
манітні інноваційні тех-
нології. Але, незважаючи
на це, інтерес першоклас-
ників до навчання через
деякий час починає зни-
кати. Вранці дитина дуже
важко прокидається, кап-
ризує, шукає привід, щоб
залишитися вдома. Чому
ж це відбувається?

Велику роль у підго-
товці дитини до школи

відіграють батьки. Саме
вони повинні пояснити,
що у дочки чи сина з
приходом до школи з'яв-
ляться нові обов'язки, то-
му що ті переходять у
наступний, більш дорос-
лий, етап життя. Тож
батькам варто звернути
увагу при підготовці ди-
тини до школи на такі
моменти.

Діти йдуть до школи,
щоб чомусь навчитися. А
щоб навчитися, потрібно
докласти певних зусиль.
Тобто, кажучи словами
народної мудрості: «Щоб
навчитися — треба багато
трудитися». Це можна
проілюструвати різними
життєвими ситуаціями.
Наприклад, посіявши
зернінку в землю, ми не
можемо очікувати, що че-
рез тиждень-два вона
розквітне пишним цві-
том. Потрібно постійно
поливати, розпушувати,
удобрювати ґрунт тощо.
Тобто необхідно докла-
дати багато зусиль протя-
гом тривалого часу.

Із зміною статусу ди-
тини в суспільстві (дош-
кільник — школяр) вона
повинна зрозуміти, що
крім слова «хочу» є дуже
важливе слово «треба». І
саме батьки мають при-
щепити це поняття, вихо-
вуючи в дитини праце-
любність. Потрібно вима-
гати систематичності ви-
конання певних обов'яз-
ків: підготовка робочого
місця, прибирання ігра-
шок після гри. Звертати
увагу на чіткість і старан-
ність, коли дитина роз-
мальовує, складає пазли
тощо. Головне, щоб цю
роботу дитина обов'язко-
во завершила (якщо ро-

бота велика, то протягом
кількох днів).

Одним із критеріїв ус-
пільного легкого навчан-
ня дитини в школі є гар-
но розвинута пам'ять.
Що більше вона знає вір-
шків, пісень, казок, то
легше засвоюватиме но-
вий матеріал, не втомлю-
ватиметься від насичено-
го потоку нових знань та
умінь. Якщо до школи
батьки вчили з дитиною
нову букву чи вірш дек-
ілька днів чи тижнів, то
в школі кожен день —
нові поняття з читання,
письма, математики...

Не менш важливо,
щоб у дитини була добре
розвинута моторика дріб-
них м'язів руки. На уроці
письма учневі доведеться
прописувати букви, сло-
ва, речення. І якщо м'язи
слабенькі, дитина швид-
ко втомлюється, букви
виходять некрасивими, у
неї зникає бажання писа-
ти. Щоб цього не стало-
ся, потрібно змалечку да-
вати малюку багато ма-
лювати (особливо фарба-
ми), ліпити, вирізувати,
гратися конструктором,
який має невеликі деталі.
Але, велике прохання до
батьків, не вчить дитину
писати прописні букви:
неправильне написання
букв або їх з'єднань приз-
веде до уповільненого, а
нерідко нерозбірливого
написання слів, речень
(легше навчити, ніж пе-
ревчити).

Зверніть увагу на те,
чи виконує дитина ваші
прохання або завдання з
першого разу, чи вам до-
водиться повторювати їх
декілька разів. На уроках

потрібно все почути і по-
чати виконувати одразу.
Адже повтор викликає
затримку, а затримка
призводить до того, що
дитина не встигатиме ви-
конувати завдання пов-
ністю. Це відобразиться
на її емоційному настрої і
виявиться в небажанні
далі працювати.

Не треба забувати і про
самообслуговування ма-
люка. Часто батьки, пос-
пішаючи, не дають дити-
ні змоги самостійно одя-
гатися, частково або пов-
ністю перекладаючи цю
місію на себе. А в школі
таких помічників не буде.
При підготовці до уроку
дитині доведеться самос-
тійно встигнути за перер-
ву приготуватися до на-
ступного уроку або перео-
дягнутися на фізкультуру,
відпочити тощо. І якщо
малюк постійно не всти-
гає, він починає відчува-
ти тривожність, невпев-
неність в собі.

Виховна робота батьків
не завершується першого
вересня! Постійно цікав-
тесь справами малюка:
що нового вивчав, що за-
пам'ятав, що навчився
робити, чи встигав на
уроці, а якщо ні, то чому,
з ким грався... Щоденно
заглядайте в зошити.
Хваліть при успішному
виконанні завдання. Під-
тримайте, коли щось не
вдається. Але в жодному
разі не сваріть, не карайте
дитину. Пам'ятайте, що
не помиляється той, хто
не працює. Будьте дитині
справжнім другом, який
може розділити з нею і
прикрість, і радість. І то-
ді вона відчує «смак» від
роботи, а здобуття знань
перетвориться на легкий
політ до нових висот.

Фото: етюд Анастасії
СИРОТКІНОЇ.

На жаль, інтерес першокласників до навчання через деякий час починає зникати.

Польща: що принесли десять років у Євросоюзі

Цими днями відзначили десяту річницю найбільшого — п'ятого — розширення Європейського Союзу, коли до спільноти приєдналися 10 країн. Цей факт був знаменним для архітектури сучасної Європи. Адже, окрім Кіпру і Мальти, до європейської сім'ї народів приєдналися три колишні республіки СРСР — Латвія, Литва та Естонія, а також п'ять країн так званої народної демократії (як було заведено називати контрольовані Москвою комуністичні режими у країнах Центрально-Східної Європи): Чехія, Словаччина, Словенія, Угорщина та Польща.

З найскладнішими завданнями впоралися самотужки

Для Польщі Євросоюз став метою політичного курсу з моменту звільнення від залежності від Москви у 1989 році. Пересічних громадян наскрізь пройнятої дефіцитами країни приваблювали не лише демократичні цінності та свободи, а й добробут. Поляки, які мали значно більше, аніж радянські громадяни, можливостей виїзду за межі «залізної завіси», спостерігали, м'яко кажучи, різочі відмінності, а точніше — прірву між своїми статками та можливостями іспанців, італійців, не говорячи вже про німців. А в буремні 90-і, коли Польща переживала глибокі економічні реформи, широко відомі як шокова терапія, з докорінною реструктуризацією, що супроводжувалась падінням великих підприємств і зростанням безробіття, ЄС сприймався як райський острів.

Серед доморощених противників європейського вибору часто можна почути, що Євросоюз не дає нашій країні гарантій вступу до спільноти. Досвід Польщі свідчить, що левову частку шляху в досягненні нинішнього рівня життя тут було пройдено ще до вступу до європейських структур. Так стверджують економісти, наводячи для прикладу хоча б той факт, що купівельна спромож-

ність поляків у період між підписанням угоди про асоціацію (1991 р.) і вступом до спільноти (2004 р.) зростала навіть швидше, ніж у десятиліття після вступу, святкування якого збіглося з днем солідарності трудящих.

Навіть після 2004-го зміни вносили до понад 600 законів

А відбувалось так тому, що на період асоціації припадає виконання найбільшої так званої домашньої роботи — десяти тисяч процедур із приведення внутрішнього суспільно-політичного і економічного життя країни у відповідність із нормами і стандартами спільноти.

Попри це навіть після вступу до ЄС полякам довелося вносити зміни ще до понад шестисот законів, щоб привести своє правове поле у відповідність із євросоюзівським. Чи є воно абсолютно досконалим, запитує у знайомих експертів-юристів. Відповідають щиро, що «має свої недоліки», але тут же з упевненістю наголошують — «змінити життя всіх поляків на краще». Держава виїшла з реального соціалізму з моральними та юридичними проблемами, а приєдналась до

групи країн з вищим рівнем цивілізаційного, економічного і суспільного розвитку, до групи країн, мешканці яких мають більше громадянської свободи, базованої на самоврядуванні громадян, котрі самі можуть вирішувати свою долю, наголосив у розмові з

кореспондентом «Голосу України» політолог Марек Серант. Він переконаний — це саме те, що у своєму пакеті реформ пропонує українському суспільству нинішній уряд у Києві. Нам радить не боятися змін, бо «вони того варті», а ще є останнім шансом для українців на краще життя, хоча б завдяки можливості вільного безвізового руху осіб та безмитного перевезення товарів. Свого часу в Польщі також не бракувало євроскептиків, які лякали співвітчизників тим, що після

вступу до ЄС «їхні землі викуплять німці», вони самі «втратять свою національну ідентичність і суверенітет», суспільству «загрожуватимуть демократизація та фемінізація», «село зубожіє», а «країну заллють безробітні».

Чим допоміг Брюссель

У реальному житті сталося з точністю до навпаки. Польща єдина серед країн ЄС не зазнала рецесії, а мала показники зростання після фінансової кризи 2008-го. До 2017 року вона залишатиметься найбільшим отримувачем євросоюзівських дотацій серед країн, що стали членами ЄС у 2004-му. Лише у 2007—2011 рр. Польща використала близько 60 млрд. євро дотацій. Відкриття ринків праці Євросоюзу сприяло відчутному зниженню без-

робіття, яке в окремих повітах сягало навіть 40%. Звичайно ж, людям доводиться виїжджати на роботу в інші країни спільноти —

але там вони можуть працевлаштовуватись легально, отримуючи кращі, ніж у самій Польщі, соціальні пакети. До сьогодні працюючи за межами країни поляки надіслали на батьківщину понад 5 млрд. євро. Найбільше ж виграла найбільші євроскептики — сільгоспвиробники, які отримують доплати до кожного гектара землі: з часу вступу до ЄС їхній середньомісячний дохід зріс на понад 80%, а група найбідніших селян зменшилась із 35% (дані Держстату за 2005 р.) до близько 12% (станом на 2013 р.).

Починаючи з 2004 року поляки реалізували понад 185 745 проектів з євросоюзівських фондів, в тому числі близько 54 тис. проектів індивідуальних фізичних осіб. Завдяки цьому з'явилося майже 600 тисяч робочих місць. Не приховують свого задоволення і в органах місцевого самоврядування: впродовж 10 років у деяких самоврядних спільнотах понад 70% інвестицій профінансував Євросоюз. Суттєво зріс ВВП на одного мешканця за паритетом купівельної спроможності — з 51% (середнього показника по ЄС) у 2004 р. до 67% — у 2012 році.

89 відсотків населення підтримують членство

Оскільки пов'язані з євроінтеграцією побоювання і страхи не підтвердились, починаючи з 2007 року поляки у ході виборів різних рівнів відправляють «євроскептичні» політичні сили на маргінес політичної сцени. Щоправда, нині деякі лідери заявляють, що такими своїми діями, мовляв, узгодженими з діючим урядом, допомагали польським переговорникам виборювати в Брюсселі кращі умови вступу до спільноти. Нині, за даними Центру дослідження громадської думки, членство Польщі в ЄС підтримують 89% краян (найвищий показник порівняно з 2007 роком), протилежної думки — 7% респондентів. Понад 62% мешканців позитивно оцінюють наслідки інтеграції, 13% (порівняно з 38% у 2004 р.) продовжують вважати, що входження до Євросоюзу «приносить Польщі більше втрат, ніж вигод».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЄС і США домовились у принципі про третій ступінь санкцій

ТЕМА

Канцлер ФРН Ангела Меркель зустрілась у Вашингтоні з президентом США Бараком Обамою. Серед головних тем обговорення — криза в Україні. Спостерігачі очікували, що ці два лідери приймуть конкретне рішення щодо санкцій, яке утихомирить Путіна, котрий зарвався.

Обидва керівники вчергове запевнили, що у разі подальшого загострення ситуації проти Росії буде запроваджено третій ступінь санкцій, що передбачає заходи економічного впливу — експортно-імпортні обмеження, фактично ембарго. І цього разу США, як і раніше, налаштовані рішучіше, ніж Європа. Але й цього разу Меркель і Обама не повідомили головне: що ще має зробити Путін, аби такі заходи були застосовані?

США готові до цього хоч зараз, адже їхні санкції проти Москви мало позначаються на американській економіці. Європа, особливо Німеччина, — інша річ. Кожен захід, на який піде Берлін, набагато болючіше вдарили по РФ, ніж будь-яка санкція США.

Але в такому разі реальний збиток і для ФРН.

Тому в Берліні досить туманно говорять про «подальшу ескаляцію ситуації» на сході України. І замовчують те, як її виміряти і як довго ФРН і ЄС збираються вичікувати. Та й у Євросоюзі — 28 країн, яким непросто прийняти спільне рішення. Плюс до того ж тут інша, ніж у США, законодавча база, яка зобов'язує європейців суворо дотримуватися правових норм при запровадженні, наприклад, персональних санкцій. Тому й чорні списки російських політиків і чиновників, яким заборонено в'їзд до США і ЄС, — відрізняються.

Водночас Ангела Меркель і Барак Обама все-таки окреслили цю саму годину «Х», повідомивши, що проти РФ можуть бу-

ти застосовані нові санкції, якщо Кремль не припинить свою «деструктивну поведінку». І дають Росії «стимул для вибору кращого курсу». Але якщо Путін і після цього буде погано поводитися, якщо ситуація в Україні не стабілізується до президентських виборів 25 травня, то вже тоді ЄС запровадить санкції третього рівня...

Обидва керівники щосили демонстрували готовність виступити проти Росії «єдиним фронтом» і цього разу завдати удару не по кількох «друзях Путіна», а по індустрії її економіки. Але якщо до Обами це не так складно, то в Меркель — проблема. Вона змушена буде переконати всіх членів ЄС у необхідності санкцій зараз, коли економіка регіону ледь відновилася після фінансової кризи.

Але ж економіки деяких країн-учасниць більш уразливі, ніж інші, до потенційного відповідного удару Росії. Тісні зв'язки європейських і російських бізнесів, величезні обсяги двосто-

роннього товарообігу, а також сильна залежність ЄС від російської нафти й газу не залишають сумнівів, що санкції проти Росії зрештою будуть по економіках країн ЄС.

Та й Німеччина — найбільший після Китаю торговий партнер Росії, що імпортує 50,7 млрд. дол. російських товарів і експортує їх у РФ 38,3 млрд. дол. За даними німецької лобістської групи Committee on Eastern European Economic Relations, 6 тис. компаній ФРН ведуть бізнес у РФ, а 350 тисяч працівників залежать від торгівлі з нею. Меркель з ухваленням рішення про покарання Росії доводиться туго ще й тому, що «домашнє» промислове лобі чинить на неї потужний тиск, вимагаючи запобігти економічним втратам від обміну санкціями з Москвою.

Цікавий погляд на ситуацію, що склалася, в інтерв'ю одному з німецьких видань висловив Голова

Валентина ПИСАНСЬКА.
Берлін.
vpysanska@gmx.de.

Мюнхенської міжнародної конференції з безпеки Вольфганг Ішінгер. Він вважає, що санкції не підмінюють політики: «Ми ще подивимося, чи матимуть вони вплив на дії Росії. У цьому питанні є сумніви. А це означає, що нам ще потрібно виробити стратегію. Її метою не повинно бути покарання Путіна. Думки деяких коментаторів можна витлумачити так, начебто немає нічого важливішого, ніж загнати його в тісний кут. Це в корені неправильно. Нам необхідна участь президента Путіна і членів російського керівництва у вирішенні багатьох міжнародних питань. Ми повинні вибрати правильні пріоритети».

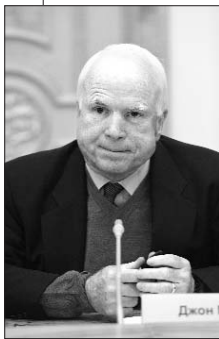
А першочергове завдання Америки та її європартнерів Ішінгер вбачає у домовленостях про стратегію стосовно України. Тією мірою, якою їм удасться непрацюючи в останні роки державу перетворити на функціонуючу, тією само мірою буде здобуто перемогу над Путіним. До того ж не військову, а громадянську, перемогу «м'якої сили».

Канада

знову стурбована і...

...впроваджує додаткові санкції щодо 16 російських суб'єктів. Про це йдеться у заяві прем'єр-міністра країни Стивена Гарпера. У ній, однак, не розшифровується, є ці «суб'єкти» фізичними чи юридичними особами. Гарпер наголосив, що причиною нових санкцій є «серйозна стурбованість світової спільноти» у зв'язку з політикою Росії стосовно України. Нагадаємо, 29 квітня повідомлялося, що Канада впровадила економічні та візові санкції проти дев'яти росіян і двох російських банків.

Штати хочуть надати Києву зброю

Досить велика група американських сенаторів готує закон, згідно з яким США нададуть Україні військову допомогу на 100 мільйонів доларів. **Про це сенатор США Джон Маккейн** (на знімку) **розповів в ефірі телеканалу «Інтер».** Він наголосив, що йдеться не тільки про фінансову допомогу Україні.

«Ми хочемо надати кошти для протидії російській агресії, дати зрозуміти Путіну, що він заплатити високу ціну, якщо захоче захопити схід України або навіть південь», — зазначив сенатор. Говорячи про ймовірність подальшої агресії Росії, він висловив упевненість, що президент РФ нині вважає свої можливості, зосереджує військові сили, посиляє провокаторів. «Насправді він розмірковує про захоплення не тільки сходу України, а й півдня, і Молдови та приєднання Придністров'я», — заявив Маккейн.

У Токіо

хиталися будинки

У результаті потужного землетрусу в Японії щонайменше 17 осіб отримали поранення і травми. Інформація про постраждалих надходить зі столичного округу та префектури Канагава. Повідомляється, що транспорт у Токіо працює в штатному режимі. Нині влада підраховує збитки. Нагадаємо, у ніч на понеділок у Японії стався землетрус магнітудою 5,8 бала, в Токіо хиталися будівлі, **передає УНН.**

Наришкіну нагадали: в'їзд заборонено

Прес-центр МЗС Болгарії повідомив, що в деяких ЗМІ з'явилися публікації про візит до країни з 6 по 8 травня делегації Держдуми РФ на чолі з Сергієм Нарішкіним.

У зв'язку із цим прес-секретар МЗС РБ в офіційній заяві нагадав: щодо голови Держдуми накладені та діють обмеження Євросоюзу через його дії, які підривають і загрожують територіальній цілісності, суверенітету і незалежності України. Зокрема, вони передбачають заборону на в'їзд і транзитний проїзд територією країн-членів ЄС. Ці заходи прямо стосуються Болгарії та є обов'язковими до виконання.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Софія.

У Львові горів російський культурний центр. За дві години 40 пожежників локалізували вогонь. Знищено 70 квадратних метрів покриття горища, на якому зберігалася радянська символіка. Як заявив начальник ГУ МВС у Львівській області Дмитро Загарія, причиною могло стати замикання старої електропроводки, *передає наш власкор Богдан Кушнір*

У ДТП на Херсонщині троє загинуло і стільки ж постраждало. Житель Верхньорогачицького району області, котрий керував ВАЗ-21099, просто-таки забитим пасажирами, не пропустив мікроавтобус «Фольксваген» мешканця Миколаєва **(на знімку)**, *інформує наш власкор Сергій Яновський*

Молодь — за єдність

Злата Огневич та Сашко Положинський, Денис Силантьєв та Наталя Добринська, Олексій Кузнецов та Анжеліка Рудницька — усього 25 відомих українських співаків та спортсменів продемонстрували свою громадянську позицію (на знімку).

1 травня на Соборній площі Черкас відбулася Всеукраїнська масштабна акція «Пліч-о-пліч», занесена того ж дня до Книги рекордів України. Понад чотири тисячі учасників, узявшись за руки, одночасно виконали 25 присідань — за кількістю областей України та АР Крим. Молодь, одягнена у сині та жовті футболки, утворила український держав-

ний прапор, всередині якого пульсувало «серце» — руки юнаків та дівчат.

На пропозицію черкаського корпункту «Голосу України» 25 представників з усіх регіонів держави привезли до Черкас пригірщ землі, взятую з найсвятішого місця свого краю.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото автора.

Львів побоюється туристичної кризи

Зазвичай травень є піком туристичного сезону в Львові. У цей час у місті проводяться численні фестивалі, а площею Ринок ходять десятки туристичних груп, які розмовляють польською, російською, німецькою, англійською та іншими мовами. Однак звичного поживлення в туризмі цього року не спостерігається. За словами власників ресторанів, якщо заклади харчування у центрі Львова будуть заповнені на 60—70% від досягнутого минулого року, то це вже неабиякий успіх.

За словами голови Гільдії рестораторів міста Марка Зархіна, лютий нинішнього року виявився катастрофічним — деякі ресторани стояли майже порожніми, у більшості спад сягнув 50 відсотків від звичної наповнюваності. Згодом ситуація трохи поліпшилася, але, як визнає підприємець, не істотно: «За

час моєї роботи у цьому бізнесі це найгірша ситуація». За його словами, є декілька причин такої ситуації, перша з них — відсутність у людей настрою відвідувати кафе і ресторани — нині люди віддають перевагу сидінню вдома перед телевізором, а галузь харчування надзвичайно чутлива до настрою людей.

Друга причина — радикальне зменшення потоків туристів до Львова. І врешті — різке зростання цін на продукти, які є основною сировиною галузі. Водночас відвідувачі не готові платити більше, оскільки не мають на це грошей. При цьому Марк Зархін каже, що ресторани не мають можливості зменшувати ціни, оскільки чимало з них працюють з нульовою маржею.

Досі найбільше туристів до Львова приїжджало з Польщі, Росії, Німеччини, але переважну частину становили вітчизняні мандрівники. Однак у зв'язку з полі-

тичною ситуацією потік іноземних туристів істотно зменшився — констатує голова Асоціації розвитку туризму Львівщини Андрій Мацелюх. Зокрема, польське МЗС нині не рекомендує своїм туристичним фірмам організовувати поїздки в Україну. Водночас російські та білоруські туристи стали жертвами російської пропаганди, тож бояться їхати до України. Щодо українців, то через нестабільну економічну ситуацію вони просто не хочуть мандрувати.

Олександр СИРЦОВ.
Львів.

Знаний мандрівник продовжує веслувати до фінішу в Австралії

Федору Конюхову до фінішу залишається пройти близько 20 градусів. Його місцезнаходження станом на ранок понеділка — 173,5 градуса східної довготи, а місто Брісбен, що в Австралії, лежить на 153-му градусі. Якщо зважати, що один градус на широті маршруту Ф. Конюхова — 99 кілометрів, читач може порахувати, скільки ще гребти відважному мореплавцеві на човні «Тургояк». До речі, 1 травня мандрівникові було нелегко, адже півдобі він веслував, щоб вийти на місце, з якого його за попередні 12 годин віднесло назад штормом. Вітер за-

кинув на борт «Тургояка»... ластівку. Бідна пташка була фактично приречена. І не тільки через відсутність харчів — Федір Пилипович міг їй допомогти хіба крихтами сухарів, а й через хитання човна. Зазвичай сухопутні птахи гинуть через хитавицю. Якби море було спокійнішим, то був би шанс, що десь через п'ять діб «Тургояк» проходилитиме поряд з невеликим островцем, але не вийшло. Хоча пташка спочатку весело стрибала по човну, однак через добу таки загинула. Бо людина витримує й не такі шторми, а птах — ні. Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Замість води залишили послання для обдурених

Мешканці Херсонщини підготували послання для сепаратистів і російських загарбників, які точать зуби на Крим та Схід України.

Для тих, хто не розуміє української, воно викладене російською і зводиться до однієї фрази: «Наши деды победили Гитлера, а мы победим Путина». Та найцікавіше, що написане воно на бетонних плитах, якими викладено ложе Перекопського відділку Північно-

Кримського каналу, причому гігантськими літерами, щоб їх було добре видно з сусідньої автомагістралі в кримському напрямку.

У минулі роки з каналу до півострова ринув потік життєдайної води, а нині під очеретяним корінням ледве пробивається жалюгідний стру-

мочок, з якого й корова не нап'ється. Тепер шлюз розділив ПКК напіл: на боці Херсонщини він повноводний, а далі лише трохи «замочене» дно. Тож воду для Криму замінило красномовне послання, яке наочно демонструє, чого варті твердження про те, що у Таврії люд начебто тяжіє до Росії.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Фото автора.

За новим маршрутом

Круїзний лайнер «Silver wind» пришвартувався біля 15-го причалу Одеського порту.

Корабель під прапором Багамських островів доставив 251 туриста. Судно прибуло з Батумі. Далі туристи відвідають порт Констанцу (Румунія).

Теплохід — другий за величиною у флоті італійської круїзної компанії «Silver Sea». Його збудовано в Італії 1995 року. Кілька років тому лайнер пройшов реконструкцію.

Судно обслуговують 200 членів екіпажу.

Події в Україні не вплинули на прагнення туристів відвідати Одесу. Вони віддають перевагу їй, а не Ялті й Новоросійську, куди раніше було прокладено туристичні маршрути круїзних суден.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Мирне небо заповнили змії

Всеукраїнський чемпіонат з запуску повітряних зміїв «Мирне Небо» зібрав понад сто учасників з Дніпропетровської, Черкаської, Хмельницької областей і з Волині. Крайшми визнали розробки збірної Дніпропетровщини — уже вшосте. Друге місце виборолла команда розробників з Черкаської, а третє — з Хмельницької області.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Хто краще знає історію рідного міста?

Це з'ясують івано-франківські школярі під час тематичної олімпіади з нагоди святкування Дня міста, що відбудеться 8 травня у Центрі патріотичного виховання молоді. Варто нагадати, що в обласному центрі видано

підручник з історії рідного міста — «Мій Івано-Франківськ», за яким у місцевих школах читається історичний спецкурс.

Окрім цього, для учнівської молоді в рамках святкування буде організовано інтерактивну гру «Там, де ми жили» Станіславської

фортеці», під час якої учасники шукатимуть символічні ключі від міста.

Вл. інф.

Пенсіонерам за проїзд доведеться платити

Тернопільським пенсіонерам доведеться платити за проїзд у маршрутках. Досі право на безплатний проїзд в одній маршрутці мали шість пільговиків.

Рішення ухвалили самі перевізники, мотивуючи це різким подорожчанням пального, запчастин тощо. Міська влада цього разу змовчала.

Право безплатного проїзду залишили ветеранам війни та прирівняним до них особам, «чорнобильцям» певних категорій, дітям-сиротам, які перебувають на державному утриманні, інвалідам I та II груп.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Ліквідація корупційних схем під час держзакупівель ліків зробить їх дешевшими

Міністр охорони здоров'я України Олег Мусій зазначив, що ціни на медичні препарати зросли у зв'язку з девальвацією гривні на 40%, а також введенням 7% ПДВ на імпорту фармпродукції. Водночас пан Мусій вважає: ліквідація тіньових схем у тендерних закупівлях дасть змогу учасникам ринку покрити втрати законним шляхом. Ці болючі нині питання обговорювали представники влади, фармацевтичного бізнесу та пацієнтських організацій за круглим столом.

«Я заявляю про неможливість застосування будь-яких корупційних схем у нашому міністерстві. Особисто відповідатиму за відсутність корупції під час здійснення державних закупівель. Тепер замість кишені чиновників ці гроші будуть перенаправлені на врятування життів сотень тисяч співгромадян», — пообіцяв чиновник.

Учасники круглого столу запропонували конкретні варіанти урегулювання ситуації. А саме: реалізовувати державі ліки за цінами 2013 року, за якими рахувався бюджет на закупівлю препаратів; провести дотацію на ті препарати, яких не вистачить через закупівлю за цінами, вищими від минулорічних; надати гуманітарну допомогу медикаментами. Цю колективну пропозицію підписали міністр охорони здоров'я, радник віце-прем'єр-міністра України, а також низка фармацевтичних компаній.

А поки триває дискусія, менеджер однієї зі столичних аптек Марина Бережнюк каже: через нестабільність валютного курсу відчувається дефіцит певних лікарських препаратів. «З травня ми співпрацюватимемо з п'ятьма постачальниками замість двох, як раніше. Лише в такий спосіб зможемо поповнити асортимент потрібними ліками за рахунок аналогів та дешевших препаратів. Звісно, це позначиться на якості, але в період кризи поки що, на жаль, лише так вдасться забезпечити споживачів товаром», — розповіла співрозмовниця.

Тендери на закупівлю медичних препаратів МОЗ розпочне вже цього місяця.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

Вони віддали своє життя заради інших

Завтра на місці загибелі севастопольця Павла Бондарєва відкриють пам'ятник. На постаменті викарбувано: «Героям, які загинули, рятуючи дітей». Нагадаємо, що 25-літній Павло у вересні 2012 року ціною власного життя врятував восьмирічну Діану і дев'ятирічного Артема, прикривши їх своїм тілом від автомобіля, що рухався на великій швидкості.

На пам'ятнику викарбувані також прізвища двох севастопольських міліціонерів. Співробітник Севастопольського відділу державтоінспекції майор міліції Андрій Усанін улітку 1998 року підставив під таран вантажівці службову «Волгу», запобігши зіткненню великовантажного автомобіля з колоною автобусів, які перевозили сімсот дітей, що їхали з «Артека» до Севастополя на екскурсію. А старший сержант міліції Євген Скоробогатов загинув 2009 року, отруївшись чадним газом, рятуючи дітей із загазованого підземелля.

Ініціатором, головним фінансистом і керівником проекту зі створення пам'ятника став депутат Севастопольської міськради Іван Єрмаков.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

Учора відбувся громадський форум «Київщина в єдиній Україні», на якому представники обласної влади, політичних партій і громадських організацій обговорили «Меморандум про громадянський мир та порозуміння на території області» щодо проведення прозорих виборів Президента України, створення громадського антикризового Центру та інституту громадських уповноважених голови Київської ОДА з питань запобігання та протидії корупції.

На знімку: учасники форуму (зліва направо) Джозеф Воррелл, ОБСЄ, довгостроковий спостерігач за виборами в Україні; Микола Бабенко, голова Київської обласної ради; Володимир Шандра, голова Київської ОДА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Що насправді споруджуватимуть за парканом по вулиці Київській

У Рівному скандал навколо будівництва на території Пагорбу Слави.

Громадськість Рівного з обуренням сприйняла початок будівництва на території Пагорбу Слави. Зрештою, так емоційно сприймають рівняни будь-які спроби зменшити площу парків та скверів, оскільки у місті не так уже й багато зелених куточків.

Тож коли поруч із зупинкою «Обласна лікарня» по вулиці Київській зрізали дерева і поставили будівельний паркан, містом почали ширитися чутки про нібито спорудження у цьому місці елітного житла, яке продаватимуть людям утридорога... Дехто з рівнян уже спробував пікетувати це невідоме будівництво.

Що ж насправді зводитимуть за парканом, ми попросили розповісти міського голову Рівного Володимира Хомка.

— На цьому місці, судячи з дозвільних документів, мають збудувати сучасну зупинку, туалет і кафе, — каже Володимир Хомка. — Але рішення про передачу в оренду 8 соток землі саме для цього прийняла міська рада попереднього скликання ще у 2005-му (за три роки до того, як В. Хомка було обрано міським головою Рівного. — Авт.), після чого провели відповідний конкурс, за результатами якого переможцем стала фірма «Офіс-Дизайн». Однак з часом через заборгованість з орендної плати місто спробувало розірвати цей договір оренди, більше того — справа й нині в суді. Крім того, згадана фірма не має будь-яких дозвільних документів на початок будівництва чи на вирубку дерев, бо навіть не зверталася за ними. Зараз цією справою займається прокуратура Рівненської області, і в мене немає найменшого сумніву, що ці дії отримають належну правову оцінку.

Тим часом, судячи з масштабів майданчика, виходить, що чутки про нібито спорудження на орендованій ділянці елітного житла мають під собою підґрунтя. А нецільове використання території може стати підставою для порушення кримінальної справи. А міліція за заявами громадськості, як повідомили у СЗГ УМВСУ у Рівненській області, уже розпочала перевірку законності будівництва на території Пагорбу Слави в рамках відкритих кримінальних проваджень за ст. 246 та ч.3 ст. 197 Кримінального кодексу України.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Дизель-поїзд: перший пішов

На Крюківському вагонобудівному заводі презентували нову розробку — сучасний дизель-поїзд (на знімку). Працівники розквартированого у Кременчуці підприємства створювали його у співпраці з фірмами Німеччини, Польщі та Чехії. Однак, за словами голови правління ПАТ «КВБЗ» Євгена Хвороста, частка вітчизняних комплектуючих на цьому дітищі кременчужан уже сьогодні сягає понад 60 відсотків.

Оптимальним буде його використання для приміських пасажирських перевезень на тих ділянках залізниці, які не електрифіковані. Комплектувати дизель-поїзд із німецьким двигуном можна і трьома, і шістьма вагонами. Водночас навіть тривагонна «хатинка

на колесах» з урахуванням стоячих пасажирів уміщує 620 осіб. При цьому за рівнем комфорту вона, звісно, залишає далеко позаду знайомі більшості з нас іще з радянських часів старі «дизелі».

Як повідомили у прес-службі підприємства, новинку поки що випробовують на заводській базі. Згодом вона має скласти не менш серйозний іспит під час руху залізничними магістралями. Лише після цього кременчуцькі вагонобудівники одержать відповідний сертифікат на серійне виробництво дизель-поїздів.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

Фото надано прес-службою ПАТ «КВБЗ».

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...замість Сімферополя — до Анталії!

Розпочато продаж авіаквитків з Вінниці до турецької Анталії. Перший рейс заплановано на 7 червня нинішнього року.

За словами директора Вінницького аеропорту Ярослава Мазурця, після подій у Криму було прийнято рішення замість сімферопольського напрямку відкрити польоти до курортної Анталії.

— Приблизно десять тисяч вінничан щороку відпочивають на курортах Туреччини, — каже Ярослав Мазурець. — Ще торік планували організувати чартерні рейси. Однак вдалося вирішити питання по кримському напрямку. Та за нинішньої ситуації авіап перевізник не став ризикувати і відмовився працювати на цьому маршруті. Зате змогли домовитися про відкриття польотів до Анталії.

Чартерні рейси здійснюватимуть щосуботи з червня по жовтень нинішнього року. Авіап перевізник надає літаки Боїнг-737 та аеробус А-320. До Туреччини з Вінниці літатимуть уперше за час існування аеропорту.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

...ключ від літака вручили кубинському авіатору

На державному підприємстві «Антонов» відбулася церемонія передачі замовнику регіонального реактивного літака Ан-158, побудованого для авіакомпанії «Cubana de Aviación». У привітальному зверненні директор серійного заводу «Антонов» Микола Подгребельний зазначив: «Ми передаємо четвертий літак Ан-158 кубинському експлуатанту. До кінця року плануємо поставити ще дві такі машини, а також літак Ан-148 в VIP-комплектації. Таким чином, робимо черговий крок до нарощування серійного виробництва цих літаків в Україні».

За інформацією прес-служби ДП «Антонов», символічний ключ від літака вручили пілоту авіакомпанії «Cubana de Aviación» Орlando Фернандезу Сиду. Розповідаючи про свої враження від Ан-158, кубинський льотчик зазначив: «Ми дуже задоволені якістю літака. Він успішно пройшов адаптацію в нашій компанії. Сьогодні літаки Ан-158 літають усередині Куби, на Санто-Домінго, у Венесуелу, Коста-Рику, Нікарагуа, на Багами. Плануємо відкрити рейси в Канаду, Колумбію і Мексику».

Сергій ОЗЕРНИЙ.

Київ.

...байкери відкрили сезон без конфліктів

У Миколаєві відбувся мотопробіг на честь відкриття байкерського сезону-2014. Понад триста учасників представляли Київ, Донецьк, Херсон, Одесу, Чернігів.

На відміну від попередніх сезонів, це відкриття відбулося без конфліктів і аварій, спокійно й весело, повідомили в ДАІ Миколаївської області. Байкерів об'єднувала спільна ідея — вони виступають за єдність країни.

Традиційний масовий мотопробіг, привертаючи увагу перехожих і автолюбителів, рухався через все місто. У такий спосіб мотоциклісти вкотре нагадали: водій мопеда й мотоцикла є повноправним учасником дорожнього руху.

Співробітники Державтоінспекції, які стежили за порядком на дорогах, зазначили, що відкриття мотосезону відбулося без порушень Правил дорожнього руху.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

За словами заступника міністра економічного розвитку РФ Андрія Клепача, забезпечення Криму товарами першої необхідності на 70 відсотків залежить від зовнішніх поставок, *передає наш власкор Микола Магдич*

В Україні кукурудзою на зерно вже засіяно майже 3,5 млн. га (67% від прогнозу), соняшником — 3,3 млн. га (76%), соєю — 807 тис. га (49%), гречкою — 23 тис. га (14%), просом — 26 тис. га (22%) та 6 тис. га (25%) рисом — *Мінагрополітики*

Рисове зневоднення

Примусовий розрив економічних зв'язків відчувають на собі дедалі більше господарств півострова

СИТУАЦІЯ

У мешканців Криму, котрі найпалкіше виступали за приєднання до Росії та затято підтримували окупантів, починає «у горлі сохнути». І зовсім не через «радість та захоплення від отримання безпеки» (вираз штатного кремлівського пропагандиста Дмитра Кисельова). Просто раптову «радість» нема чим запити — це вже визнають і в Москві, і в Сімферополі. Бо на півострові не уклали договорів на постачання дніпровської води з Північно-Кримського каналу, і навіть не розраховувалися за минулий сезон. Маємо наслідки: проросійські телеканали повідомляють про дефіцит питної води у степовій частині півострова — до міста Старий Крим її тепер взагалі підвозять автоцистернами, а до нечисленних колодязів городяни займають чергу вже з п'ятої ранку — хто прийшов пізніше, тому дорожчої вологі може просто не вистачити. І що спекотніше ставатиме на вулиці, то відчутнішим буде цей дефіцит: нині тільки припекло, а далі насувається справжнє некло.

Перший заступник голови маріонеткової Ради міністрів АРК Рустам Теміргалієв розповідає про модернізацію артезіанських свердловин і пробиття нових для задоволення потреб земляків у воді. Та от у чому біда — запаси підземних вод там досить обмежені. А малі річки, воду з яких скеровують до каналу, влітку майже пересихають. Сам Теміргалієв у інтерв'ю телеканалу Росія 24 відверто визнав, що це дозволить додати максимум двісті тисяч кубометрів H₂O на добу, або 73 мільйони кубометрів щороку. А такі обсяги, зрозуміло, компенсують лише мізерну частину з тих 1—1,7 мільярда кубометрів води, які надходили сюди з Північно-Кримського каналу.

Водогони у селах та містах окупованого півострова, може, й не пересохнуть остаточно. Але без такого «допінгу» кримці втратять дві третини врожаїв зернових та овочів, і повністю — рисівництво. Для вирощування цієї культури чеки треба спершу залити водою, а цистернами їх не заповнити.

Хоча деякі російські засоби масової інформації і тут дурять обивателів, подаючи новину у «кривому дзеркалі» так, наче від цього більше втратить Україна. Через анексію Криму вона нібито буде приречена тільки імпортувати рис за валюту. А скидати дніпровську воду до Чорного моря — то, мовляв, узагалі «варварство» й невинуватене розбазарювання природних ресурсів. Проте кремлівські

агітатори, як і в численних випадках до того, звично видають бажане за дійсне.

Науковці стверджують: урожай можна наростити

Правда у тому, що Україні рису власного виробництва ніколи не вистачало. Фахівець з рисівництва, доктор сільськогосподарських наук Раїса Вожегова підрахувала: для задоволення норми споживання у чотири кілограми на душу населення нам треба збирати 292 тисячі тонн рису-сирцю, а маємо в середньому близько 86 тисяч тонн на рік. І частка кримського рису-сирцю — це 55,2 тисячі тонн, тобто не сто відсотків, а майже дві третини. Ще 30,8 тисячі тонн постачають на внутрішній ринок аграрії Херсонщини та Одещини, котрі готові у лічені роки наростити виробництво «білого золота», і компенсувати втрату частини врожаю.

— Якщо кримський рис на ринок не надходитиме, ціни на рисову крупу можуть зрости. Але це означає, що аграріям південних областей стане

вигідно збільшувати площі під культурою. До того ж рис і так прибутковий: у найгірші роки рентабельність його вирощування сягає 25 відсотків, а в кращі — і до ста відсотків доходить. От і ми створюємо нові чеки: торік під них відводили 1300 гектарів поливних земель, а нинішнього року — вже 1800. Та й інші виробники свого шансу не оминають: рис тепер вирощують не тільки в Скадовському та Каланчацькому районах області, а й у Голопристанському. Якщо ж використати під рисові план-

принаймні 18 тисяч, — переконаний директор Інституту рису НААН України (Скадовський район), кандидат сільськогосподарських наук Володимир Дудченко. — Чималі резерви для цього є і на Одещині.

Керівники сільгосппідприємств та науковці Херсонщини в один голос кажуть: за умови використання нових технологій і високоврожайних сортів, Україна має можливість у стислий термін не тільки наростити площі для повного відшкодування втрат кримського рису, а й помітно збіль-

ДО РЕЧІ

Агрофірма, що також спеціалізується на вирощуванні рису, подала проект створення у Каланчацькому районі Херсонщини спеціалізованого елеватору для зберігання 50 тисяч тонн «білого золота» з лінією для виробництва рисової крупки. Проект вже узгодила архітектурно-містобудівна рада Херсонської облдержадміністрації.

населення окупованого півострова: виробництво цієї культури на території РФ так само не покриває потреби у рисовій крупі, як і в Україні.

Життєдайна волога самим потрібна

Якщо скоротити поставки дніпровської води до Криму, її вистачить для розширення «материкових» площ під вирощування рису, ще й залишиться. І скидання цього істотного залишку в Чорне море буде не «варварством», а справжнім порятунком для дельти Дніпра. Нині вона перетворюється на болото — русла притоків головної української річки заносить шаром мулу, нерестові озера та ерики забиті гнилими водоростями, основний суднохідний фарватер треба постійно чистити, аби він не змілів до такого стану, що суховантажі по ньому ходити не змогли б. Для задоволення потреб Криму в питній воді Каховська ГЕС зменшує скидання води з верхнього б'єфу, й накопичує її у рукотворному морі. А екологи й фахівці з управління «Херсонрибоохорони» просто криком кричать: створення умов для природного нересту риби потребує паводку, тоді як ГЕС у посушливі роки обмежується скиданням всього 700—1,2 тисячі кубів води на секунду замість мінімально необхідних 2—2,4 тисячі кубів.

Захисники навколишнього середовища з цього приводу регулярно зверталися до уряду, керівників держави, та відповідь завжди була одна: риба не головне, бо Крим потребує води. То, може, пробив час переглянути пріоритети і підвищити обсяги скидів у пониззя Дніпра, аби річка перестала замулюватися, і в ній відновилося повноцінне життя?

А якщо вже Росія самовпевнено береться забезпечувати основні життєві потреби населення на захопленій території, то нехай відшкодує втрати, що їх завдає екології Північно-Кримський канал. І платить за цінний природний ресурс, скажімо, стільки ж, скільки пересічні українці на півдні платять за куб води з водогону — в середньому десять гривень, або один долар США. Керівництво РФ же не питає згоди України, коли замочинно й необгрунтовано підвищує вартість свого газу до 485 доларів за тисячу кубометрів. То чому Україна має діяти інакше у випадку з оплатою послуг каналу і не вимагати за цінний природний ресурс більше, ніж росіяни з нас хочуть отримати за голубе паливо? Без газу прожити можна, а от спробуйте-но прожити без води!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

МІЖ ІНШИМ

Лісгоспи згорнули співробітництво з Нікітським ботсадом

Повністю відмовилися від практики купівлі в Криму посадкового матеріалу для збільшення площ зелених насаджень усі лісгоспи Херсонщини. І складнощі з розрахунками та постачанням товарів з окупованої території тут уже ні до чого: створення трьох власних розсадників на базі Голопристанського, Цюрупинського та Великокопаського лісових господарств дало змогу повністю забезпечити потреби краю навіть у сіяннях кримської сосни, акліматизованих для успішного виживання у посушливому кліматі Таврії. Тому з початку нинішнього року навіть за умов урізаного держбюджетного фінансування у південному степу змогли висадити понад три мільйони молодих сосон, білих акацій, ясеня та сріблястого лоха, створивши 662 гектари нових гаїв.

А от якраз через проблеми з проходженням платежів обласне управління лісового та мисливського господарства змушене було згорнути майже п'ятирічне співробітництво з Нікітським ботанічним садом, де раніше цілими партіями купували декоративні види дерев та чагарників для

маточного відділення розсадника у місті Гола Пристань. Начальник лісового відділу управління Леся Мельниченко каже, що гроші, призначені для Нікітського ботанічного саду, перекажуть дирекції Софіївського парку в Умані, звідки розсадник отримає ялівець, бересклет і падаб для майбутнього використання в озелененні міст і сіл Херсонщини. Для лісоводів це не просто «інвестиції у красу», а ще й досить вигідна справа: приміром, той же Голопристанський держлісгосп за продаж вирощеного тут декоративного посадкового матеріалу цьогогоріч заробив понад 40 тисяч гривень, використавши їх для облаштування двох нових теплиць.

«Всихає» збір на розвиток виноградарства

У Таврії дедалі відчутніше «всихає» обов'язковий збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства. Головне управління Міндоходів Херсонщини доповідає, що 1905 підприємств краю, які займаються реалізацією алкогольних напоїв, з початку року сплатили 1,557 мільйона гривень у вигляді цього збору — менше, ніж по тисячі гривень на кожен суб'єкт господарської діяльності, і майже вдвічі мен-

ше, ніж за аналогічний період минулого року (2,812 мільйона гривень). На такі кошти навіть двох гектарів нової виноградної плантації нині облаштувати неможливо.

Хоча вино, коньяк, пиво та горілка у нас невинно дорожчають — фіксовані відрахування у розмірі 1,5 відсотка від суми їхньої реалізації також начебто повинні збільшуватися, а вони, навпаки, падають: платники дедалі частіше штучно занижують обсяги реалізованої продукції, аби не ділитися доходами з державою. І на це є причина: фірми, котрі вирощують виноград та переробляють його на вино та горілку для оптового й роздрібного продажу, ще рік тому фактично перестали отримувати від держави «віддачу» від збору у вигляді відшкодування витрат на нові сади та плантації. Тому виробники воліють просто всіляко ухилитися від податків, а спиртним торгувати у тіні, нараховуючи оборотні кошти за рахунок «лівих» доходів. Й обсяги підпільного ринку тільки зростають: приміром, на складі однієї з агрофірм Білозерського району Херсонщини співробітники міліції знайшли одразу 230 тисяч літрів виноградної горілки, яка не фігурувала у звітності підприємства, і з якої не те що збору на розвиток виноградарства, а взагалі жодних податків надійти не мало!

Програма для корів у дії

Доїльними апаратами забезпечено майже всі волинські родинні ферми

ДОСВІД

Ще зовсім недавно утримання великої рогатої худоби мешканцями волинських сіл вважалося справою безперспективною, а державна допомога невеликим фермерським та одноосібним господарствам, які мали корів, зводилась чи не винятково до їх паспортизації. Однак після прийняття в області програми підтримки особистих селянських господарств на період 2012—2016 років, яка передбачає конкретні дії із стимулювання тих ОСГ, котрі займаються тваринництвом, позитивні зміни не забарились.

Олександр Ляшук із прикордонного Любомльського району фермерське господарство заснував лише два роки тому. Нині в ФГ «Юлка», що в селі Штунь, понад півсотні корів. Пан Олександр сподівається, що з допомогою обласної програми підтримки

тримала, то користь від цього була б і їй, і фермерам, і споживачам, які вже зачekali справжнього молока.

Статистика свідчить, що нині в області, в якій завдяки великій кількості пасовищ тваринництво завжди було пріоритетним

ТИМ ЧАСОМ

Аграрії Волині реалізують на переробку молоко практично на рівні собівартості. Тому, кажуть власники тварин, зменшення закупівельних цін є неприпустимим і може призвести до подальшого занепаду галузі, обсяги виробництва якої за останні двадцять років й так скоротилися в області на 45 відсотків.

особистих селянських господарств зможе на пільгових умовах забезпечити свою ферму сучасним обладнанням.

— Я мав можливість ознайомитись з досвідом наших сусідів, польських фермерів, і переконався, яку якісну молочну продукцію вони отримують завдяки наявності доїльних залів і холодильного обладнання. Звичайно, придбати його одразу такі невеликі фермерські господарства, як моє, не можуть. Та якби держава нас під-

напрямом у сільському господарстві, на ОСГ припадає вдвічі більше великої рогатої худоби, ніж на великі тваринницькі комплекси. Тож саме на підтримку таких і спрямована насамперед дія обласної програми.

Протягом останніх років у всіх районах області створюються так звані родинні ферми, які у межах цієї програми отримують на розвиток своїх господарств і сучасне обладнання, і відповідні дотації. На початок цього року їх

КОМЕНТАР

Директор департаменту агропромислового розвитку Волинської облдержадміністрації Юрій Горбенко:

— Нашим пріоритетом роботи стала підтримка родинних ферм. Триває їх структуризація у господарства сімейного типу, в яких утримується три і більше корів. Чотири роки тому 860 таких ферм утримували 3 тисячі корів, нині 3563 ферми мають майже 12 тисяч корів. Чим зумовлено таке різке збільшення родинних ферм? Гадую, довірою людей до програм фінансової підтримки з обласного та державного бюджетів. До того ж для інтенсивного розвитку тваринництва молочного і м'ясного напрямів маємо максимально сприятливі природно-кліматичні умови.

уже 3563. На таких міні-фермах утримують нині майже дванадцять тисяч корів.

Мета програми полягає не просто у збільшенні поголів'я ВРХ у фермерських та одноосібних господарствах, а передусім у формуванні племінного стада, отриманні більш якісної молочної продукції та її виробництві за європейськими стандартами. Тому допомогу розпочали у 2011 році із надання таким господарствам сучасних доїльних апаратів за кошт обласного бюджету. Минуло-річ їх було придбано ще 860, з державного бюджету частково відшкодовано вартість придбання на суму понад чотири мільйони гривень, і тепер доїльними апаратами забезпечено майже всі волинські сімейні (родинні) ферми. На черзі

холодильне обладнання для міні-доїльних залів і самі такі зали. У 2013 році для таких ферм, на яких утримують понад п'ять корів, уже придбали 16 комплектів холодильного обладнання, цього року заплановано облаштування дев'яти міні-доїльних залів. На відміну від доїльних апаратів та холодильних установок, котрі надавались сімейним фер-

будівництво сучасного міні-доїльного залу для господарства було б дуже доречним.

Торік державну допомогу на розвиток тваринництва отримали понад 30 тисяч волинських одноосібників. За рахунок місцевих бюджетів облаштовуються пункти штучного осіменіння, виплачується дотація за утримання корів родинним фермам, у ра-

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

За інформацією Держстату, на початок квітня на Волині утримувалося 206,4 тисячі голів великої рогатої худоби (на 3,4 відсотка менше, ніж було роком раніше), зокрема 122,4 тисячі корів — 2,5 мільйона (на 0,8 відсотка менше). Загалом в Україні 5 мільйонів ВРХ, зокрема 2,5 мільйона корів.

мам безоплатно, вартість цього обладнання селяни повинні повернути державі протягом п'яти років із відтермінуванням оплати за перший рік користування.

Фермерське господарство Володимира Глинюка із села Кияж Рожищенського району — одне із тих, яке ще недавно було сімейною фермою. Хазяйство орендує 350 гектарів угідь, щоб утримувати 230 голів великої рогатої худоби, із яких 117 корів. Тому

йонах відновлено та засіяно багаторічними травами пасовища у 70 територіальних громадах. В області створено комп'ютерну систему обліку племінного стада ВРХ у приватних господарствах. Тож волинські корівки-годувальниці у прямому і переносному сенсі «набирають ваги», і невдовзі зможуть скласти гідну конкуренцію своїм одноплемінницям із близького закордоння.

Юрій ЗИЛЮК.
Фото Галини КВІТКИ.

Ділитися молоком не готові

Через безводдя та дефіцит кормів, які раніше постачали з материкової України, селяни окупованого Криму скорочують поголів'я худоби. Ще до настання курортного сезону в містах на півострові різко «підстрибнули» ціни і на яловичину, і на свинину, а молокопереробні підприємства відчували нестачу сировини. Як наслідок — на сусідню Херсонщину ринули закупівельники, котрі ладні платити за молоко значно більше, ніж представники місцевих заводів. Якщо «свої» купують молоко у постачальників по 3—3,5 гривні за літр, залежно від його жирності, то «гості» ладні викласти 4—4,3 гривні, до того ж готові приймати сировину в необмежених кількостях.

Однак посередникам, котрі працюють від господарських структур Криму, ладні збувати продукцію далеко не всі аграрії. Постачальники мають обґрунтовані сумніви у тому, що покупці вчасно розрахуватимуться із ними. Адже півострів перейшов на рублі, а херсонським селянам потрібні насампе-

ред гривні для закупівлі тих-таки кормів, пального, ветеринарних препаратів. До того ж окупанти можуть «закрити» адміністративний кордон у будь-який момент, і перевозити гроші готівкою для молочних кооперативів взагалі стане неможливо. А безготівкові розрахунки між Херсонщиною та Кримом

вже другий місяць, як фактично, заблоковані.

Щодо влади Херсонщини, то вона поготів не вважає такий «експорт» доцільним. І не з політичних міркувань, а просто тому, що молока не вистачає для задоволення власних потреб регіону. За даними департаменту агропромислової політики Херсонської облдержадміністрації, краю необхідно 350 тисяч тонн молока на рік, а виробляють у господарствах лише 316 тисяч тонн. І частину дефіцитної сировини ще закуповують молокопереробні підприємства Миколаївщини та Дніпропетровщини.

Степан ПАНАЙОТОВ.

Обрано кращого тракториста

Шістнадцять учнів — представників училищ Дніпропетровщини — взяли участь в обласному конкурсі професійної майстерності «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва». Теоретичний етап першості потребував від учасників складання міні-іспиту з профільних дисциплін. На практиці трактористи-машиністи вправлялися в оранці земельних ділянок. Крайом за підсумками двох турів визнано учня ПТУ №74 Олега Козака. Йому довірено представляти регіон на Всеукраїнському етапі змагання.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.
Фото прес-служби ОДА.

АКТУАЛЬНО

Повернули землі на 20 мільйонів

На Хмельниччині господарський суд визнав недійсними накази головного управління Держземагентства в області, якими затверджено документацію із землеустрою більш як на тисячу гектарів сільськогосподарських угідь. Ділянки вартістю понад 20 мільйонів гривень передавалися в оренду фермерському господарству з порушенням закону.

Посадовці Держземагентства не врахували те, що фермер не надав жодних документів про обґрунтування розмірів ділянки, яку планує обробляти, наявність для цього сільгосптехніки, а земля замість єдиного масиву була виділена окремими частками. Щоб запобігти незаконному використанню фермерськими господарствами ще понад 1,6 тисячі гектарів земель державної власності на території Чемеровецького і Ярмолинецького районів, з таких же підстав прокуратурою області до суду заявлено позови про визнання недійсними подібних наказів управління Держземагентства.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

У Болгарії створили гібрид сливи й абрикоса

У Болгарії, яка щорічно потерпає то від повеней, то від посухи, а то й від квітневих морозів, створили чотири нові сорти високоврожайної пшениці й морозостійкого винограду.

Селекціонери Інституту рослинних і генетичних ресурсів у місті Садово новим сортам важливої для країни зернової культури дали назви — КМ 135, «Гизда», «Микола» і «Никибо». Вони з'явилися на базі сортів звичайної озимої пшениці, що підходить для посушливих районів, але мають високу екологічну пластичність, сухостійкість і морозостійкість. А їхня врожайність на дослідних ділянках Інституту перевищувала 85 центнерів з гектара. Нинішнього року багато фермерів уже посіяли насіння нових сортів.

В іншому підрозділі науково-дослідного закладу вивели нові сорти винограду «Зірниця» і «Тангра». Їхні основні переваги — морозостійкість і високий вміст цукру (до 18 відсотків). За твердженнями селекціонерів, «Зірниця» і «Тангра» витримували морози в 18 — 20 градусів і давали щедрий урожай — 160 кілограмів на гектар. А одне гроно нового сорту винограду «Велика» заважило 3 кілограми!

Учені Інституту рослинних і генетичних ресурсів заповняють, що в жодному новому сорті зерна, винограду, помідорів, огірків і яблук немає ГМО.

Вони похвалилися і новим фруктом, створеним шляхом схрещення синьої сливи та абрикоса. На розробку цього ботанічного виду пішло понад 25 років. Гібрид сливи й абрикоса представляє собою великий плід темно-фіолетового кольору із приємним смаком і ароматом. Його назвали «Стендесто». Саме цей гібрид вважають сенсаційним успіхом болгарських селекціонерів, як і помідор «Рожеве серце». Вага одного такого томату досягає 550 грамів.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

У Рівному відбулися громадські слухання, на яких городяни (188 із 190 присутніх) висловилися проти розміщення заводу з утилізації ртутюмістких ламп, елементів живлення та інших небезпечних відходів. Жителі мікрорайонів, поблизу яких мали розмістити шкідливе виробництво, зібрали 2171 підпис проти такого сусідства, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА

Нова велотраса з'явиться у Центральному парку Кам'янка-Подільського. Рішення про її спорудження ухвалила місцева влада, щоб залучити до активного способу життя якомога більше городян, інформує наш власкор Ірина КОЗАК

«Як це страшно, коли ґрунт розколюється під ногами...»

У селі Сапіжанка на Вінниччині будинки сповзають у штольню через неконтрольований видобуток вапнякового каменю?

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

Три житлові будинки і одне приміщення літньої кухні розвалилися і частково пішли під землю протягом неповних півгодини у селі Сапіжанка Шаргородського району на Вінниччині. Найбільше провалля, глибиною приблизно вісім метрів і таким само діаметром, утворилося на подвір'ї сім'ї Петруків. Загалом на цій вулиці 50 будинків знаходяться над штольнію. Понад 60 років з шахти видобували камінь, тепер там підземні порожнини, що тягнуться під селом на сотні метрів.

Хата сім'ї Петруків розвалилася перед тим, як господарі мали ступити на поріг, щоб винести хоча б документи і гроші. Не встигли. Гроші, документи, подушки, килим, деяке інше домашнє начиння полетіли у прірву. Дякувати долі, самі залишилися живі.

У неділю під вечір Надія Петрук, залишившись вдома одна, запалила лампадку і читала молитву. На стіні висіли ікони: Святої Трійці — 1886 року, Пресвятої Богородиці — 1893 року і маленьке зображення Ісуса з терновим вінком на голові.

— Усі ці ікони від мого прадіда, — каже пані Надія. — Це найдорожчі сімейні реліквії. З маленькою іконою прадід пройшов війну. Заповідав нам берегти її, як вона вберегла його на фронті від смерті. І молитви я навчилася читати ще змалку.

Під час молитви жінка раптом почула незрозумілий тріск

— Глипнула на грубу, а груба відійшла від стелі і там утворилася трі-

За якихось неповних півгодини зруйновано чотири будівлі.

щина, — розповідає пані Надія. — Швидко вийшла на веранду, а там так само тріщить — стіни відходять від стелі. Пішла на вулицю кликати маму та сестру. Вони поралися на городі. Думала, встигнемо ще хоч якесь дрантя винести. Добре, що не встигли, бо так там би й залишилися.

— Ви навіть не уявляєте, як це страшно, коли земля розколюється під ногами, — розповідає мати Надії — Наталія Іллінічна. — Ви подивіться, яка вирва на подвір'ї! Туди навіть погріб провалився і все, що було в ньому — банки із закруктами, бараболя, будемо просити насіння по людях. Продала корову, дали пенсію, я їх відклала і сказала дітям, що це вже нехай буде «на смерть». А воно, бачите, як вийшло, без мене пішло під землю. Якщо грушку з корінням потягнуло донизу, що їх тепер і не видно, то нас би звідти точно ніхто не дістав.

Друга половина хати Петруків теж розвалена, але залишилася на поверхні. Саме на цій половині розташована кімната, в якій пані Надія читала молитву.

— Зараз ночеємо у сестри, вона побудувалася за п'ять чи шість хат від нас, — каже пані Надія. — Вночі я прокинулася і до ранку ворожила,

чи збереглися на стіні ікони і молитовник? Тільки розвиднілося, пішла на подвір'я розваленого будинку. Через вікно побачила, що ікони висять на стіні. Попросила хлопців, вони обережно через вікно заїздили в кімнату і зняли ікони.

Хлопець врятував бабусю, але втратив сон

Через хвилин 10—15 після того, як розвалилася хата Петруків, така само участь чекала на будинки їхніх сусідів Наавгустів. Як карткові, розвалилися сусідські новий і старий будинки. Щоправда, провалля біля них — неглибокі. А ось літня кухня пішла під землю. З-під завалів односельці визволили 77-річну господарку Марію Наавгуст. Жінка, над якою зависла частина кам'яної стіни, дивом залишилася живою.

— Коли їхня хата розвалилася, ми почули крик Марії, — каже Наталія Петрук. — Тоді наш зять Федір побіг рятувати. Вмить збіглися інші хлопці. Приїхав сільський голова.

— Жінка лежала під розвалинами, тільки ноги стирчали, — каже сільський голова Петро Фомишин. — Її врятувало те, що стіна впала на металеві сходи, що ведуть на горище. Нас було багато — Федір Кісар, Руслан Грабчак, Саша Рябий, Віталій Андрушин, Олександр і Павло Коцюби, та підняти брилу не змогли. Нею притиснуло жінці голову і верхню частину тіла. На щастя, тільки частково, бо основна маса просто висіла над тілом жінки. Привезли багатотонний домкрат, підставили балки і так помалу визволили потерпілу. А тут вже чекала «швидка» і наші медпрацівники з ФАПу, вони, як тільки почули про біду, зразу прибули на місце. Каретою швидкої допомоги бабусю доставили у районну лікарню.

Донька потерпілої, пані Галина, ще встигла винести з будинку документи і гроші. Наступного дня через розвалену стіну винесли ще і меблі. Не приховують, що ризикували. Бо підлога в розвалені будинку «ходить» під ногами. Що це справді так, журналіст відчув на собі, ставши тільки на сходи при вході.

Рятувати бабусю допомагав разом з батьком

Наталія Петрук, як і її дочка Надія, залишилися без документів і грошей, які разом з іншими домашніми речами провалилися під землю.

її сусід, десятикласник Павло Коцюба. Хлопець так перелякався, що втратив сон. Його мати каже, що в ту ніч Павло довго не міг заснути. А як тільки задрімав, прокинувся з криком: «Тікайте, бо хата валиться». Так само потребували лікування всі восьмеро людей, які проживали у трьох розвалених будинках.

«Колись прокинемося в тунелі...»

Жителі вулиці передбачають, що після дощів штольня далі буде затягувати будинки. Тріщини у стінах, просідання фундаменту можна зримі побачити принаймні до сьомої хати, якщо рахувати їх від місця зруйнованих будівель. Люди вже перебираються з цих будинків. Перевозять речі, не чекаючи, поки знову під ногами провалиться ґрунт.

— Правду каже мій чоловік, що ми колись проснемося у штольні під землею, — розповідає Любов Коцюба. — Подивіться на наш будинок. Фундаменту вже не видно. Вгруз у землю. Ми живемо через сім хат від розвалених, але на одній лінії. Мій чоловік ще малим пробирався у штольні подивитися, як там ріжуть кам'яні бруски. Ще тоді запитував своїх батьків, чи не просвердлять дядьки дірку у підлозі в хаті. Як кротки підрили наші будинки.

Федір Кісар, зять Петруків, ходив у штольню, сподівався,

може знайде деякі речі, що провалилися з тещиної хати. Каже, туди страшно заходити, там все дихає на ладан.

— Коли добували камінь, опори залишали також кам'яні, — розповідає чоловік. — Але вони вже сипляться. Бо це ж не цілісна брила, а тільки окремі частини. А там тунель на сотні метрів. Тягнеться він майже до кінця вулиці. Як можна було робити все це під будинками людей?

Для переселенців є 12 хат

Сільський голова Сапіжанки Петро Фомишин каже, що в селі визначили 12 хат для переселенців. Це будинки, в яких нині ніхто не проживає. Господарі померли, а діти виїхали в місто. Щоправда, коштують

ДОВІДКА

Сапіжанське родовище пиляних вапняків почали експлуатувати ще у 1954 році. Тоді воно належало місцевому колгоспу. У 90-ті роки, коли колгоспів не стало, родовище перейшло до місцевого КСП. Останнім часом його експлуатувало ТОВ «Світанок». Видобуток здійснювали двома уступами під населеним пунктом і під полем. На полі теж багато місць з проваллями. Саме через це ділянку площею 36 гектарів вивели з сівозміни. Жителі Сапіжанки стверджують, що після того, як родовище офіційно закрили, камінь протягом останніх років добували підпільно. Прокуратура порушила кримінальне провадження за фактом руйнування житлових будинків.

будинки дорогоувато для місцевих мешканців. За словами сільського голови, за хату 60-х років просять 4—4.5 тисячі доларів, 70-х років — 8—9 тисяч доларів, 90-х — до 15 тисяч «зелених».

Депутати сільради звернулися з листом до свого представника у Верховній Раді Миколи Джиги. Просять зробити депутатський запит до Кабміну з вимогою виділити кошти на переселення постраждалих людей, а також тих, чий будинок — на межі руйнування.

— Фахівці однієї з експертних установ провели експертизу і тепер мають накласти карти виробітку копалин у шахті з картами розташування будинків на вулиці, — каже сільський голова. — Так буде встановлено надійність того чи іншого будинку. На підставі таких висновків будемо приймати рішення.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото автора.

Останній шанс вижити може перекреслити суд

Чотири роки ВІЛ-позитивні пацієнти клініки Лавра боролися за своє право на життя та лікування. Наприкінці 2013 року вони переїхали в нову клініку Інституту епідеміології та інфекційних хвороб імені Л.В. Громашевського НАМН України. Фактично в недобудоване приміщення — будівля офіційно не була здана в експлуатацію, а дороге обладнання не підключено. Та й нині тут немає ані реанімації, ані кухні. Проте добре лікують, кажуть хворі, які сьогодні знову ризикують опинитися на вулиці.

Прокуратура Солюм'янського району подала до Київського господарського суду позовну заяву про визнання незаконним та скасування рішення Київської міської ради та розпорядження КМДА щодо права користування земельною ділянкою по вул. Амосова, 5, на якій розташовується будівля клініки.

Порожня палата інтенсивної терапії «відпочиває» до остаточного з'ясування ситуації.

«Минулорічний переїзд був для нас моментом полегшення. Тепер наше життя знову під загрозою через цей незрозумілий позов прокуратури. Хотілося б знати, кому вигідне таке жонглювання нашими життями?» — емоційно заявляє

Ігор, пацієнт клініки Інституту імені Громашевського, який днями прийшов до стін столичного господарського суду заявити свій протест. Для 137000 ВІЛ-позитивних співгромадян ця лікарня є останнім шансом отримати до-

Головний лікар клініки Максим Шмиглю.

помогу кваліфікованих спеціалістів. Тут обслуговуються понад 2500 хворих і вже завтра вони зможуть залишитися сам на сам зі своєю недугою. За словами юриста ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ» Сергія Кондратюка, скасування рішень міськради та КМДА фактично перетворить діючу лікарню на будівлю, в якій хворі не зможуть отримати допомогу. Величезне приміщен-

ня, в будівництво якого вкладено понад 50 мільйонів гривень українських платників податків, не зможе бути використане за призначенням через незрозумілі юридичні колізії... Схоже, можливість порушення прав пацієнтів та формальність підстав позову прокуратури було взято до уваги суддею. Розгляд справи відкладено. Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Пігулки на вагу золота

Тепер людям зі слабкими нервами краще до аптеки не ходити. Ціни на ліки шокують. За останні місяці вони стрибнули на 60 відсотків. Такий ривок пояснюють обвалом курсу гривні та введенням ПДВ на медпрепарати. Кабмін повинен вжити термінових заходів для стабілізації ситуації на ринку ліків. Таке доручення уряду дав Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк. Він звернувся до всіх, хто реалізує медичні вироби та лікарські засоби, із закликом уникнути ситуації «кому війна, а кому мати рідна». «Якщо курс зріс на 20 відсотків,

то це означає 20, а не на 120 відсотків», — зазначив прем'єр. «Торік із 2,2 мільярда гривень лише п'ять компаній отримали майже 80 відсотків від цієї суми. Тому вимагаю, щоб цього року було проведено прозорі тендери. Конкуренція, мета якої полягає тільки в одному — найнижча ціна на медичні препарати», — сказав глава уряду на засіданні КМУ в середу. Нині Антимонопольний комітет готує масштабну перевірку всіх аптечних мереж. Основний потік скарг від населення у зв'язку з підвищенням цін на лікарські препарати було зафіксовано в березні.

Експерти визнають: справді, є деякі позиції, за якими стрибок цін неадекватний — на 50—70 відсотків. Мабуть, ці препарати й шукатиме АКУ. Утім, спостерігачі стверджують, що зазвичай зростання курсу валют у повному обсязі відображається на ціниках аптек через чотири місяці. І навіть якщо «зелений» зафіксується на рівні 11 гривень, лікарський асортимент зросте в ціні на 40 відсотків. Дешевше навряд чи буде. Аптека живе за законами ринкової економіки. Водночас імпортери заперечують звинувачення у спекуляції й нарікають на державу, котра наплутала з

уведенням ПДВ. Мовляв, через правову колізію замість заявлених 7 від них вимагають платити всі 20 відсотків. В уряді обіцяють все-таки виправити помилку й уже заговорили про рембурсацію цін на медпрепарати, як це було в експерименті з ліками від гіпертонії. Однак для розробки такого механізму потрібні час і... гроші. Ну а поки що пігулки залишаються на вагу золота. Їх цілком можна зберігати в банку — дешевше навряд чи буде. Тільки стежте за строком придатності... Українці щорічно витрачають близько 50 мільярдів гривень на закупівлю ліків. Обсяг вітчизняного ринку медпрепаратів становить 4,3 мільярда доларів.

До думки пацієнтів дослухався прем'єр

Під час проведення наради із представниками громадськості стосовно ситуації, що склалася на ринку медпрепаратів, Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк попросив главу Державної служби України з лікарських засобів Олексія Соловйова та його заступників написати заяву про звільнення. Раніше люстрації чиновника вимагали пацієнти, фармацевти та представники бізнесу. За словами глави БФ «Пацієнти України» Дмитра Шерембея, «досягнення» pana Соловйова призвели до стрімкого зростання цін на препарати і зникнення деяких ліків з аптечних полиць. А підприємці, що працюють на вітчизняному ринку в цьому сегменті, відзначали надзвичайну корупційність Держлікслужби. «Державна служба з лікарських засобів тільки офіційно збирає з фармбізнесу близько 100 мільйонів доларів, а неофіційно, тобто хабарами, — близько 2 мільярдів гривень на рік. Усі ці тіньові видатки перекладаються на пересічних українців і осідають у кишенях pana Соловйова та його заступників», — стверджує Денис Шевченко, представник асоціації «ФАРМУК-РАІНА». На його думку, саме через тиск корумпованих чиновників Держлікслужби на вітчизняному ринку катастрофічно не вистачає недорогих і якісних ліків... Нині найважливішою умовою громадськості та фармацевтичного бізнесу до Кабінету Міністрів є публічне обрання глави Державної лікарської служби з відкритим переліком претендентів і з урахуванням думки пацієнтських організацій.

Ганна КРАСОВСЬКА.

«Ротарі клуб» подбав про реабілітацію хворих на ДЦП дітей

Їх у Тернопільському обласному навчальному реабілітаційному центрі — 125 віком від п'яти до вісімнадцяти років. Декому з них треба докласти величезних зусиль, щоб зробити кілька кроків, піднятися сходишками, сісти чи встати, не кажучи про те, щоб побігати чи пограти в рухливі ігри. Члени тернопільського «Ротарі клубу» подарували для залу лікувальної фізкультури стіл-трансформер, на якому можна пересуватися, ходунки, поручні для того, щоб вчитися ходити, стіл і стілець для ігор... Що важливо — все обладнання виготовлено з деревини вітчизняними підприємствами. Для «роторійців» це принципово. За словами директора центру Ірини Король, члени клубу не вперше допомагають дітям, хворим на ДЦП. Перед тим вони радяться, що передусім потрібно центру, вивчають обладнання в дії і лише після цього закуповують. Тернопільський «Ротарі клуб» бере участь у всеукраїнському проекті «Твори добро спільними зусиллями» і перший зумів його реалізувати. Схожі акції відбудуться і в інших містах України, де діють «Ротарі клуби». Під час передачі обладнання був присутній губернатор дистрикту 2230 «Польща—Україна—Білорусь» Януш Потемпа. Він, зокрема, відзначив, що у той час, коли сім'ї, де є хворі діти, не мають коштів для їхньої реабілітації, важливо, щоб громадськість підставляла своє плече. Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область.

«Голос України» офіційно оприлюднює закони та інші акти Верховної Ради

4) частину першу статті 13 доповнити словами «та повидомляє суд, який ухвалив вирок, про прийняття вироку до виконання та про закінчення виконання таких покарань у триденний термін»;

5) частину першу статті 21 викласти у такій редакції: «1. Стосовно засуджених, які мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та не пройшли повного курсу лікування, органами і установами виконання покарань здійснюється лікування.

Утримання осіб, хворих на туберкульоз, проводиться в окремих приміщеннях від інших ув'язнених»;

6) статтю 24 викласти у такій редакції:

«Стаття 24. Відвідування установ виконання покарань»

1. Без спеціального дозволу (акредитації) в будь-який час безперешкодно відвідувати установи виконання покарань для здійснення контролю та проведення перевірок (за бажанням - у супроводі до трьох медичних працівників для медичного огляду засуджених та до двох представників засобів масової інформації) мають право:

Президент України або спеціально уповноваженим ним представники (не більше п'яти осіб у кожній області, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі);

Прем'єр-міністр України або спеціально уповноваженим ним представники (не більше двох осіб у кожній області, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі);

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини або спеціально уповноваженим ним представники; голова, заступники голови та члени Комісії при Президентові України у питаннях помилювання;

Міністр юстиції України або спеціально уповноваженим ним представники (не більше двох осіб у кожній області, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі);

Міністр внутрішніх справ України або спеціально уповноваженим ним представники (не більше двох осіб у кожній області, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі);

члени Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню;

Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови місцевих державних адміністрацій, на території яких вони розташовані, або спеціально уповноважені ними представники (не більше п'яти осіб на відповідній території);

народні депутати України, їх помічники-консультанти, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим та депутати місцевих рад;

Генеральний прокурор України, а також уповноваженим ним прокурори і прокурори, які здійснюють нагляд за виконанням покарань на відповідній території; голова, заступник голови та члени спостережної комісії, які здійснюють організацію громадського контролю за дотриманням прав і законних інтересів засуджених під час виконання кримінальних покарань;

сільський, селищний, міський голова або спеціально уповноважені ними представники (не більше п'яти осіб) - на території відповідної місцевої ради;

члени громадських рад при центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, та його територіальних підрозділах - на відповідній території.

2. Інші особи, а також близькі родичі засуджених можуть відвідувати установи виконання покарань за спеціальним дозволом адміністрації цих установ або органів управління зазначеними установами.

3. Особи, зазначені у частині першій цієї статті, у тому числі представники засобів масової інформації, під час відвідування установ виконання покарань вправі безперешкодно, без обмеження в часі, із забезпеченням максимального сприяння працівниками та адміністраціями установ виконання покарань пересуватися територією установ виконання покарань, здійснювати аудіо- та відеозапис та поширювати отриману інформацію, ознайомлюватися із звітністю, у тому числі й статистичною, проводити ревізії, здійснювати інспектування, подавати усні або письмові запити, перевіряти додержання законодавства, оскаржувати протиправні дії (бездіяльність) посадових та службових осіб установ виконання покарань, вимагати негайного припинення таких дій (бездіяльності) та притягнення до відповідальності винних осіб (з наступним вичерпним письмовим повідомленням відповідної особи про вжиті (не вжиті) заходи відповідальності протягом 10 днів з дня отримання відповідної вимоги), ознайомлюватися з особовими справами засуджених, іншими документами тощо, спілкуватися з будь-якими працівниками установ виконання покарань та засудженими (у тому числі на умовах анонімності).

4. Спеціально уповноваженим представники набувають своїх повноважень після подання до суб'єкта призначення, зазначеного у частині першій цієї статті, письмової заяви, видання щодо них відповідних розпорядчих актів особами, яких вони представляють, та отримання відповідного посвідчення.

Спеціально уповноваженим представники (крім представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини) здійснюють свої повноваження на громадських засадах.

При призначенні особами, зазначеними у частині першій цієї статті, крім Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, своїх представників перевага надається кандидатам - членам громадських правозахисних організацій.

5. Режим в установах виконання покарань не повинен перешкоджати або використовуватися як перешкода реалізації суб'єктами контролю своїх повноважень, встановлених частиною третьою цієї статті.

6. В одній установі виконання покарань не може одночасно перебувати більше 10 осіб, зазначених у частині першій цієї статті, включаючи медичних працівників (які здійснюють супровід) та представників засобів масової інформації. У разі перевищення зазначеної кількості перевага на подальше перебування в установі виконання покарань надається особам, які першими потрапили на територію установи виконання покарань.

7. Представники громадських організацій, експерти, учені та фахівці, залучені Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини на договірних засадах до виконання функцій національного превентивного механізму, відвідують установи виконання покарань на підставі окремого письмового доручення Уповноваженого»;

7) частину першу статті 25 викласти у такій редакції:

«1. Об'єднання громадян та засоби масової інформації, релігійні та благодійні організації, окремі особи в порядку, встановленому цим Кодексом і законами України, можуть надавати допомогу органам та установам виконання покарань у виправленні засуджених і проведенні соціально-виховної роботи»;

8) у статті 26:

а) частину першу після слова «Засуджений» доповнити словами «до основного покарання у виді штрафу»;

б) частину другу після слова «призначення» доповнити словами «основного покарання у виді»;

в) частину третю після слова «засудженим» доповнити словами «штрафу, призначеного як основне покарання»;

г) у частині четвертій слова «при призначенні штрафу з розстрочкою» замінити словами «штрафу, призначеного як основне покарання, з розстрочкою його»;

г) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Штраф, що передбачений санкцією статті Кримінального кодексу України як додаткове покарання, виконується відповідно до вироку суду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб)»;

9) статтю 27 після слова «штрафу» доповнити словами «як основного покарання»;

10) частину першу статті 31 викласти у такій редакції:

«1. Кримінально-виконавча інспекція веде облік засуджених до позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю; контролює додержання вимог вироку суду засудженим, власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом за місцем роботи засудженого, а також органом, що має право анулювати дозвіл на заняття відповідним видом діяльності, яка заборонена засудженому, вживає заходів щодо припинення порушень вимог вироку; вносить клопотання відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України щодо застосування приводу стосовно засуджених, які не з'явилися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції без поважних причин, та розшуку засуджених, місцезнаходження яких невідоме»;

11) у частині першій статті 34 слова «він за поданням кримінально-виконавчої інспекції може бути підданий приводу органом внутрішніх справ» замінити словами та цифрами «за клопотанням кримінально-виконавчої інспекції слідчий суддя може застосувати привід відповідно до положень розділу VIII Кримінального процесуального кодексу України»;

12) частину другу статті 35 виключити;

13) у частині п'ятій статті 41 слова «вносить подання органу внутрішніх справ щодо здійснення приводу засуджених, які не з'явилися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції без поважних причин; організовує початковий розшук засуджених, місцезнаходження яких невідоме, та надсилає матеріали до органу внутрішніх справ для оголошення розшуку таких засуджених» замінити словами «вносить клопотання відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України щодо застосування приводу стосовно засуджених, які не з'явилися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції без поважних причин, та розшуку засуджених, місцезнаходження яких невідоме»;

14) у статті 51:

а) частину першу викласти у такій редакції:

«1. Засуджені до покарання у виді арешту тримаються в умовах ізоляції з роздільним триманням чоловіків, жінок, неповнолітніх, засуджених, які раніше притягалися до кримінальної відповідальності, засуджених, які раніше відбували покарання в місцях позбавлення волі, і засуджених, які раніше працювали в суді, органах прокуратури, юстиції та правоохоронних органах. Іноземні громадяни і особи без громадянства, як правило, тримаються окремо від інших засуджених»;

б) частину другу після слова «поширюється» доповнити словами «права, обов'язки, заборони і»;

в) частини третю - п'яту викласти в такій редакції:

«3. Засуджені до арешту мають право:

звертатися з пропозиціями, заявами і скаргами до державних органів, громадських організацій і службових осіб. Кореспонденція засуджених надсилається відповідно до вимог Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань за належністю. Кореспонденція, яку засуджені адресують Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, Європейському суду з прав людини, а також іншим відповідним органам міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженим особам таких міжнародних організацій, прокурору, захиснику у справі, який здійснює свої повноваження відповідно до статті 44 Кримінального процесуального кодексу України, перегляду не підлягає і надсилається за адресою протягом доби з часу її подання. Кореспонденція, яку засуджені одержують від зазначених органів та осіб, перегляду не підлягає;

витрачати на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби гроші в сумі до сімдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати, а засуджені інваліді першої групи - до ста відсотків мінімального розміру заробітної плати. У разі, коли дозволені кошти не витрачено протягом місяця, засуджені можуть купувати продукти харчування і предмети першої необхідності на невитрачену суму в наступні місяці;

отримувати грошові перекази;

одержувати і відправляти листи та телеграми без обмеження їх кількості.

4. Засуджені мають право витрачати на місяць для придбання продуктів харчування, літератури, письмового приладдя і предметів першої потреби гроші в сумі до сімдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати.

5. Засудженим до арешту надається прогулянка тривалістю одна година, а неповнолітнім - дві години»;

г) частину 6 виключити;

15) у статті 59:

а) частину другу викласти у такій редакції:

«2. Засуджені до обмеження волі мають право:

носити цивільний одяг, мати при собі портативні персональні комп'ютери та аксесуари до них, гроші, мобільні телефони та аксесуари до них, цінні речі, користуватися грішми без обмежень;

відправляти листи, отримувати посилки (передачі) і бандеролі, одержувати короткострокові побачення без обмежень, а тривалі побачення - до трьох діб один раз на місяць;

користуватися засобами мобільного зв'язку; одержувати правову допомогу, передбачену цим Кодексом для осіб, засуджених до позбавлення волі»;

б) частину четверту доповнити абзацом шостим такого змісту:

«з'являтися за викликом адміністрації виправного центру»;

16) статтю 63 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Засудженим до обмеження волі, які перебувають у лікувальних закладах, гарантується правова допомога та користування мобільним зв'язком відповідно до положень нормативно-правових актів та цього Кодексу»;

17) у статті 73:

а) частину четверту доповнити словами «у тому числі під час перебування в стаціонарних закладах охорони здоров'я»;

б) у частині п'ятій слова «військовослужбовцям можуть надаватися» замінити словами «військовослужбовцям, у тому числі під час перебування в стаціонарних закладах охорони здоров'я, надаються»;

18) частину четверту статті 84 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Засудженим військовослужбовцям, які перебувають на лікуванні, гарантується правова допомога та телефонні розмови відповідно до положень цього Кодексу»;

19) частину другу статті 88 після слів «окремо між собою» доповнити словами «засуджені, які раніше працювали в суді, органах прокуратури, юстиції та правоохоронних органах, ізолювано від інших категорій»;

20) у частині першій статті 89 слова «чи тяжкі» замінити словами «чи необережні тяжкі»;

21) частину першу статті 93 викласти у такій редакції:

«1. Засуджений до позбавлення волі відбуває весь строк покарання в одній виправній чи виховній колонії, як правило, у межах адміністративно-територіальної одиниці відповідно до його місця проживання до засудження або місця постійного проживання родичів засудженого»;

22) абзац п'ятий частини другої статті 99 викласти у такій редакції:

«можуть носити цивільний одяг, мати при собі портативні персональні комп'ютери та аксесуари до них, гроші та цінні речі, користуватися грішми без обмеження»;

23) текст статті 100 викласти у такій редакції:

«1. Залежно від поведінки засудженого і ставлення до праці, в разі її наявності, та навчання умови відбування покарання змінюються в межах однієї колонії або шляхом переведення до колонії іншого виду.

2. Зміна умов тримання в межах однієї колонії здійснюється за клопотанням начальника відділення соціально-психологічної служби постановою начальника колонії. У випадках, якщо така постанова передбачає переведення засудженого у більш суворі умови тримання або збільшує обсяг встановлених правообмежень, вона обов'язково погоджується із спостережною комісією.

3. Зміна умов тримання засудженого шляхом переведення його до виправної колонії іншого рівня безпеки здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, за поданням адміністрації виправної колонії, погодженим з начальником управління (відділу) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві та Київській області. У випадках, якщо таке подання передбачає переведення засудженого у більш суворі умови тримання або збільшує обсяг встановлених правообмежень, воно обов'язково погоджується із спостережною комісією»;

24) у статті 101:

а) в абзаці першому частини першої слова «можуть бути переведені» замінити словом «переводяться»;

б) у частині другій:

пункт 1 викласти у такій редакції:

«1) особи, які мають достроково не зняті або не погашені у встановленому законом порядку стягнення, зазначені в абзацах 4, 6-10 статті 132 цього Кодексу, протягом строку, визначеного статтею 134 цього Кодексу»;

пункт 5 виключити;

25) частину сьому статті 102 викласти у такій редакції:

«7. Перелік і кількість предметів і речей, які засуджені можуть мати при собі, визначається нормативно-правовими актами Міністерства юстиції України.

Зберігання засудженими при собі речей, а також предметів, які заборонено використовувати в колоніях, не допускається. Виявлені у засуджених речі та предмети, які заборонено використовувати в колоніях, вилучаються, про що посадовою особою колонії складається протокол. За клопотанням установи виконання покарання слідчий суддя розглядає питання про конфіскацію таких речей та предметів або про передачу їх на зберігання до звільнення засудженого відповідно до положень розділу VIII Кримінального процесуального кодексу України.

Зберігання грошей, цінних паперів забезпечується адміністрацією колонії»;

26) частину п'яту статті 106 доповнити словами «та Уповноважений Верховної Ради України з прав людини»; 27) у статті 107:

а) у частині першій:

абзац п'ятий викласти у такій редакції:

«отримувати медичну допомогу і лікування, у тому числі платні медичні послуги за рахунок особистих грошових коштів чи коштів рідних та близьких в закладах охорони здоров'я, які мають ліцензію Міністерства охорони здоров'я України та не віднесені до відання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань»;

абзац сьомий викласти у такій редакції:

«здійснювати листування з особами, які знаходяться за межами колоній, вести з ними телефонні розмови, у тому числі у мережах рухомого (мобільного) зв'язку, користуватися глобальною мережею Інтернет»;

б) абзац четвертий частини третьої викласти у такій редакції:

«виконувати встановлені законодавством вимоги персоналу колонії»;

28) частину третю статті 109 викласти у такій редакції:

«3. Засудженому дозволяється мати при собі не більше десяти примірників книг, кількість газет і журналів не обмежується»;

29) у статті 110:

а) частину третю доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Засудженому забезпечується можливість спілкування з адвокатом та іншим фахівцем у галузі права в приміщенні без суцільного розмежуючого захисного скла за їхньою згодою.

Одержання правової допомоги поширюється на засуджених, що перебувають на лікуванні в стаціонарних закладах охорони здоров'я. Охорона засуджених у таких випадках здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, за місцезнаходженням закладу охорони здоров'я»;

б) частину четверту викласти у такій редакції:

«4. Кількість і види побачень встановлюються: засудженим, що знаходяться в дільниці посиленого контролю, надається одне короткострокове побачення на місяць і одне тривале побачення на три місяці;

засудженим, що знаходяться в дільниці ресоціалізації, надається одне короткострокове побачення на місяць і одне тривале побачення на два місяці;

засудженим, що перебувають в дільниці соціальної адаптації та соціальної реабілітації, надаються короткострокові побачення без обмежень та тривале побачення щомісяця»;

в) частину п'яту викласти у такій редакції:

«5. Засудженим надається, в тому числі й під час перебування в стаціонарних закладах охорони здоров'я, право на телефонні розмови (у тому числі у мережах рухомого (мобільного) зв'язку) без обмеження їх кількості під контролем адміністрації, а також користуватися глобальною мережею Інтернет. Телефонні розмови оплачуються з особистих коштів засуджених. Телефонні розмови між засудженими, які перебувають у місцях позбавлення волі, забороняються. Телефонні розмови та користування у глобальній мережі Інтернет оплачуються з особистих коштів засуджених»;

г) у частині сьомій слово «надання» замінити словом «організації»;

30) у частині першій статті 111:

а) в абзаці першому слова «може бути дозволено» замінити словом «дозволяється»;

б) доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«одержання медичної допомоги, якщо така допомога не може бути надана на території відповідного місця позбавлення волі»;

31) частину першу статті 112 викласти у такій редакції:

«1. Число посилок (передач) і бандеролей, що одержують засуджені до арешту та позбавлення волі, не обмежується»;

32) у статті 113:

а) у частині четвертій слова «організацій та прокурорів» замінити словами «організацій, до суду та прокурорів»;

б) частину п'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Засуджений має право передати кореспонденцію захиснику у кримінальному провадженні, що здійснює свої повноваження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, безпосередньо під час побачення з ним»;

33) частину другу статті 114 виключити;

34) у статті 116:

а) частину третю викласти у такій редакції:

«3. Примусове годування засудженого, який заявив про відмову від прийняття їжі та за висновками комісії лікарів не має психічного захворювання та усвідомлює наслідки своїх дій, забороняється. Примусове годування може бути здійснене лише в тих випадках, коли, на думку лікаря, внаслідок відмови від прийняття їжі стан засудженого значно погіршується. Порядок примусового годування не повинен порушувати стандарти, визначені практикою Європейського суду з прав людини»;

б) частину п'яту викласти у такій редакції:

«5. Засуджений має право звертатися за консультацією і лікуванням до закладів охорони здоров'я, що мають ліцензію Міністерства охорони здоров'я України, які надають платні медичні послуги та не віднесені до відання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань. Оплата таких послуг і придбання необхідних ліків здійснюється засудженим або його рідними та близькими за рахунок власних коштів. Консультування та амбулаторне лікування в таких

випадках здійснюються в медичних частинах колоній за місцем відбування покарання під наглядом персоналу медичної частини. У разі необхідності лікування в умовах стаціонару засуджений має право отримувати медичну допомогу і лікування, в тому числі платні медичні послуги за рахунок особистих грошових коштів чи коштів рідних та близьких, у зазначених закладах охорони здоров'я. Підставою для надання такої медичної допомоги є угода про надання медичних послуг, укладена між закладом охорони здоров'я та рідними чи близькими, або захисником засудженого, його законним представником. Режим перебування засуджених на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я, не віднесених до відання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, визначається законодавством»;

35) у частині першій статті 118:

слова «повинні працювати» замінити словами «мають право працювати»;

слова «залучаються до праці» замінити словами «залучаються до оплачуваної праці»;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Праця засуджених регламентується Кодексом законів про працю України»;

36) в абзаці першому частини другої статті 120 слова «які виконують норми виробітку або встановлені завдання і не допускають порушень режиму, зараховується незалежно від усіх відрахувань п'ятнадцять відсотків» замінити словами «які працюють на виробництві, на особовий рахунок зараховується незалежно від усіх відрахувань не менш як двадцять п'ять відсотків нарахованого їм місячного заробітку»;

37) у статті 121:

а) частину першу викласти у такій редакції:

«Особи, які відбувають покарання у виправних колоніях, із нарахованого їм заробітку, пенсії та іншого доходу відшкодовують комунально-побутові та інші надані послуги»;

б) частину другу викласти у такій редакції:

«Відшкодування засудженими витрат на послуги, визначені у частині першій цієї статті, провадиться після відрахування прибуткового податку і аліментів. Відрахування за виконавчими листами та іншими виконавчими документами провадяться у порядку, встановленому законом»;

в) частину третю виключити;

38) статтю 122 викласти у такій редакції:

«Стаття 122. Пенсійне забезпечення засуджених до позбавлення волі

1. Засуджені мають право на загальних підставах на державне пенсійне забезпечення за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника та в інших випадках, передбачених законом. Пенсії засудженим за наявності відповідного права мають призначатися органами Пенсійного фонду України за місцем відбування покарання.

2. Особи, яким до відбування покарання призначено пенсія, підлягають державному пенсійному забезпеченню на загальних підставах.

3. Особа, яка під час відбування покарання набула права на пенсію відповідно до частини першої цієї статті, надає адміністрації виправного закладу клопотання про забезпечення необхідних умов для призначення їй пенсії за місцезнаходженням цього виправного закладу, в тому числі щодо виклику представників Пенсійного фонду України та офіційного прийому ними у встановленому порядку необхідних документів безпосередньо від особи, яка відбуває покарання, або від представника особи, яка відбуває покарання, за нотаріальним дорученням.

Адміністрація виправного закладу не більш як протягом 30 днів з дня реєстрації клопотання особи, яка набула права на призначення пенсії відповідно до частини першої цієї статті під час відбування покарання, забезпечує зустріч засудженого з представником Пенсійного фонду України та всебічно сприяє належному оформленню і поданню ним відповідних документів або забезпечує умови для оформлення і подання необхідних документів через представника особи, яка відбуває покарання.

Витрати на відрядження представників Пенсійного фонду України для проведення заходів щодо оформлення необхідних документів відшкодовуються у встановленому порядку за рахунок отриманих внаслідок цього пенсій відповідними особами, які відбувають покарання.

Порядок та розмір компенсації встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Час роботи засуджених у період відбування ними покарання у виді позбавлення волі зараховується у стаж роботи для призначення трудової пенсії.

5. Засуджені, які втратили працездатність під час відбування покарання, після звільнення їх від покарання мають право на пенсію і на компенсацію шкоди у випадках і у порядку, встановлених законодавством України.

Адміністрація установи зобов'язана сприяти своєчасному оформленню документів на отримання пенсії або оформленню компенсації заподіяної шкоди відповідно до законодавства України»;

39) абзац перший частини одинадцятої статті 134 викласти у такій редакції:

«11. Під час тримання в дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиначний камері) засудженим забороняються побачення, за винятком адвокатів або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, придбання продуктів харчування і предметів першої потреби, одержання посилок (передач) і бандеролей, користування настільними іграми»;

40) частину другу статті 138 викласти у такій редакції:

«2. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття не менше однієї третини строку покарання засуджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації виправної колонії, мають право на поліпшення умов тримання і додатково витрачати на місяць гроші в сумі п'ятдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати»;

ГОЛОС УКРАЇНИ № 87 (5837)
ВІВТОРОК, 6 ТРАВНЯ 2014

41) частину другу статті 139 викласти у такій редакції:

«2. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття не менше половини строку покарання за суджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації виправної колонії, мають право на поліпшення умов тримання і додатково витрачати на місяць гроші в сумі сорока відсотків мінімального розміру заробітної плати»;

42) частину третю статті 140 викласти у такій редакції:

«3. При сумлінній поведінці і ставленні до праці після відбуття не менше половини строку покарання за суджені, які тримаються в дільниці ресоціалізації виправної колонії, мають право на поліпшення умов тримання і додатково витрачати на місяць гроші в сумі тридцяти відсотків мінімального розміру заробітної плати»;

43) у статті 142:

а) частину першу після слів «до праці» доповнити словами «у разі її наявності», а слова «може бути дозволено» замінити словом «дозволяється»;

б) у частині другій:

абзац третій викласти у такій редакції:

«можуть носити одяг, прийнятний у цивільному вжитку, мати при собі гроші, мобільні телефони, аксесуари до них та цінні речі»;

абзац четвертий після слів «іншими особами» доповнити словами «користуватися мобільним зв'язком за свій рахунок»;

44) частину першу статті 143 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«безкоштовно одержувати середню освіту»;

45) абзац сьомий статті 145 викласти у такій редакції:

«поміщення в дисциплінарний ізолятор на строк до п'яти дів з виведенням чи без виведення на навчання або роботу»;

46) у статті 151:

а) частину четверту викласти у такій редакції:

«4. Для засуджених, які не мають загальної середньої освіти, у виправних колоніях утворюються консультаційні пункти»;

б) абзац третій частини п'ятої викласти в такій редакції:

«одержувати один раз на місяць короткострокове побачення та один раз на три місяці тривале побачення з близькими родичами (подружжя, батьки, діти, всиновлювачі, всиновлені, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки). Тривалі побачення можуть надаватися і подружжю, яке проживало однією сім'єю, але не перебувало у шлюбі, за умови, що в них є спільні неповнолітні діти»;

в) у частині шостій слово «десяти» замінити словом «п'яти»;

47) в абзаці другому частини другої статті 151¹ слово «п'ятнадцяти» замінити словом «п'яти»;

48) у статті 153:

а) частину третю викласти у такій редакції:

«3. З особою, яка звільняється, в обов'язковому порядку проводиться повний розрахунок, повертаються особисті документи, цінності та речі, які їй належать, видаються гроші, що зберігалися на її особовому рахунку, або перераховуються на вказаний засудженим рахунок чи відкритий для нього рахунок, а також довідка встановленого зразка, де зазначаються підстави звільнення. На прохання особи, яка звільняється, видається довідка»;

б) частину шосту після слова «повідомлення» доповнити словами «суду, який постановив вирок, а також»;

49) у статті 154:

а) частину другу виключити;

б) перше речення частини третьої викласти у такій редакції:

«3. Стосовно засудженого, щодо якого відповідно до статей 81, 82 Кримінального кодексу України може бути застосоване умовно-дострокове звільнення від відбування покарання або заміна невідбутої частини покарання більш м'яким, орган або установа виконання покарань у місячний термін надсилає клопотання до суду у порядку, встановленому кримінальним процесуальним законодавством»;

в) частину п'яту викласти у такій редакції:

«5. Клопотання про звільнення від відбування покарання внаслідок іншої тяжкої хвороби подається до суду начальником органу або установи виконання покарань. Одночасно з клопотанням до суду надсилаються висновки лікарської комісії й особова справа засудженого. У клопотанні вказуються дані, які характеризують поведінку засудженого під час відбування покарання»;

г) в абзаці першому частини десятої слова «можуть бути» виключити, а слово «звільнені» замінити словом «звільняються»;

50) частину першу статті 156 викласти у такій редакції:

«1. Не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку покарання адміністрація установи виконання покарань передає в територіальні органи Міністерства юстиції України і центри зайнятості населення інформацію для організації трудового і побутового влаштування засудженого за обраним ним місцем проживання»;

51) статті 160 - 162 виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом:

1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити перегляд і скасування центральним органом виконавчої влади з питань виконання покарань, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Виконуючий обов'язки Президента України,
О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
8 квітня 2014 року.
№ 1186-VII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо спрощення порядку відкриття бізнесу

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Друге речення частини третьої статті 28 Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56) доповнити словами «(за наявності)».

2. У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144):

1) доповнити статтею 58¹ такого змісту:

«Стаття 58¹. Печатки суб'єкта господарювання

1. Суб'єкт господарювання може мати печатки.

2. Для виготовлення печаток одержання будь-яких документів дозвільного характеру не передбачається;

2) у частині четвертій статті 62 слова «печатку із своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом» замінити словами «та може мати печатки»;

3) у першому реченні частини першої статті 181 слова «та скріпленого печатками» виключити;

4) у частині другій статті 279 слова «печатку зі своїм найменуванням» замінити словами «та може мати печатки».

3. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

1) у частині другій статті 207:

в абзаці другому слова «та скріплюється печаткою» виключити; доповнити абзацом третім такого змісту:

«Обов'язковість скріплення правової печаткою може бути визначена за письмовою домовленістю сторін»;

2) у статті 246 слова «та скріплюється печаткою цієї юридичної особи» виключити;

3) в останньому абзаці частини другої статті 962 слова «та печатки» виключити.

4. Частину третю статті 42 Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №№ 40-42, ст. 492) доповнити словами «(за наявності)».

5. Частину третю статті 58 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446) доповнити словами «(за наявності)».

6. У пункті 2 частини другої статті 12² Закону України «Про інвестиційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 646; 2012 р., № 36, ст. 416) слова «а також печаткою (для юридичної особи)» виключити.

7. У частині другій статті 1 Закону України «Про товарну біржу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 10, ст. 139; 2002 р., № 16, ст. 114) слова «печатку із своїм найменуванням» замінити словами «та може мати печатки».

8. У частині другій статті 1 Закону України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 20, ст. 272; 2002 р., № 16, ст. 114) слова «і печатку із своїм найменуванням» замінити словами «та може мати печатки».

9. У першому реченні частини другої статті 44 Закону України «Про заставу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 642) слова «та печаткою» виключити.

10. У Законі України «Про нотаріат» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2009 р., № 13, ст. 161):

1) у частині першій статті 47 слова «і скріплені печаткою юридичної особи, яка видала документ» виключити;

2) у другому реченні статті 76 слова «з прикладенням печатки і» виключити.

11. Частину восьму статті 1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 13, ст. 52; 2002 р., № 16, ст. 114) викласти в такій редакції:

«8. Торгово-промислова палата має поточні та вкладні (депозитні) рахунки в банківських установах і може мати печатки».

12. Пункт 1 статті 9 і пункт 7 статті 17 Закону України «Про застосування реєстраційних розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 38, ст. 315; 2001 р., № 7, ст. 34; 2002 р., № 5, ст. 32) після слів «підписаних і завірених печаткою» доповнити словами «(за наявності)».

13. Третє речення абзацу другого частини п'ятої статті 5 Закону України «Про обіг векселів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 24, ст. 128 із наступними змінами) виключити.

14. У другому реченні частини першої статті 12 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 47, ст. 251) слова «печаткою та» виключити.

15. У частині першій статті 3 і абзаці першому частини другої статті 24 Закону України «Про кредитні спілки» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 15, ст. 101) слова «печатку, штамп та бланки із своїм найменуванням» замінити словами «може мати печатки та бланки».

16. У частині другій статті 10 Закону України «Про Товариство Червоного Хреста України» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 5, ст. 47) слова «печатки із своїм найменуванням» замінити словами «може мати печатки».

17. У Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31-32, ст. 263 із наступними змінами):

1) статтю 7 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, забезпечує на своєму офіційному сайті безоплатний доступ до відомостей з Єдиного державного реєстру, затверджує перелік таких відомостей, що необхідні для видачі документів дозвільного характеру та ліцензій, для укладення цивільно-правових договорів, у тому числі щодо наявності запису про державну реєстрацію припинення або перебування юридичної особи у стані припинення, державну реєстрацію припинення чи перебування у процесі припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, про місцезнаходження або місце проживання, види діяльності, центральний чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному капіталі юридичної особи, якщо така частка становить не менше 25 відсотків, про юридичних осіб, правонаступником яких є зареєстрована юридична особа, про юридичних осіб - правонаступників, про відокремлені підрозділи юридичної особи, про осіб, які можуть вчиняти дії від імені особи, у тому числі відомості про розпорядника майна, санатора, голову комісії з припинення, ліквідатора, управителя майна, наявність обмежень щодо представництва, про відкриття виконавчого провадження та забезпечує можливість пошуку відомостей щодо всіх зареєстрованих осіб, зокрема, за повним чи скороченим найменуванням, іменем, ідентифікаційним кодом, реєстраційним номером облікової картки платника податків, серією та номером паспорта (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків у передбаченому законодавством порядку), копіювання та роздрукування таких відомостей»;

2) у статті 8:

у частині восьмій слова «а також електронного цифрового підпису» виключити;

частину десяту виключити;

3) у статті 10:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

«1. За проведення державної реєстрації змін: що вносяться до установчих документів юридичної особи, справляється реєстраційний збір у розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

імені або місця проживання фізичної особи - підприємця справляється реєстраційний збір у розмірі одного неоподатковваного мінімуму доходів громадян.

2. Реєстраційний збір за проведення державної реєстрації змін, що вносяться до установчих документів благодійних організацій, не справляється»;

у частині п'ятій:

абзац перший доповнити словами «або копія квитанції з платіжного терміналу»;

абзац другий викласти у такій редакції:

«У разі подання електронних документів підтвердженням внесення реєстраційного збору є копія, виготовлена шляхом сканування одного з документів, визначених в абзаці першому цієї частини»;

4) в абзаці другому частини шостої статті 22 слова «засвідченого електронним цифровим підписом» виключити;

5) в абзаці п'ятому частини першої статті 24 слова «засвідченого електронним цифровим підписом» виключити;

6) абзац перший частини першої та частину другу статті 26 після слів «Пенсійного фонду України» доповнити словами «фондів соціального страхування»;

7) абзац другий частини другої статті 27 виключити;

8) абзац другий частини третьої статті 44 виключити.

18. У Законі України «Про електронні документи та електронний документообіг» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 275):

1) частину першу статті 6 викласти в такій редакції:

«Для ідентифікації автора електронного документа може використовуватися електронний підпис»;

2) у частині першій статті 7 слова «у тому числі з електронним цифровим підписом автора» виключити;

3) у статті 12 слово «проводиться» замінити словами «може проводитися».

19. Друге речення частини четвертої статті 21 і третє речення частини другої статті 25 Закону України «Про іпотеку» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 313) виключити.

20. Частину третю статті 1 Закону України «Про фермерське господарство» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 45, ст. 363) викласти в такій редакції:

«3. Фермерське господарство має найменування та може мати печатки».

21. У частині третій статті 6 Закону України «Про кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 5, ст. 35) слова «печатку із своїм найменуванням» замінити словами «та може мати печатки».

22. Частину другу статті 5 Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 46) викласти в такій редакції:

«2. Вірність копій документів, зазначених у частині першій цієї статті, засвідчується заявником».

23. Друге речення частини шостої статті 43 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 11, ст. 140) виключити.

24. В абзацах четвертому і п'ятому частини сьомої статті 25 Закону України «Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 136; 2013 р., № 51, ст. 716) слова «фізичної особи та печатку юридичної» виключити.

25. У першому реченні абзацу дев'ятого підпункту 3.2.1 пункту 3.2 статті 3 Закону України «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 33, ст. 430; 2011 р., № 41, ст. 413; 2013 р., № 42, ст. 586) слова «та скріплюються печаткою» виключити.

26. У Законі України «Про цінні папери та фондовий ринок» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 31, ст. 268; 2008 р., №№ 50-51, ст. 384; 2009 р., № 49, ст. 733; 2011 р., № 43, ст. 447; 2013 р., № 23, ст. 222):

1) в абзаці другому частини п'ятої статті 6 слова «засвідчений печаткою емітента (уповноваженої особи)» виключити;

2) у першому реченні абзацу четвертого частини четвертої статті 11 слова «засвідчений печаткою емітента» виключити;

3) у першому реченні абзацу першого частини п'ятої статті 30 слова «аудитором та засвідчується печаткою емітента» замінити словами «та аудитором».

27. В абзацах другому і третьому частини десятої статті 39 Закону України «Про автомобільний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 32, ст. 273; 2009 р., № 10-11, ст. 137) слова «та печаткою» виключити.

28. У Законі України «Про акціонерні товариства» (Відомості Верховної Ради України, 2008 р., № 50-51, ст. 384; 2011 р., № 35, ст. 344):

1) в абзаці тринадцятому частини другої статті 46 слова «печаткою товариства та» виключити;

2) у першому реченні абзацу другого частини другої статті 49 слова «та засвідчується печаткою товариства або нотаріально» виключити;

3) в абзаці третьому частини шостої статті 75 і першому реченні абзацу першого частини другої статті 78 слова «та печаткою товариства» виключити.

29. У першому реченні частини першої статті 25 і частині третій статті 36 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 33, ст. 471; 2013 р., № 18, ст. 168) слова «скріплена печаткою» виключити.

30. У частині четвертій статті 11 Закону України «Про охорону діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 2, ст. 8) слова «скріпленим печаткою» виключити.

31. Абзац п'ятий частини другої статті 9 Закону України «Про особливості приватизації вугледобувних підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 8, ст. 66; із змінами, внесеними Законом України від 4 липня 2013 року № 406-VII) викласти в такій редакції:

«заяву на участь у конкурсі у довільній формі (справжність підпису на заяві підлягає нотаріальному засвідченню)».

II. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

Виконуючий обов'язки Президента України,
О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
15 квітня 2014 року.
№ 1206-VII.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Колесніченка В. В. вважати недейсними посвідчення помічників-консультантів:

Головченка Дмитра Миколайовича (номер посвідчення 445/03),
Гука Олега Івановича (номер посвідчення 445/07),
Дворнікова Вадима Анатолійовича (номер посвідчення 445/05),
Дягілева Костянтина Юрійовича (номер посвідчення 445/14),
Єфименка Миколи Володимировича (номер посвідчення 445/12),
Жаркова Валерія Івановича (номер посвідчення 445/06),
Жидика Андрія Івановича (номер посвідчення 445/15),
Зубка Ігоря Миколайовича (номер посвідчення 445/16),
Кирилова Михайла Юрійовича (номер посвідчення 445/17),
Козленка Анатолія Григоровича (номер посвідчення 445/11),
Манзюк Валерії Олександрівни (номер посвідчення 445/13),
Павленко Юлії Валеріївни (номер посвідчення 445/19),
Рожковецької Юлії Василівни (номер посвідчення 445/09),
Рябенко Олени Петрівни (номер посвідчення 445/04),
Салмінної Яни Олегівни (номер посвідчення 445/02),
Систерова Володимира Миколайовича (номер посвідчення 445/21),
Сича Івана Олексійовича (номер посвідчення 445/18),
Сухари Івана Васильовича (номер посвідчення 445/10),
Хащкевич Лілії Вікторівни (номер посвідчення 445/20),
Щукина Леоніда Миколайовича (номер посвідчення 445/08).

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Ванзуряка Р. С. вважати недейсними посвідчення помічників-консультантів:

Афоніна Едуарда Андрійовича (номер посвідчення 164/22),
Блажевської Євгенії Валеріївни (номер посвідчення 164/09),
Богдана Дениса Вікторовича (номер посвідчення 164/03),
Боднара Сергія Богдановича (номер посвідчення 164/21),
Гавреша Володимира Мар'яновича (номер посвідчення 164/20),
Гадельшина Олександра Рахмязяновича (номер посвідчення 164/23),
Гуцула Танасія Петровича (номер посвідчення 164/05),
Дмитренко Юлії Миколаївни (номер посвідчення 164/02),
Коломійця Олексія Миколайовича (номер посвідчення 164/24),
Лазоряка Миколи Івановича (номер посвідчення 164/31),
Ломовацького Андрія Ігоровича (номер посвідчення 164/10),
Малого Миколи Миколайовича (номер посвідчення 164/07),
Марараш Галини Григорівни (номер посвідчення 164/07),
Маренича Володимира Дмитровича (номер посвідчення 164/15),
Марчука Романа Миколайовича (номер посвідчення 164/01),
Молдована Василя Миколайовича (номер посвідчення 164/26),
Назаренко Клавдії Дмитрівни (номер посвідчення 164/02),
Палагнюка Тараса Васильовича (номер посвідчення 164/19),
Потапчук Богдана Володимирівни (номер посвідчення 164/30),
Ракочи Майї Іванівни (номер посвідчення 164/28),
Руснака Олександра Валерійовича (номер посвідчення 164/17),
Русу Сільвіана Івановича (номер посвідчення 164/06),
Стрільчука Миколи Сільвестровича (номер посвідчення 164/16),
Тіміша Григорія Івановича (номер посвідчення 164/27),
Фіщука Андрія Вікторовича (номер посвідчення 164/03),
Царика Віталія Пилиповича (номер посвідчення 164/14),
Щорчука Вадима Тодоровича (номер посвідчення 164/06),
Юрійчука Миколи Васильовича (номер посвідчення 164/08),
Яринича Михайла Федоровича (номер посвідчення 164/05).

Управління кадрів.

Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2013року							
		(тис. грн.)					
Найменування статті	Примітки	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	Найменування статті	Примітки	2013 рік	2012 рік
1	2	3	4	1	2	3	4
АКТИВИ							
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	61 301	26 191	Чистий процентний дохід	23	17 931	23 362
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		584	2 079	Процентні доходи		24 029	31 782
Кошти в інших банках	7	63 834	102 100	Процентні витрати		(6 098)	(8 420)
Кредити та заборгованість клієнтів	8	16 626	66 457	Чистий комісійний дохід	24	7 549	7 853
Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	60	60	Комісійні доходи		9 742	9 864
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	-	1 003	1 751	Комісійні витрати		(2 193)	(2 011)
Відстрочений податковий актив	-	142	308	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки		-	(13)
Основні засоби та нематеріальні активи	10	11 896	13 884	Результат від операцій з іноземною валютою		1 057	265
Інші фінансові активи	11	1 855	2 279	Результат від переоцінки іноземної валюти		105	(31)
Інші активи	12	186	520	Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	7, 8	1 400	3 601
Необоротні активи, утримувані для продажу				Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	11, 12	(3)	2
та активи групи вибуття	13	64 708	-	Відрахування до резервів за зобов'язаннями	16	33	45
Усього активів	222 195	215 629		Інші операційні доходи	25	703	65
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				Адміністративні та інші операційні витрати	26	(25 960)	(32 251)
Кошти банків	14	5 000	17 953	Прибуток/(збиток) до оподаткування		2 815	2 898
Кошти клієнтів	15	76 252	57 451	Витрати на податок на прибуток	27	(925)	(747)
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	-	18	-	Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		1 890	2 151
Резерви за зобов'язаннями	16	12	48	Прибуток/(збиток) за рік		1 890	2 151
Інші фінансові зобов'язання	17	299	726	Інший сукупний дохід:		-	-
Інші зобов'язання	18	284	1 142	Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів		-	-
Субординований борг	19	15 895	15 764	Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		-	-
Усього зобов'язань	97 760	93 084		Інший сукупний дохід після оподаткування за рік	21	-	-
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				Усього сукупного доходу за рік		1 890	2 151
Статутний капітал	20	112 417	101 277	Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-	2 809	12 167	чистий та скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	28	0.02	0.02
Резервні та інші фонди банку		3 374	3 266	Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам банку:			
Резерви переоцінки	21	5 835	5 835	чистий та скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік	28	0.02	0.02
Усього власного капіталу	124 435	122 545					
Усього зобов'язань та власного капіталу	222 195	215 629					

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) за 2013 рік					
Найменування статті	Примітки	Статутний капітал	Резервні, інші фонди та резерви переоцінки	Нерозпо-ділений прибуток	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6
Залишок на кінець періоду (31.12.2011р.), що передує попередньому періоду (до перерахунку)		101 277	8 894	10 223	120 394
Вплив змін облікової політики, виправлення помилок та вплив переходу на нові та/або переглянуті стандарти і тлумачення	5	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок попереднього періоду (1 січня 2012 р.)		101 277	8 894	10 223	120 394
Усього сукупного доходу		-	-	2 151	2 151
Емісія акцій:	20	-	-	-	-
номінальна вартість		-	-	-	-
емісійний дохід		-	-	-	-
Дивіденди		-	-	-	-
Розподіл прибутку (до резервного фонду)		-	207	(207)	-
Залишок на кінець попереднього періоду (31 грудня 2012 р.)		101 277	9 101	12 167	122 545
Усього сукупного доходу		-	-	1 890	1 890
Емісія акцій:	20	11 140	-	(11 140)	-
номінальна вартість		11 140	-	(11 140)	-
емісійний дохід		-	-	-	-
Дивіденди		-	-	-	-
Розподіл прибутку (до резервного фонду)		-	108	(108)	-
Залишок на кінець звітного періоду (31 грудня 2013 р.)		112 417	9 209	2 809	124 435

Таблиця 32.3. Зобов'язання з кредитування у розрізі валют				(тис.грн.)
Рядок	Найменування статті	на 31 грудня 2013 року	на 31 грудня 2012 року	
1	2	3	4	
1	Гривня	18 945	40 114	
2	Долар США	-	222	
3	Євро	-	-	
4	Усього	18 945	40 336	
Станом на 31 грудня 2013 року Банк не має активів наданих в заставу та активів, щодо яких є обмеження, пов'язане з володінням, користуванням та розпорядженням ними.				
Затверджено до випуску та підписано 14 лютого 2014 року				
Голова Правління			Л.С.Концедайло	
Головний бухгалтер			Н.В.Корнієнко	

Річна фінансова звітність банку за 2013 рік у повному обсязі разом з аудиторським звітом опублікована на сайті : <http://cib.com.ua/ru/about/finance/>

Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) за 2013 рік				(тис. грн.)
Найменування статті	Примітки	2013 рік	2012 рік	
1	2	3	4	
Чистий процентний дохід	23	17 931	23 362	
Процентні доходи		24 029	31 782	
Процентні витрати		(6 098)	(8 420)	
Чистий комісійний дохід	24	7 549	7 853	
Комісійні доходи		9 742	9 864	
Комісійні витрати		(2 193)	(2 011)	
Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки		-	(13)	
Результат від операцій з іноземною валютою		1 057	265	
Результат від переоцінки іноземної валюти		105	(31)	
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	7, 8	1 400	3 601	
Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	11, 12	(3)	2	
Відрахування до резервів за зобов'язаннями	16	33	45	
Інші операційні доходи	25	703	65	
Адміністративні та інші операційні витрати	26	(25 960)	(32 251)	
Прибуток/(збиток) до оподаткування		2 815	2 898	
Витрати на податок на прибуток	27	(925)	(747)	
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		1 890	2 151	
Прибуток/(збиток) за рік		1 890	2 151	
Інший сукупний дохід:		-	-	
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів		-	-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування за рік	21	-	-	
Усього сукупного доходу за рік		1 890	2 151	
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:				
чистий та скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	28	0.02	0.02	
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам банку:				
чистий та скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік	28	0.02	0.02	

Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом за 2013 рік				(тис.грн.)
Найменування статті	Примітки	2013 рік	2012 рік	
1	2	3	4	
Грошові кошти від операційної діяльності:				
Прибуток/(збиток) до оподаткування		2 815	2 898	
Коригування:				
Знос та амортизація	10	1 924	1 951	
Чисте збільшення/(зменшення) резервів під знецінення активів	7,8,12	(1 397)	(3 603)	
Амортизація дисконту/(премії)		131	117	
Результат операцій з іноземною валютою (Нараховані доходи)		(1 057)	(265)	
Нараховані витрати		627	(203)	
Інший рух коштів, що не є грошовим		47	(37)	
Чистий грошовий прибуток/(збиток) від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		3 979	481	
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:				
Чисте (збільшення)/зменшення обов'язкових резервів у Національному банку України		1 495	637	
Чисте (збільшення)/зменшення коштів в інших банках	7	38 759	68 075	
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	8	49 375	(23 856)	
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	11	424	(30)	
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	12	331	230	
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків	14	(12 953)	406	
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів	15	18 801	(105 711)	
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	17	(427)	482	
Чисте збільшення/(зменшення) резервів під зобов'язання та інших зобов'язань	16,18	(894)	188	
Чисті грошові кошти, що отримані / (використані) від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		98 890	(59 098)	
Податок на прибуток, що сплачений	27	759	788	
Чисті грошові кошти, що отримані / (використані) від операційної діяльності		99 649	(58 310)	
Грошові кошти від інвестиційної діяльності:				
Придбання основних засобів	10, 13	(64 399)	(922)	
Придбання нематеріальних активів	10	(245)	(140)	
Дохід від вибуття нематеріальних активів		-	-	
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(64 644)	(1 062)	
Грошові кошти від фінансової діяльності:				
Емісія простих акцій	20	-	-	
Отримання субординованого боргу	19	-	-	
Чисті грошові кошти, що отримані/ (використані) від фінансової діяльності		-	-	
Вплив змін офіційного валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		105	(31)	
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		35 110	(59 403)	
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6	26 191	85 594	
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	61 301	26 191	

Примітка 32. Потенційні зобов'язання банку

Розгляд справ у суді.
Банк не має справ, що розглядаються у суді.
Потенційні податкові зобов'язання.
Банк не вбачає виникнення непередбачених зобов'язань, що пов'язанні з податковим зобов'язанням.
Зобов'язання за капітальними інвестиціями.
На звітну дату Банк не має зобов'язань за капітальними інвестиціями.
Зобов'язання оперативного лізингу (оренди)

Таблиця 32.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідомим договором про оперативний лізинг (оренду)

Рядок	Найменування статті	2013 рік	(тис.грн.) 2012 рік
1	2	3	4
1	До 1 року	536	32
2	Від 1 до 5 років	107	1 570
3	Усього	643	1 602

На звітну дату Банк не укладав договорів субаренди та не очікує отримання в майбутньому субарендних платежів.

Зобов'язання з кредитування.
Головною метою зобов'язань з кредитування є забезпечення грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити.
Зобов'язання, щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для кредитування у формі кредитів, гарантій. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі списання невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові.

Банк не має непередбачених зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням.

Таблиця 32.2. Структура зобов'язань з кредитування

				(тис.грн.)
Рядок	Найменування статті	на 31 грудня 2013 року	на 31 грудня 2012 року	
1	2	3	4	
1	Зобов'язання з кредитування, що надані	18 948	35 310	
1.1	Безвідкличні невикористані кредитні лінії	538	919	
1.2	Відкличні невикористані кредитні лінії	18 410	34 391	
2	Гарантії видані	9	5 074	
3	Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	(12)	(48)	
4	Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням, за мінусом резерву	18 945	40 336	

облікової політики та обґрунтованості облікових оцінок, здійснених управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку, подана нижче фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2013 року, його фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Не роблячи додаткових обмежень, ми звертаємо увагу на наявність значної невизначеності, результат якої залежить від майбутніх подій, що не є під безпосереднім контролем суб'єкта господарювання, але які можуть впливати на його фінансову звітність. Зазначена невизначеність - це проблема, обумовлена тим, що банківська система України знаходиться під негативним впливом політичної та фінансової кризи країни, що значною мірою пов'язано з погіршенням фінансового стану позичальників та емітентів цінних паперів вже станом на 31.12.2013 р., відпливом коштів з банків, зміною обмінного курсу гривні та іншими об'єктивними причинами. Крім того, протягом 2013 року Банк прийняв на баланс майно в сумі 64 239 тис. грн. на підставі реалізації своїх прав заставодержателя за умова-

ми відповідних договорів застави, яке обліковує як необоротні активи, утримувані для продажу, що в подальшому, при неможливості його реалізації, може призвести до значних збитків.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТИВ
(Додаткова інформація згідно вимог постанови Правління Національного банку України №389 від 09 вересня 2003 року(зі змінами)

Відповідність (достовірність відображення) розподілу активів та пасивів Банку за строками до погашення встановлювалась на підставі аналізу статистичної форми №631 "Звіт про структуру активів та пасивів за строками", затвердженої постановою Правління Національного банку України від 19 березня 2003 №124 (із змінами), з урахуванням коригуючих проводок за 2013 рік. В частині фінансових активів, зменшених на відповідну суму резервів і фінансових зобов'язань вона достовірно відображена Банком у примітці 30 "Управління фінансовими ризиками" (таблиця 30.10. "Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення на 31 грудня 2013 року"). Станом на кінець дня 31 грудня 2013 року невідповідність між фінансовими активами та зобов'язаннями Банку, що знаходяться під ризиком ліквідності, в окремих часових інтервалах становить: до одного місяця - негативна в розмірі 5,3% фінансових активів Банку; від 1 до 3 місяців - позитивна в розмірі 17,1% фінансових активів Банку; від 3 до 12 місяців - позитивна в розмірі 22,0% фінансових активів Банку; від 12 місяців до 5 років - позитивна в розмірі 0,3% фінансових активів Банку; понад 5 років - негативна в розмірі 1,7% фінансових активів Банку. Сукупний розрив ліквідності за активами та зобов'язаннями, що знаходяться під ризиком ліквідності на кінець дня 31 грудня 2013 року, є позитивним в розмірі 32,5% фінансових активів Банку або 41,6% фактично сплаченого зареєстрованого статутного капіталу. При певній незбалансованості за строками погашення фінансових активів та зобов'язань, Банк має позитивне кумулятивне значення співвідношення фінансових активів та зобов'язань.

Якість управління активами та пасивами Банку протягом звітного року дозволяла забезпечувати Банку необхідний рівень ліквідності та платоспроможності, про що свідчить дотримання Банком відповідних нормативів банківської діяльності, встановлених "Інструкцією про регулювання діяльності банків в Україні", затвердженої Постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368 (далі-Постанова 368), а саме: нормативу миттєвої ліквідності (Н4), нормативу поточної ліквідності (Н5) та нормативу короткострокової ліквідності (Н6). Протягом 2013 року Банк не допускав порушення строків погашення власних зобов'язань. В 2013 році списання безнадійних кредитів за рахунок створених резервів не проводилося, інформація про що наведена в примітці 8 "Кредити та заборгованість клієнтів".

Достатність резервів та капіталу Банку обумовлюється як формуванням капіталу, фондів та резервів у відповідності до вимог МСФЗ та нормативно-правових актів Національного банку України, так і якістю його активів, яка випливає із рівня ризику банківських операцій, у тому числі операцій з інсайдерами/пов'язаними особами.

Станом на 31 грудня 2013 року та протягом звітного року Банк дотримувався нормативних вимог щодо формування резервів та капіталу, включаючи регулятивний капітал (примітки 20 "Статутний капітал та емісійні різниці(емісійний дохід)", 31 "Управління капіталом"). Станом на 31 грудня 2013 року нами не виявлено фактів, що свідчать про невиконання Банком нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1), нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) та нормативу (коефіцієнту) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (Н3), які встановлені Постановою 368. Показники Банку по зазначених нор-

мативах перевищують встановлені мінімальне нормативне значення. В Банку є в наявності внутрішні процедури щодо визначення достатності капіталу з урахуванням усіх ризиків, притаманних його діяльності. За станом на 31 грудня 2013 року величина регулятивного капіталу Банку є достатньою для виконання операцій, які передбачені банківською ліцензією, а його абсолютний розмір (128 891 тис.грн.) відповідає нормативним вимогам щодо його величини.

Стосовно результатів аналізу якості активів Банку, а також операцій з інсайдерами/пов'язаними особами, відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України, у тому числі з питань регулювання діяльності банків та оцінки ризиків щодо формування та використання резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, зазначаємо наступне:

- **інформація щодо якості портфеля цінних паперів** наведена в примітці 9 "Цінні папери в портфелі банку на продаж". Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії у Банка відсутні. Загальний розмір вкладень Банку в цінні папери становить 60 тис. грн., або 0,03% від активів Банку. Операції з цінними паперами в фінансовій звітності відображені за собівартістю згідно з обліковою політикою Банку та вимогами постанови Правління Національного банку України №358 від 03.10.2005 р. "Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку цінних паперів в банках України" (із змінами). Цінні папери у портфелі Банку станом на 31 грудня 2013 року визнання зменшення корисності не потребують;

- **оцінку якості кредитного портфеля** управлінський персонал Банку здійснює з 31.12.2013 р. на підставі оновлених внутрішніх положень Банку, розроблених виходячи з вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог Національного банку України щодо оцінки фінансового стану позичальників та обслуговування ними боргу, викладених у Положенні про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 25.01.2012 року № 23 (із змінами) (далі-Положення 23), з урахуванням накопиченого Банком досвіду з кредитного обслуговування інших юридичних та фізичних осіб.

Розмір кредитного портфеля Банку, станом на 31 грудня 2013 року, становить 80 460 тис. грн., або 36,2 % від активів Банку. **Якість кредитного портфеля** розкрита в примітках 7 "Кошти в інших банках"(таблиця 7.2. "Аналіз кредитної якості коштів в інших банках на 31.12.2013 року" та 8 "Кредити та заборгованість клієнтів" (таблиця 8.7. "Аналіз кредитної якості кредитів на 31.12.2013 року"), примітці 16 "Резерви за зобов'язаннями" (Таблиця 16.1. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2013 рік"). В звітному році Банк не використовував резерв під втрати за активними операціями. На нашу думку, в економічних умовах, що склалися, достатність сформованого резерву за кредитними операціями фізичних та юридичних осіб обумовлюється, в першу чергу, станом обслуговування кредитних операцій, а також перспективами погашення боргу, в тому числі за рахунок реалізації заставного майна. Резерв під кредитні ризики, в цілому, сформований адекватно;

- **інформація щодо якості дебіторської заборгованості розкрита** у складі приміток 11 "Інші фінансові активи" та 12 "Інші активи"; розмір дебіторської заборгованості, з урахуванням сформованого резерву, станом на 31 грудня 2013 року складає 140 тис. грн., або 0,11% від активів Банку. Стан дебіторської заборгованості визначений Банком на підставі внутрішніх положень Банку, розроблених виходячи з вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог Національного банку України і відповідно до яких сформована достатня сума резерву;

- розмір інших активів Банку не створює суттєвого ризику втрати капіталу Банку;

- операції з пов'язаними сторонами розкриті в примітці 36 "Операції з пов'язаними сторонами". Ці операції здійснювалися Банком відповідно до

вимог чинного законодавства та на загальних умовах. Нами не виявлено фактів, що свідчать про недотримання Банком нормативів щодо операцій з пов'язаними особами. Ми оцінюємо ризик за операціями з пов'язаними сторонами як прийнятний.

Система управління ризиками Банку є, в цілому, адекватною. Істотним ризиком, що його ідентифікує Банк, є кредитний ризик, тому процес управління кредитним ризиком є ключовим у системі ризик-менеджменту Банку. Система управління кредитним ризиком, валютним ризиком, ризиками зміни відсоткової ставки, ліквідності та інвестиційного ризику знаходиться під впливом подій, як підконтрольних Банку, так і подій які не є під безпосереднім контролем Банку (політична нестабільність, негативні зміни в національних економічних умовах, ймовірність дефолту). При цьому зазначаємо, що зазначені ризики Банку є прийнятними та контрольованими. Інформація щодо оцінки ризику банківських операцій розкрита в примітці 8 "Кредити та заборгованість клієнтів", примітці 16 "Резерви за зобов'язаннями" та в примітці 30 "Управління фінансовими ризиками" (таблиця 30.1 "Аналіз валютного ризику", 30.4 "Загальний аналіз процентного ризику", 30.6 "Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань на 31 грудня 2013 року", 30.10 "Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення на 31 грудня 2013 року"), а також у примітці 32 "Потенційні зобов'язання банку".

Бухгалтерський облік, процедури внутрішнього аудиту та заходи контролю Банку, в цілому, адекватні вимогам нормативно-правових актів Національного банку України та забезпечують контроль за ризиками відповідно до обсягу операцій та потреб Банку.

Ідентифікація та оцінка нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності Банку станом на 31 грудня 2013 року внаслідок шахрайства, здійснена в рамках аудиту річної фінансової звітності Банку згідно МСА 240 "Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності", свідчить, що фінансова звітність Банку на зазначену дату, в цілому, не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства чи помилок, і, зраз властив обмеженого аудиту існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення фінансової звітності можна не виявити навіть у тому разі, якщо аудит належно спрямований і виконується відповідно до Міжнародних стандартів аудиту.

Аудиторська фірма: Товариство з обмеженою відповідальністю "Аудиторська фірма "Аналітик-Партнери" Код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України - 30555084 Свідцтво про внесення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів № 2135 від 26.01.2001 р. Місцезнаходження: Україна, 03115, м. Київ, вул. Ф.Пушиної 30/32; Телефон (факс):+ 38 (044) 452-42-28/452-36-90.

04 квітня 2014 року, м.Київ	
Директор ТОВ "АФ "Аналітик-Партнери"	В.М.Терещенко
Аудитор банків	Н.М. Аршинова
Сертифікат аудитора банків №0146 дійсний до 28.04.2016 року	

ТОВ "СПОЖИВЧИЙ ЦЕНТР" повідомляє про визнання недійсною з 12.04.2014 р. печатки Харківського відділення № 5 Товариства з відтиском **"*м. Київ *Україна* Товариство з обмеженою відповідальністю "СПОЖИВЧИЙ ЦЕНТР"*** Ідентифікаційний код 37356833* "Харківське відділення № 5, ідентифікаційний код 38321038" у зв'язку з її викраденням.

Постановою господарського суду Донецької області (83048,м.Донецьк, вул. Артема,157) від 28.04.2014 року справа №905/2291/14 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю **"ВІКТОРІ ОСТ"**, ЄДРПОУ 38586209, м.Донецьк, 83008, вул.Югославська, 28А та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Віхарева Анастасію Володимирівну (ІНН 3239801288, адреса: 86157, Донецька область, м.Макіївка, Центрально-Міський район, мікрорайон Сонячний,буд.18, кв.54). Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048,м.Донецьк,вул.Артема,157) від 23.04.2014 року справа №905/2284/14 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю **"ОСКАР МТ"**,ЄДРПОУ 38422033,м.Донецьк, 83071, вул.Вахрушева,50 та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Панфілова Богдана Сергійовича (ІНН 3235101753, адреса: 86110, Донецька область, м.Макіївка, мікрорайон Будівельник, буд.9,кв.90).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м.Донецьк, вул.Артема,157) від 23.04.2014 року справа №905/2336/14 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю **"ПРОМБУД СЕРВІС"**,ЄДРПОУ 38422080, м.Донецьк, 83030, вул.Тамбовська,50А та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Семенішина Антона Петровича (ІНН 3239301554, адреса: 86110, Донецька область, м.Макіївка, мікрорайон Будівельник,вул. Советська,буд.6, кв.45).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

ТБ "Донецька універсальна товарна біржа оголошує 26.05.2014р. об 11.00г. проведення аукціону з реалізації майна Костянтинівського підприємства колективної власності "Спецбуд" (код ЄДРПОУ 03365535). Місцезнаходження майна: Донецька область, м. Костянтинівка, вул. Мирошніченко, буд. 79. Лот №1 Будівля прохідної, літ. О-1 (Характеристика: 2007 року побудови; площа основи - 36,9 кв.м., висота - 2,8м, об'єм - 103 м.куб., 2007р. побудови. Фундамент - щєбінь з цоколем, стіни - цегла оштукатурена, покрівля - азбофанера, перекриття - підшивне, підлога - цементна по бетонній основі) та Склад ПММ, літ. К (Характеристика: 1991 року побудови; площа основи - 220,9 кв.м. Металеве огородження/асфальтований майданчик). Почат. ціна - 5200,00 грн. без ПДВ. Гарант. внесок - 520,00. Згідно даних державного земельного кадастру на території Костянтинівської міської ради за КПКВ "Спецбуд", за правостановлючими документами, земельні ділянки не обліковуються. Реєстраційний збір - 100,00 грн. без ПДВ. Гарантійні внески та реєстр. збір вносяться на поточний рахунок організатора аукціону: Отримувач: ТБ "Донецька універсальна товарна біржа", код ЄДРПОУ 32965615, р/р 26008962494364 філія ПАО ПУМБ у м. Донецьку, МФО 334851. Ознайомлення з об'єктами та кінцевий строк подання заяв 23.05.2014р. (до 12.00). Інформація про продаж розташована на сайті біржі - utb.dp.ua. Аукціон відбудеться за адресою: 83017, м. Донецьк, бульв. Шевченка, 31. Довідки за тел. (062) 388-36-37.

Товариство з Обмеженою Відповідальністю "Видавництво "Популярные Ведомости" на виконання Закону ВР України від 10.07.2010 р. № 2487-VI "О виборах депутатов Верховной Рады Автономной Республики Крым, местных советов и сельских, поселковых, городских голов" повідомляє, що розцінки на розміщення матеріалів передвиборчої агітації в друкованому засобі масової інформації газеті "Популярные Ведомости" складають (включно з ПДВ):

1-а сторінка (колір) - 9,38 грн./кв. см.
16-а сторінка (колір) - 6,80 грн./кв. см.
8-9-а сторінки (колір)-7,00 грн./кв. см.
2-7, 10-15-а сторінки (ч/б)- 5,35 грн./кв. см.

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця оголошує конкурсний набір 2014 року

до аспірантури з відривом від виробництва із спеціальностей: внутрішні хвороби; нервові хвороби; стоматологія; гігієна та професійна патологія; фармакологія; гістологія, цитологія, ембріологія;

до аспірантури без відриву від виробництва із спеціальностей: хірургія, нервові хвороби; оториноларингологія; травматологія та ортопедія; судова медицина; гігієна та професійна патологія; епідеміологія; соціальна медицина; нормальна анатомія; медична психологія;

до клінічної ординатури із спеціальностей: акушерство та гінекологія, анестезіологія, дерматовенерологія, загальна практика - сімейна медицина;

кардіологія, отоларингологія, офтальмологія, педіатрія, психіатрія, радіологія, стоматологія, стоматологія ортопедична, терапія, фтизіатрія, хірургія;

до магістратури із спеціальностей: акушерство та гінекологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, внутрішні хвороби, дерматовенерологія, дитяча хірургія, епідеміологія, загальна гігієна, загальна практика - сімейна медицина, загальна фармація, інфекційні хвороби, медична психологія, неврологія, нейрохірургія, онкологія, ортопедія і травматологія, отоларингологія, офтальмологія, педіатрія, психіатрія, пульмонологія та фтизіатрія, радіологія, стоматологія, урологія, хірургія.

Документи приймаються до аспірантури та клінічної ординатури з 25 травня до 25 червня, до магістратури з 1 до 31 серпня 2014 року за адресою: м.Київ, бульвар Т.Шевченка 6.13, відділ аспірантури.

Приватне акціонерне товариство "Пивзавод на Подолі" повідомляє, що 25 квітня 2014 року загальними зборами акціонерів було прийнято рішення про припинення діяльності (ліквідацію) товариства.

Ліквідатором призначено Колесник Юлію Григорівну.

Належним чином оформлені заяви з вимогами кредиторів до ПрАТ "Пивзавод на Подолі" приймаються протягом двох місяців з дня публікації повідомлення про припинення (ліквідацію) ПрАТ "Пивзавод на Подолі", на адресу: 04080, м. Київ, вул. Фрунзе, буд. 41.

Ліквідатор Ю.Г.Колесник

Оголошується конкурс на визначення організатору аукціону з продажу майна боржника-банкрута ФОП Хлопкова Дмитра Віталійовича. Основними критеріями конкурсу вважаються наявність ліцензії, досвід проведення аукціонів більш ніж три роки, запропонована найменша сума винагороди. Заяви на участь у конкурсі направляти за адресою: 62495, Харківська область, Харківській район, селище міського типу Васищеве, вулиця Орешкова, будинок 150 у 3-денний термін від виходу оголошення.

Оголошується конкурс на визначення організатору аукціону з продажу майна боржника-банкрута ТОВ "АККОБУДСЕРВІС" з основними критеріями: наявність ліцензії, досвід проведення аукціонів більш ніж три роки, запропонована найменша сума винагороди. Заяви на участь у конкурсі направляти за адресою: 61051 місто Харків, вулиця Котельниківська, будинок № 2; тел. для довідок (057)337-10-68, у 3-денний термін від виходу оголошення.

Рішенням Загальних Зборів Учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "ОХОРОННЕ АГЕНТСТВО "НІКА" вирішено припинити юридичну особу - ТОВ "ОХОРОННЕ АГЕНТСТВО "НІКА" (код ЄДРПОУ: 36039493), юридична адреса: вул. Першотравнева, 7, м. Вишневе, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., 08133.

Головою ліквідаційної комісії ТОВ "ОХОРОННЕ АГЕНТСТВО "НІКА" призначено Царинка В.П.

Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: вул. Першотравнева, 7, м. Вишневе, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08133.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, уночі на сході подекуди короткочасні дощі, грози. Вітер північно-західний з переходом у південно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі — 1—6 тепла, у західних, північних і центральних областях будуть заморозки — від 0 до 5 градусів, на сході — 6—11 тепла. Удень — +10—15 градусів, на крайньому півдні та заході — до +19.

■ **1686.** Московія і Польща уклали «Вічний мир», за яким поляки визнали втрату Лівобережної України, Києва, Запоріжжя, Чернігово-Сіверської землі з містами Черніговом і Стародубом. ■ **1910.** Пішов з життя Борис Грінченко — український письменник, педагог, лексикограф, літературознавець, етнограф, історик, публіцист. Укладач чотиритомного тлумачного «Словаря української мови». ■ **1921.** РНК УСРР прийняла постанову «Про забезпечення родин робітників та службовців на випадок смерті годувальника». ■ **1994.** У Донецьку розпочався V Міжнародний фестиваль дитячої творчості «Підводні фантазії».

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Спортивна ходьба. Тайцан (Китай). Етап світового Кубка. Українська команда виборола дві золоті медалі, і в обох випадках центральною постаттю був Руслан Дмитренко. Він став найкращим в індивідуальних і командних змаганнях. Дистанцію у 20 км Дмитренко подолав з національним рекордом — 1:18.37. А в командних змаганнях перемогу для України Руслан здобув разом з Ігорем Главаном (1:19.95) та Назаром Коваленком (1:20.11).

А напередодні наші спортсменці вибороли командне «срібло» на дистанції 50 км. Олексій Казанін показав результат 3:47.01 (на фініші був шостим), Іван Банзерук — 3:49.00 (дев'ятий), Сергій Будза — 3:49.25 (десятий). У підсумку — друге місце.

Тхеквондо ВТФ. Баку (Азербайджан). Чемпіонат Європи. Віце-чемпіонкою у ваговій категорії до 46 кг стала киянка Ірина Ромолданова. У фіналі вона поступилася французівці Гайе Мустафі.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. В Маріуполі почалася серія за бронзові медалі. Перший матч. 3 травня. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Донецьк». 82:61 (23:16, 21:17, 16:14, 22:14).

Оборонець господарів Денис Лукашов (на знімку з м'ячем) зробив вагомий внесок у перемогу маріупольців: 15 очок + 10 передач + 9 підбирань.

Стрибки у воду. Москва (Росія). Світова серія. Четвертий етап. 10-метрова вишка. 1. Лю Гоейси (Китай) — 411,40; 2. Чень Жолін (Китай) — 397,45; 3. Юлія Прокопчук (Україна) — 380,10.

Футбол. Першість України. Перша ліга. 26-й тур. «Олімпік» (Донецьк) — «Нафтовик» (Охтирка). 1:0. «Суми» — «Миколаїв». 0:1. «Буковина» (Чернівці) — «Олександрія». 1:3. «Геліос» (Харків) — «Титан» (Армянськ). 0:0. «Украгроком» (Головківка) — «Авангард» (Краматорськ). 0:0. «Полтава» — «Динамо-2» (Київ). 2:1. «Сталь» (Алчевськ) — «Зірка» (Кіровоград). 1:2. «Нива» (Тернопіль) — «Десна» (Чернігів). 0:1.

«Олімпік» — 55 очок, «Олександрія» — 45, «Сталь» — 43, «Полтава» — 39, «Десна» — 38, «Нива» — 37, «Зірка» — 36, «Украгроком», «Суми» — по 35, «Нафтовик», «Буковина» — по 33, «Миколаїв», «Геліос», «Титан» — по 31, «Авангард» — 28, «Динамо-2» — 22.

Фото з сайту superleague.ua.

Форою «Карпати» скористались по повній програмі

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 28-й тур.

2 травня. «Севастополь» — «Зоря». 0:2. 5 100 глядачів. **Рефері** — Скрипак (Київська область). **Голи:** Любенович, 66, Каменюка, 83.

«Чорноморець» — «Металіст». 1:1. 21 686 глядачів. **Рефері** — Арановський (Київ). **Голи:** Антонов, 42 — Юсуф, 52.

«Шахтар» — «Іллічівець». 3:1. 18 017 глядачів. **Рефері** — Труханов (Харків). **Голи:** Адріано, 26, 67, Коста, 82 — Тотовицький, 58.

3 травня. «Металург» (Запоріжжя) — «Ворскла». 0:1. 2 500 глядачів. **Рефері** — Лисенчук (Київ). **Гол:** Баранник, 55.

4 травня. «Таврія» — «Металург» (Донецьк). 0:1. 1 200 глядачів. **Рефері** — Козик (Мукачеве). **Гол:** Болбат, 50.

«Говерла» — «Волинь». 6:0. 1 800 глядачів. **Рефері** — Іванов (Донецька область). **Голи:** Шацьких, 3, Акакпо, 29, Фешук, 36, Кочіш, 72, Лисицький, 73, Шарпар, 90+3. **Вилучено** Скобу («Волинь», 65).

«Дніпро» — «Карпати». 1:4. 15 592 глядачі. **Рефері** — Кутаков (Київська область). **Голи:** Селезньов, 49 — Зеньов, 55 (п), Льопа, 63, Гладкий, 83, 90+7.

Бомбардири: Мораєс («Металург», Донецьк) — 17 м'ячів, Адріано («Шахтар») — 16, Девич («Металіст») — 15, Мбокани («Динамо») — 13, Болі («Зоря»), Селезньов («Дніпро») — по 12.

У Дніпропетровську на стадіоні «Дніпро-Арена» спостерігався надпотужний вибух патріотизму. На трибунах неодноразово (офіційно і додатково) співали Державний гімн України. Синьовжових прапорів було море, жінки і дівчата прибралися у віночки зі стрічками, чоловіки і юнаки — у вишиванки.

Приязна і дружня атмосфера, котра панувала на трибунах, контрастувала з тим, що відбувалося на полі. Ні, грубошів не було, грали з повагою до суперника, але гостроти не бракувало. І сценарій поєдинку вийшов надрамастичним.

Господарі в першому таймі володіли територіальною перевагою, але особливою вигадкою їхні дії не відзначилися. Це призвело до того, що дніпропетровці не реалізували жодного з великої кількості моментів. Натомість львів'яни протиставили суперникові велике бажання зіграти гідно. І такий підхід до справи став їм у пригоді у другій половині зустрічі.

Але після перерви першими забили футболісти «Дніпра». Блискавичну комбінацію розпочав Ротань, продовжив прострілом Коноплянка, а завершив у притаманному йому стилі Селезньов. Але радість тривала недовго. Гості отримали право на пенальті, коли Чачуа опинився на газоні у боротьбі з центральними оборонцями. Зеньов виправдав довіру і зрівняв рахунок.

Потім Гуанде Рамос змінив оборонця Чеберячка на нападника Зозулю, чим, безперечно, послабив задню лінію своєї команди.

Радіють колишні динамівці Богданов (ліворуч) і Юсуф (крайній праворуч).

Цією форою «Карпати» скористались по повній програмі, організувавши три результативні контратаки. Спочатку Мартинюк вивів на завершальний удар Льопа. Потім Даушвілі не влучив у порожні ворота, поціливши у стійку, але Гладкий відмінно зіграв на довибаванні. Переможну крапку галицьких «левів» на передостанній компенсованій хвилині поставив той самий Гладкий, скориставшись виходом сам на сам.

Коли в центрі Одеси тривали відомі трагічні події, в яких брали участь і футбольні вболівальники, відбувався матч «Чорноморця» і «Металіста». Його заздалегідь визначили як центральний поєдинок туру. І не помилилися, бо команди діяли, не шкодуючи сил, демонструючи гру досить високого класу. Як кажуть у таких випадках, ніхто не хотів поступатися.

Гості, які не втратили шанси на друге місце і путівку до Ліги чемпіонів, у першому таймі переважно вели обстріл чужих воріт з дальньої дистанції, до чого вдавалися різні футболісти. У результаті обрізки «моряків» практично сам на сам вийшов Краснопопов, проте влучив просто у воротаря одеситів Безотосного.

На протилежній половині поля тривалий час найпомітнішим був Аржанов, але у голевій комбінації брали участь Тейку, Гай, Леонардо та Антонов. Форвард випередив Ксьонза і забивав свій дев'ятий гол у сезоні фактично у порожні ворота.

Після відпочинку гості швидко встановили рівновагу. Головна роль у тому епізоді відіграли колишні киянські динамівці: Богданов заробив штрафний (його виконав Гомес), а завершив красивим ударом головою в польоті Юсуф.

Фото з сайту ФК «Металіст».

Марш вишиванок: схід і захід разом

Кілька тисяч осіб взяли участь в «Марші вишиванок», котрий відбувся в неділю у

Дніпропетровську. Організаторами акції виступили футбольні вболівальники «Дніпра», до яких приєдналися фанати львівських «Карпат», активісти місцевого Євро-

майдана, члени партій і громадських організацій, звичайні городяни.

У половині шостого вечора на Єкатеринославському бульварі учасники заходу хвилюю мовчання вшанували пам'ять Небесної Сотні й загиблих в Одесі, проспівали Гімн України і гімни команд. Після цього почалася хода.

Учасники скандували гасла: «Слава Україні! Героям слава!», «Хто ми? Дніпро!», «Схід і захід разом!», «Одеса!», «Герої не вмирають», «Путін —

злодій» і співали Гімн України.

Уболівальники несли клубну символіку і прапори України, багато хто був у вишиванці. Колона пройшла до вулиці Серова, після чого піднялася до стадіону. Водії сигналізували фанатам на знак підтримки, перехожі привітно махали руками. Громадський порядок забезпечували десятки правоохоронців.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

Фото з сайту 34.ua.

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 35282

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

